

START

START

MICRO FILMED
BY

KARNATAKA STATE
ARCHIVES

1991

MICRO FILMED
BY

KARNATAKA STATE
ARCHIVES

1991

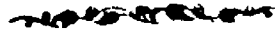
ಎಳೆಕೆ 15 ಎಡಿಡಿ 90

ಜೀವನ ರಿಕ್ವಿರಿ - ಕನ್ನಡ
ಗೀಲ ಪುತ್ರಿಕೆ - 1937 ರಿಂದ
ಮುಂದುವರಿಕೆ ಹಾಗಿದೆ.

ಫೆಬ್ರವರಿ 15 ಎಡಿಡಿ 90

ಜೀವನ ರಿಕ್ವಣ - ಕನ್ನಡ
ಗೀಲ ಪತ್ರಿಕೆ - 1937 ರಿಂದ
ಮುಂದುವರಿದು ಬಂದಿದೆ.

ವಾಗ್ಗಿಲಾಸ ಬುಕ್‌ಡೆಪೋ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಇವರಲ್ಲಿ ದೊರೆಯತಕ್ಕ ಶಾಲೋಪಯೋಗಿ ಪುಸ್ತಕಗಳು



ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ತರದ ಶಾಲೋಪಯೋಗಿ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ.
ಕಮೀಶನ್ ದರವು ಹೆಚ್ಚು ಇರುವದು. ಪಿ. ಪಿ. ಯಿಂದ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.
ರೂ. ಅ. ಪೈ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಇತಿಹಾಸ (ರಾಜಪುರೋಹಿತ ಕೃತ)	೦- ೮-೦
ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಆಳಿಕೆ ೫ನೇ ಇ. ಯ ಸಲುವಾಗಿ (ಹಳೆಪೇಟೆಕೃತ)	೦- ೮-೦
ಸುಲಭ ವ್ಯಾಕರಣ (ರಂಗಾಪುರಕೃತ) ೪ನೇ ಇ. ಗೆ	೦- ೪-೦
ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಇತಿಹಾಸ (ಬಸವನಾಳಕೃತ)	೧- ೮-೦
ಲಘುವ್ಯಾಕರಣ (ವೈ. ಕಟ್ಟೀಕೃತ)	೦- ೨-೦
ದೇಶೀ ಜಮಾಖರ್ಚು ಪ್ರವೇಶ (ನೇಗಿನಾಳ ಕೃತ) ೪ನೇ ಇ. ಗೆ	೦- ೩-೬
ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ವಾಕ್ಯಸಂಗ್ರಹ (, ,) ೭ನೇ ಇ. ಗೆ	೦-೧೨-೦
ಚಿತ್ರಮಯ ಕೋಷ್ಟಕ (ಉಗ್ರಕೃತ) ೩ನೇ ಇ ಗೆ	೦- ೨-೦
ಗಣಿತಾದರ್ಶ (ಜೋಸಿ ಕೃತ) ೨ನೇ ಇ. ಗೆ	೦- ೪-೦
,, ೩ನೇ ,,	೦- ೫-೦
,, ೪ನೇ ,,	೦- ೮-೦
ಅಂಕಗಣಿತ (ಗಾಂವಕರಕೃತ) ೩ನೇ ,,	೦- ೫-೦
ಕರ್ನಾಟಕ ಇತಿಹಾಸ (ಅಡಬಡ್ಡಿ ಕೃತ)	೦- ೬-೦
ಭೂಮಿತಿ-ರೇಖಾಗಣಿತ (ಕುಲಕರ್ಣಿ ಕೃತ)	೦- ೭-೦
ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲಾ , , (ಕುರಡೀಕೃತ)	೦- ೫-೦
ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಭೂಗೋಲು (ಮಗದಾಲಕೃತ)	೦- ೮-೦
ಪ್ರಶೋತ್ತರ ಜಮಾಖರ್ಚು (ಬೆಟಗೇರಿ ಕೃತ)	೧- ೦-೦
ಭೂಗೋಲವಿದ್ಯೆ ೩ನೇ ಭಾಗ (ವೈ. ಕಟ್ಟೀಕೃತ)	೦- ೫-೦
.. ವಿಜ್ಞಾನ ಸಚಿತ್ರ (ನಾಡಿಗೇರಕೃತ) ಭೂಗೋಲ	೦-೧೨-೦
ಕರ್ನಾಟಕ ಬಾಲಬೋಧಿನಿ (ಕರಿಬಸವಶಾಸ್ತ್ರೀಕೃತ)	೦- ೨-೦
ಎಲ್‌ಎಲ್. ಬಿ. ಸ್ಕೀ ಶಿಕ್ಷಣವು ಅತ್ಯವಶ್ಯವೆಂದು	
ಪ್ರತಿಸಾದಿಸುವ ಕಾದಂಬರಿ	೦-೧೦-೦
ಭೂಮಿತಿ (ಚಂದಾವರಕರ ಕೃತ)	೦- ೭-೦
ಸರಸ್ವತೀ ವಿಜಯ (ಬೂದೀಹಾಳಕೃತ)	೦- ೪-೦

ಪತ್ರ:- ಏ. ಆರ್. ಶಿವನಾಗಪ್ಪ,
ಬುಕ್‌ಸೇಲರ್, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ.

ಕನ್ನಡ

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ

ಸಂಪಾದಕರು : ಪತ್ತಾತ್ರಯ ವಿಶ್ವನಾಥರಾವ ಕಾಳಿ, ಬಿ. ಎ.,

ಸಂಪುಟ ೭೬

ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೧೯೩೭

ವರ್ಷ ೯ ನಂ. ೭.

ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಣದ ವಿಚಾರಗಳು

ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಗಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಜಾಪ್ರಮುಖರಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಜೆಗಳ ಹಿತಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಬಯಸುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈಚೀಚೆಗೆ ಹೊಸದೊಂದು ಭಾವನೆಯು ತಲೆದೋರಿದೆ. “ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಶಿಕ್ಷಣದ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಲಾನುಗುಣವಾದ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿಲ್ಲ; ಹಿಂದಿನ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮೊತ್ತಮೊದಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಾಗ ಜನತೆಯ ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದಿರುವ ಗುರಿಯು ಈಗ ತೀರ ಬದಲಾಗಿಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಕಾಲದ ಯೋಜನೆಯು ಈ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟುಮಾತ್ರಕ್ಕೂ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾಗಿ ವರಿಣಮಿಸಲಾರದು” ಎಂಬ ಬಹುಮುಖದ ಕೋಲಾಹಲವು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಬರತೊಡಗಿದೆ. ೧೯೩೬ನೆಯ ಇಸ್ವಿಯ ಅಗಷ್ಟ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಸ್ತಾನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂಗ್ಲಂಡದೊಳಗಿನ ಇಂಡಿಯಾ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಸ್ಟೇಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಿಗೆ ಒಂದು ಬಿನ್ನಹಪತ್ರವನ್ನು ಕಳುಹಿದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಂಡದೊಳಗಿನ ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ ಎಜ್ಯುಕೇಶನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೆಲವರು ತಜ್ಞರು ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದು ಇಲ್ಲಿಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ರಮದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸಿ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸಮಾಡಿ, ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನೋಡಿ, ತಮಗೆ ತಿಳಿದುಬರುವ ಸದ್ಯದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಅಪಲೋಕಿಸಿ, ಯೋಗ್ಯ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು

ಸರಕಾರದ ಮುಂದಿಡಬೇಕೆಂದೂ ಅಂಥ ಹತ್ತು ಜನರನ್ನು ಆರಿಸಿ ಕೂಡಲೆ ಹಿಂದು ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟು ನಮಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತು. ಆ ವಿಜ್ಞಾನನೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಹತ್ತುಜನರನ್ನು ಆರಿಸಿ ಕಳುಹಿಸುವದು ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ ಎಜ್ಯುಕೇಶನ್ನಿನವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಇದ್ದು ದರಿಂದಲೂ ಮಿಕ್ಕನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳಮೂಲಕವಾಗಿಯೂ ಅದೇಶದಲ್ಲಿ ತಜ್ಞರೆನಿಸಿಕೊಂಡಂಥ, (೧) ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳ ಇನ್ ಸ್ಪೆಕ್ಟರರಾದ ಮಿ. ಆಬೆಟ್ ಮತ್ತು (೨) ಡಾಯರೆಕ್ಟರ ಆಫ್ ಇಂಟೆಲಿಜನ್ಸ್‌ನ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಮಿ. ವುಡ್ ಎಂಬ ಇಬ್ಬರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಆರಿಸಿ ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿದರು. ಕಳೆದ ನವಂಬರ ತಿಂಗಳ ೨೦ನೆಯ ತಾರೀಖಿಗೆ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಅವರು ಪಂಜಾಬ, ದಿಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತ ಈ ಮೂರು ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸಮಾಡಿ ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ಹಲವರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಮಾತಾಡಿ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಸವಿಸ್ತಾರವಾದ ವರದಿಯನ್ನು ೧೯೩೩ನೇ ಇಸ್ವಿಯ ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದರು. ಆಧುನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣಹೊಂದಿದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು, ಸುಶಿಕ್ಷಿತರೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರು, ಸದ್ಯಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡುವದು, ಅವರಲ್ಲಿ ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಅಭಿರುಚಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವದು, ದೇಶದ ಉದ್ಯೋಗ ವ್ಯವಸಾಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಈಗಿರುವ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ದೋಷಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ದೂರಪಡಿಸಬಹುದು? ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಯಾವ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಬಹುದು? ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಹಲವು ಮಹತ್ವದ ವಿಚಾರಗಳು ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹಲ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನಾವು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ವಿವರಿಸುವೆವು. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಅವರು ಹೇಳುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ (General Education) ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕೆಲವು ಮಹತ್ವದ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವೆವು.

೧. ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದ ಮಟ್ಟಿಗೂ ಬಾಲಕರ ವರ್ಗದ ಶಿಕ್ಷಣಕಾರ್ಯವನ್ನು ಶಿಕ್ಷಕಿಯರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಮಿಕ್ಕ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿಯೂ ಸ್ತ್ರೀ ಶಿಕ್ಷಣವು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಿಂದಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿಯೂ ನಡೆಯುವದು ಅತ್ಯಗತ್ಯದ ಮಾತಾಗಿದೆ.

೨. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳೊಳಗಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಶಿಕ್ಷಣವು ಕೇವಲ ಪುಸ್ತಕಪಾಠಗಳನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದ ಮಟ್ಟಿಗೂ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ

ವಾದದ್ದೂ ಬಾಲಕರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾದದ್ದೂ ಆಗಿರಬೇಕು. ಬಾಲಕರಿಗೆ ಓದುಬರಹಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಸಾಕ್ಷರಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವದೇ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಧ್ಯೇಯವೆಂಬ ತೀರಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಗುರಿಯನ್ನು ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ.

೩. ಮಿಡಲ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳ ಅಭ್ಯಾಸ ಕ್ರಮವೂ ಕೂಡ ಬಾಲಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ತುಂಬ ಅನುಗುಣವಾದದ್ದಿರಬೇಕು. ಆ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಸುವಾಗ ಆ ಭಾಷಾಭ್ಯಾಸವೇ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿಯಾಗಿರಕೂಡದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಬಾಲಕರ ವೇಳೆಯ ಬಹುಭಾಗವು ಹೋಗಲಾಗದು.

೪. ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳ ಅಭ್ಯಾಸವೆಲ್ಲ ದೇಶಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕವಾಗಿಯೇ ಸಾಗತಕ್ಕದ್ದು. ಆದರೆ ಈ ಶಾಲೆಗಳ ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆವಶ್ಯಕ ವಿಷಯವಾಗಿ ಕಲಿಯಲೇಬೇಕು.

೫. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದಷ್ಟೂ ವ್ಯವಹಾರಾನುಗುಣವಾಗಿ ನಡೆಯಿಸಬೇಕು. ಸಾಮಾನ್ಯತರಗತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸಹ ಇಂಗ್ಲಿಷು ಗದ್ಯಪದ್ಯಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಭಾಷಾಧ್ಯಯನದ ಗುರಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ಕಲಿಯಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಬಂಧಿಸಲಾಗದು. ವಿಶಿಷ್ಟತರಗತಿಯ ಅಥವಾ ವಿಶಿಷ್ಟ ಗುರಿಯ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಯತ್ನಿಸುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಲುವಾಗಿ ಈ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷು ಭಾಷಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ವಿಶಿಷ್ಟತರದ ಯೋಜನೆಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

೬. ಕೈಕೆಲಸ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗವ್ಯವಸಾಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳ ಶಿಕ್ಷಣವು ಎಲ್ಲ ಶಾಲೆಗಳ ಅಭ್ಯಾಸ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗಿರಬೇಕು.

೭. ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಾಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ (Teaching of Art) ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಯೋಜನೆಯಿರಬೇಕು. ಆ ಕಡೆಗೆ ಜಾಲಕರ ಲಕ್ಷ್ಯವಿರಬೇಕು. ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕಲಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತಿ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿಯೂ ತಜ್ಞರಾದ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ನಿಯಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

೮. ಶಾರೀರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವು ಬರೇ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಆಟಗಳು, ಅಂಗಸಾಧನೆಗಳು, ಇಷ್ಟುಂದಲೇ ಪೂರ್ಣವಾಗಲಾರದು. ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆಟದ ಬಯಲಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೊತ್ತು ಅಲ್ಲಿರಲಿಕ್ಕೂ ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.

೯. 'ಶಿಕ್ಷಕ ಶಿಕ್ಷಣ' (Training of teachers) ದಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಭಾಗಗಳಿರಬೇಕು. ಶಿಕ್ಷಕರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು, ಟ್ರೇನಿಂಗ್ ಪಡೆದ ಬಳಿಕ ಒಮ್ಮೆ, ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಅನುಭವಪಡೆದತರುವಾಯ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹೀಗೆ ಎರಡು ಸಾರೆ ಅವರು ಟ್ರೇನಿಂಗ್ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಹೋಗಿ ಶಿಕ್ಷಣಪಡೆಯುವಂತೆ ಯೋಜನೆಯಿರಬೇಕು. ಸರಕಾರದವರು ಇಂಥ ಶಿಕ್ಷಣಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕು.

೧೦. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಾಗೂ ಮಾಧ್ಯಮಿಕಶಾಲೆಗಳ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಲಿಚ್ಛಿಸುವವರು ಕನಿಷ್ಠ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಟ್ರೇನಿಂಗ್ ಪಡೆದ ತರುವಾಯವೇ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು.

೧೧. ಅಯೋಗ್ಯವಾದ ಆಡಳಿತದ ಸಂಬಂಧದಿಂದ ಸ್ಥಾನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೇಲೆ ಸರಕಾರದ ಯೋಗ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣವಿರಬೇಕು.

೧೨. ವಿದ್ಯಾಖಾತೆಯ ಅಧಿಕಾರಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಹೆಚ್ಚು ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲತೆ ಇರಬೇಕು. ಅವರು ಆಗಾಗ ಬದಲಾಗಬಾರದು.

೧೩. ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷಿಂಗ್ ಆಫೀಸರರು ಅನೇಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಆಳಿಕೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ತೊಂದರೆಗೀಡಾಗುವಂತಿರಬಾರದು. ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರವಾಸಮಾಡಿ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯವಿರುವಷ್ಟು ಪ್ರವಾಸ ಭತ್ತೆಯು ದೊರೆಯಬೇಕು.

೧೪. ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷರೂ ಆರಿಸಿದ ಹಲಕೆಲವು ಶಿಕ್ಷಕರೂ (ಹಣದ ಅನುಕೂಲ ತೆಯಿರುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ) ಪರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಶಿಕ್ಷಣಕಾರ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿ ಬರಲು ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.

ಪ್ರೀ ಶಿಕ್ಷಣ

—೦—

ಪ್ರೀಶಿಕ್ಷಣದ ಮಹತ್ವವೆಷ್ಟೆಂಬದು ಇನ್ನೂ ನಮ್ಮವರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅವಗತ ವಾದಂತಿಲ್ಲ. ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಪರಿಮಿತಿಯೂ ಅಭ್ಯಾಸದ ವಿಷಯ ಗಳೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಕಲಿಸುವ ಸಾಲಿಕಾಲೀಜಗಳ ಯೋಜನೆಯೂ ಯಾವ ರೀತಿ ಯಾಗಿ ಆಗಬೇಕೋ ಅಂತಿಯಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಸುಶಿಕ್ಷಿತರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಿಸಿ ನಿರಕ್ಷರತೆಯ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಅತಿ ಮಹತ್ವದ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಮುಂದೆ ಕಟ್ಟಿರುವಾಗ ಮುಂದೆ ಗತಿಯಿಂದ ಮುಂದಡಿಯಿಡುತ್ತ ಸಾಗಿರುವ ನಮ್ಮ ಪ್ರಗತಿಯು ಈ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಯೋಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗದು. ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಕಲಿಸಿದರೆ ಜನಾಂಗಕ್ಕೇ ಕಲಿಸಿದಂತಾಗುವದೆಂದೂ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವೆಂದರೆ ತಾಯಂದಿರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವೆಂದೂ ತನ್ನೊಲಕ ಅವರ ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಪ್ರಗತಿಯೆಂದೂ ಹೇಳಲಾಗುವದು. ಸುಶಿಕ್ಷಿತರಾದ ಸ್ತ್ರೀಯರು ದೇಶದ ಒಂದು ಅತಿ ಬಲಶಾಲಿಯಾದ ಅಂಗವೆಂದು ತಿಳಿಯಲ್ಪಡುವರು.

ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಮೂರು ಪ್ರಬಲವಾದ ಪ್ರತಿಬಂಧಗಳಿವೆ. ತಂದೆತಾಯಿಗಳು ಪುರಾತನ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡವರಾಗಿದ್ದು ರಿಂದ ಅವರ ಧಾರ್ಮಿಕ ಭಾವನೆಯೂ ಪ್ರಾಸಂಗಿಕ ಪ್ರತಿಕೂಲತೆಯೂ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಾಲೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಬಲವಾದ ತಡೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಬಾಲವಿವಾಹದ ಪದ್ಧತಿಯ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಬಾಲಿಕೆಯರು ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ವ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಸಂಗಾರದ ಹೊರೆಯನ್ನು ಹೊರಬೇಕಾಗುವದರಿಂದಲೂ ಅವರನ್ನು ಇನ್ನೂ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯ ಆಭ್ಯಾಸವು ಪೂರ್ಣವಾಗುವದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲೇ ಸಾಲೆಯಿಂದ ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುವದು. ಮಹಮ್ಮದೀಯರಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿರುವ “ ಪರದಾ ” ಪದ್ಧತಿಯಂತೂ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಬಿಕ್ಕುಟ್ಟಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ. ಈ ಮೂರು ಪ್ರಬಲಕಾರಣಗಳಲ್ಲದೆ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯರಾದ ಶಿಕ್ಷಕೆಯರಿಲ್ಲದಿರುವದೂ ಸ್ತ್ರೀ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಪ್ರಗತಿಗೆ ತುಂಬಾ ಪ್ರತಿಬಂಧವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿರುವದು.

ಇಷ್ಟಾದರೂ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಪ್ರಬಲವಾದ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಜಾಗೃತೆಯುಂಟಾಗಿರುವದನ್ನು ನಾವು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಸ್ತ್ರೀ ಶಿಕ್ಷಣದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಜನರಲ್ಲಿ ರೂಢಮೂಲವಾಗಿದ್ದ ತಿರಸ್ಕಾರ, ವಿರುದ್ಧ ಭಾವನೆ, ಅನಾದರ ಮುಂತಾದ ಆಯೋಗ್ಯ ತಿಳಿವಳಿಕೆಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ ದೂರಾಗುತ್ತ ಲಿನೆ. ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಗಂಡುಮಕ್ಕಳಂತೆ ಕಲಿತರೂ ಕಲಿಯಲಿ, ನಾವೇಕೆ ಅಡ್ಡ ಬರಬೇಕು, ಎಂಬ ಸೌಮ್ಯ ಭಾವನೆಯೊಂದು ಪಾಲಕರಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಈಗೀಗ ಉದಯವಾಗುತ್ತಲಿದೆ. ಸಮಾಜಸುಧಾರಣೆಯ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವ ಸುಧಾರಕರ ಪ್ರಯತ್ನದ ಫಲವಾಗಿ ಸ್ತ್ರೀಶಿಕ್ಷಣದ ವಿಚಾರವು ಮೊದಲು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ತಲೆದೋರಿತು. ಮೊತ್ತಮೊದಲು ಸಮಾಜದೊಳಗಿನ ಅನಿಷ್ಟಕಾರಕವಾದ ಹಲಕೆಲವು

ರೂಢಿಗಳನ್ನೂ ಅನಾಚಾರ ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳನ್ನೂ, ಹೊಡೆದೋಡಿಸಲು ಸ್ತ್ರೀಶಿಕ್ಷಣವು ಒಂದು ಪ್ರಬಲವಾದ ಆಯುಧವೆಂದು ಜನರ ಭಾವನೆಯುಂಟಾಯಿತು. ಬರಬರುತ್ತ ಈ ವಿಚಾರವು ಒಳ್ಳೆಯ ಗೃಹಿಣಿಯರೂ ಒಳ್ಳೆಯ ತಾಯಂದಿರೂ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು ಅವಶ್ಯಕವೆಂಬ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಪಟ್ಟಿತು. ಆಗ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಸರಕಾರದ ನೌಕರಿಗಾಗಿ ಕಲಿಯಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರವಿರಲಿಲ್ಲ. ಸಮಾಜಸುಧಾರಣೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಮುಂದೆ ಸಾಗುತ್ತ ಹೋದಂತೆ ನಮ್ಮ ಸ್ತ್ರೀಸಮಾಜವು ನಾನಾದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿಹೊಂದುತ್ತ ಬಂದು ವಿನಾಹದ ಕಾಲವು ಮುಂದೆ ಬೀಳುತ್ತ ಪ್ರೌಢವಿನಾಹವು ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿ ಬರತೊಡಗಿತು. ಗಂಡುಮಕ್ಕಳೊಡನೆಯೇ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳೂ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡತೊಡಗಿದರು. ಹಲವರು ಶಿಕ್ಷಿಕೆಯರಾಗಿಯೂ ವೈದ್ಯಕೀ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಡಾಕ್ಟರ ನರ್ಸ್ ಮೊದಲಾದ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ವಸಂತೋಷದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡತೊಡಗಿದರು. ಜನತೆಯ ಹಿತಸಂಬಂಧದ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸು ಹಾಕಿದ ಹಲಕೆಲವು ಪ್ರಗತಿಪರ ಸ್ತ್ರೀಯರು ನಮ್ಮ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಸುಧಾರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಕ್ರಿಸ್ತಿಯನ್ ಮಿಷನ್, ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಸ್ತ್ರೀ ಸಂಘ, (All India Women's Conferences) ಸೇವಾಸದನ, ಪುಣೆಯ ಹಿಂದೂ ಮಹಿಳೆಯರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ (Indian Women's University) ಮುಂತಾದವು ಹುಟ್ಟಿ ಹಿಂದೂಮಹಿಳೆಯರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಗತಿಯ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮೆಲ್ಲಡಿಯಿಟ್ಟು ಮುಂದೆ ಸಾಗುವಂತೆ ಮಾಡತೊಡಗಿದವು. ಮತ್ತು ಇವು ನಮಗೆ ಅತ್ಯವಶ್ಯವಾದ ಸ್ತ್ರೀಶಿಕ್ಷಣದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿರುವ ಕಲ್ಲುಕಂಪಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದೊಗೆಯತೊಡಗಿವೆ. ಪ್ರಬುದ್ಧ ಮಹಿಳೆಯರ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಅನೇಕ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಮೊಳೆತು ಮೂಡಿ ಬೆಳೆಯತೊಡಗಿವೆ. ಸಮಾಜ ಸೇವಾಸಂಘ (Social Service Centres) ಸಹಾಯಕ ಸದನ (Rescue Homes) ಮಹಿಳೆಯ ಗ್ರಾಮಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮುಂತಾದ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಅವು ಕೆಲಸಮಾಡಲು ಹೊರಟಿವೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪ್ರಯತ್ನದ ಫಲವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸ್ತ್ರೀಸಮಾಜದ ಶಿಕ್ಷಣಕಾರ್ಯವು ಮುಂದುವರಿಯೇ ಆದರೂ ಮುಂದೆ ಸಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಲು ಪ್ರತ್ಯವಾಯವಿಲ್ಲ.

ಇಷ್ಟಾದರೂ ಅಖಿಲ ಭಾರತವನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅಂಕಿಗಳ ತುಲನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಅದು ಆತ್ಯಂತ ವ್ಯಸನಕಾರಿಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುವದು. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ೧೨,೩೦,೬೯೮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರು ಸಾಲೆಗಳಲ್ಲಿರುತ್ತಿ

ದ್ದರೆ ಹತ್ತುವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಈ ಸಂಖ್ಯೆಯು ೧೮,೪೨,೩೫೨ ಕ್ಕೆ ಏರಿದ್ದು ಇಂದು ಅದು ೨೮,೯೦,೨೪೬ ಆಗಿರುವದು. ಈ ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಭಾಗಿಸಿ ನೋಡಿದರಂತೂ ಇನ್ನಷ್ಟು ನಿರಾಶೆಯಾಗುವದು. ಈ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ನೂರರಲ್ಲಿ ೯೪.೪ ರಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ೪.೫ ರಷ್ಟು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವರು. ಮಿಕ್ಕುಳಿ ದವರಲ್ಲಿ ಸಾವಿರದಲ್ಲಿ ೫ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರು ಮಾತ್ರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಮೆಟ್ಟಿಲಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿರುವರು. ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ೧೦೦ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರಲ್ಲಿ ೧೩ ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಸಾಕ್ಷರತೆಯ ಹಕ್ಕು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿರುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಂದರೆ ನಾಲ್ಕನೆಯ ತರಗತಿಗೆ ಮುಟ್ಟುವರು. ಮಿಕ್ಕವರು ನಡುದಾರಿಯಲ್ಲಿಯೇ ತಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊನೆಮುಟ್ಟಿಸಿ ಹೊರಗೆಬರುವರು. ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನೂ ಗಂಡುಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನೂ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಈ ಪ್ರಮಾಣವು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ೧ : ೪ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ೧ : ೧೮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ೧ : ೩೪ ಹೊರಡುವದು. ಶಿಕ್ಷಣದ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ೧೦೦ ಕ್ಕೆ ೧೫ ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಪಾಲಿಗೆ ಬರುವದು. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಂಡವರಿಗೆ ಗಂಡುಮಕ್ಕಳ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಮೊದಲನೆಯದೆಂದೂ ಸ್ತ್ರೀಶಿಕ್ಷಣವು ಅದರ ಹಿಂದೆ, ಚಿತ್ರದ ಹಿಂದಿನ ಪರದೆಯಂತೆಯೂ ತೋರುತ್ತಿದೆ ಆಧುನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಸುಧಾರಣೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಲು ಹೊರಟ ಹರ್ಟರ್ನ್ ಕಮೀಟಿ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಮುಖರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ಬಾಲಿಕೆಯರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಲಕ್ಷ್ಯಪೂರೈಸುವದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದ್ದರೂ ಹಣದ ಅನನುಕೂಲತೆಯು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣದ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೇ ಮೊದಲು ಕುಡುಗೋಲು ಚಾಚಲ್ಪಡುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಹೊರೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತು ಸ್ಥಾನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಕೂಡ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿದಂತೆ ಕಾಣುವದಿಲ್ಲ. ವೆಚ್ಚದ ಸಾರ್ಥಕವಾಗದಷ್ಟು ಕನಿಷ್ಠ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಗಂಡುಮಕ್ಕಳ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಕೂಡ ನಡೆಯಿಸುವಲ್ಲಿ ತೋರಿಸುವಷ್ಟು ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಯೋಗ್ಯರೀತಿಯಿಂದ ನಡೆಯಬಹುದಾದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ತೋರ್ಪಡಿಸದಿರುವದು ದುಃಖದ ಸಂಗತಿಯು.

ಬ್ರೀಂಡ್ ಆದ ಶಿಕ್ಷಿಕೆಯರ ಕೊರತೆಯಂತೂ ಮಿತಿಯನ್ನು ಮೀರಿದೆ. ಆಧುನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಚಿಕ್ಕ ಬಾಲಕಬಾಲಿಕೆಯರ ಶಿಕ್ಷಣದ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗಿಂತಲೂ ಶಿಕ್ಷಿಕೆಯರೇ ಹೆಚ್ಚು ಯೋಗ್ಯರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ.

ಅವರೇ ಬಾಲಕ ಬಾಲಿಕೆಯರ ಅಂತಃಕರಣವನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ತಿಳಿದು ನೋಡಿ ಯೋಗ್ಯ ಮಾರ್ಗ ದಿಂದ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಾಗಿಸಬಲ್ಲರೆಂದು ಅನುಭವದಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ಪ್ರಕಟವಾದ ವುಡ್ ಕಮೀಟಿಯವರೂ ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಸುಶಿಕ್ಷಿತೆಯರಾದ ಟ್ರೇಂಡ್ ಶಿಕ್ಷಕಿಯರು ಬಾಲಕರ ವರ್ಗದ ಶಿಕ್ಷಣಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವವರೆಗೂ ಹಿಂದುಸ್ತಾನದ ಶಿಕ್ಷಣಮಂದಿರವು ಅಸ್ಥಿರವಾದ ಅಯೋಗ್ಯ ಅಸ್ತಿವಾರದ ಮೇಲೆಯೇ ಕಟ್ಟಲ್ಪಡುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ನಿರ್ವಿವಾದವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುವದೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅಧಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿರುವರು. ಆದರೆ ಈ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಬಲವಾದ ಅಡ್ಡಿಯಿದೆ. ಶಹರವಾಸಿಗಳಾದ ತರುಣ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಶಿಕ್ಷಣಹೊಂದಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಕಿಯರಾಗಿ ಹೋಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಲು ಅಷ್ಟು ಉತ್ಸುಕತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸ ಲಾರರು. ಅವರು ಅಂತಹ ಹಳ್ಳಿಯ ವಾಸದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಅನುಭವವುಳ್ಳವರಿರುವ ದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಒಂಟಿಗರಾಗಿ ದೂರದ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ವಾಸ ಮಾಡಲು ತುಂಬ ತೊಂದರೆಪಡುವರು. ಆಳಿನಂತಾಗಲಿ ಸಹಕಾರಿಯಂತಾಗಲಿ ಸಂಗಡ ಇನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಸುಖದಿಂದ ಜೀವನ ಮಾಡಲು ಸಾಕಾದಷ್ಟು ವೇತನವೂ ಅವರಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತಿರುವದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶಹರವಾಸಿಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹಳ್ಳಿಯ ನಿವಾಸಿಗಳಾದ ತರುಣ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನೇ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಟ್ಟು ಶಿಕ್ಷಕಿಯರ ಕೆಲಸದ ಮೇಲೆ ನಿಯಮಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಅವರಿಂದ ಹಳ್ಳಿಯ ಶಾಲೆಗಳು ಸುಧಾರಿಸಲು ತುಂಬ ಅನುಕೂಲವಾಗುವದೆಂದು ಅನುಭವದಿಂದ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಪಂಜಾಬ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಪ್ರಯೋಗಮಾಡಿ ನೋಡಿ ಸುಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಜಲಂದರ, ಲ್ಯಾಲಪುರ ಮತ್ತು ಗಾಖಾರ ಈ ಮೂರು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಶಿಕ್ಷಕಿಯರನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಶಿಕ್ಷಣಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಸ್ಥಾನಿಕ ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರ ಜೀವನದ ಗುಟ್ಟನ್ನು ಅರಿತ ಶಿಕ್ಷಕಿಯರು ಎಷ್ಟು ಯೋಗ್ಯರೀತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡುವರೋ ಹಳ್ಳಿಯ ನಿವಾಸಿಗಳಾಗಿದ್ದು ಶಿಕ್ಷಣಹೊಂದಿ ತಿರುಗಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಕಿಯರಾಗಿ ಹೋದವರು ಎಷ್ಟು ಸುಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿಯೂ ಉತ್ಸುಕತೆಯಿಂದಲೂ ಆದರದಿಂದಲೂ ಕದಿಮೆ ಅಡಚಣೆಗಳಿಂದಲೂ ಕೆಲಸಮಾಡುವರೋ, ಅಷ್ಟು ಸುಯಂತ್ರಿತವಾಗಿ, ಬಂಧುಬಳಗ ದವರನ್ನೂ ಸೆರೆಹೊರೆಯವರನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ದೂರ ಹೋದ ಶಹರದ ಶಿಕ್ಷಕಿಯರು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು “ಗುರುನಾಥ ವಿದ್ಯಾ ಭಂಡಾರ” ಎಂಬ ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿರುವರು. ಇದು ಮಿಕ್ಕವರಿಗೂ ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ಒಂದುಬಗೆಯಿಂದ ವಿಚಾರ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿರುವದು.

ಸಹಶಿಕ್ಷಣ— ಹಣದ ಕೊರತೆಯ ನೆನಪಿನಿಂದ ಹುಟ್ಟುವ ಅನೇಕ ಅಡಚಣೆಗಳ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ ಬಹು ಸಂಖ್ಯೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರು ಗಂಡುಮಕ್ಕಳ ಸಾಲೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವರು. ನೂರರಲ್ಲಿ ೬೦ ರಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಶಾಲೆಗಳಿರುವವು. ಮಿಕ್ಕುಳಿದ ೪೦ ರಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರು ಗಂಡುಮಕ್ಕಳ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ೪೦ ರಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರು ತಮಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ಶಾಲೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಗಂಡುಮಕ್ಕಳ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವದಾದರೂ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂಬ ವಿಚಾರದಿಂದ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಳೇ ಶಿಕ್ಷಿಕೆಯಿರುವ ಅಯೋಗ್ಯವಾದ ಶಾಲೆಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಇಂಥ ಮಿಶ್ರಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಬಾಲಿಕೆಯರ ಅಭ್ಯಾಸವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯಬಹುದೆಂದು ಆಶಿಸಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗದು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಕೊರತೆಯಿದೆ. ಬಾಲಕಬಾಲಿಕೆಯರಿಬ್ಬರೂ ಓದುತ್ತಿರುವ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಲ್ಲರೂ ಗಂಡಸರೇ ಏಕಿರಬೇಕು? ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಬಾಲಕರ ವರ್ಗದಂಥ ಕೆಳಗಿನ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಶಿಕ್ಷಿಕೆಯರೇ ಹೆಚ್ಚು ಯೋಗ್ಯರೆಂದು ಪ್ರಪಂಚವೇ ಸಾರುತ್ತಿರುವಾಗ ಇಂಥ ಮಿಶ್ರ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬಾಲಿಕೆಯರಿಗೂ ಮಿಕ್ಕುನೇಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ನೆರವಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಈ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಿಕೆಯರನ್ನು ಯಾಕೆ ನಿಯಮಿಸಬಾರದು? ಶಿಕ್ಷಿಕೆಯರಿಲ್ಲದೆ ಕೇವಲ ಶಿಕ್ಷಕರಿಂದಲೇ ನಡೆಯಿಸಲ್ಪಡುವ ಮಿಶ್ರ ಶಾಲೆಗಳು ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತುಂಬ ಅಪೂರ್ಣ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರುವವು. ಹೀಗೆ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಿಕೆಯರನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಿಂದ ನಿಯಮಿಸುವದರಿಂದ ಪ್ರೀತಿಕ್ಷಣದ ಪ್ರಸಾರಕ್ಕೆ ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ನೆರವಾದಂತಾಗುವದಷ್ಟೇ ?

ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ರಮವು ಕೂಡ ಸಮಾಧಾನ ಕರವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಅವರ ದಿನದ ಜೀವನ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಅದು ಯೋಗ್ಯವೂ ಸಹಾಯ ಕಾರಿಯೂ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಹೇಳುವದುಂಟು. ಗಂಡುಮಕ್ಕಳ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ರಮವೂ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ರಮವೂ ಒಂದೇ ಆಗಿರಕೂಡದೆಂದು ಬಹುಕಾಲದ ಹಿಂದಿ ಒಂದಲೂ ಜನತೆಯು ದೂರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಭಿನ್ನಾಭಿ ಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಬಾಲಕಬಾಲಿಕೆಯರಿಬ್ಬರೂ ಒಂದೇ ಯೋಗ್ಯತೆಯವರಾಗುವದು ಅವಶ್ಯವೆಂದು ಹಲವರ ಹೇಳಿಕೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ರಮವೂ ಒಂದೇ ಇರಬೇಕಾಗುವದು. ಬಹುತರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮಹಿಳೆಯರೆಲ್ಲರೂ ವಿವಾಹಿತ ರಾಗಿ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ಸಾಗಿಸುವರು. ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತೆಯರಾಗಿಯೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಗೃಹಿಣಿಯರಾಗಿಯೂ ಅವರು ತಮ್ಮ ಆಯುಷ್ಯವನ್ನು ಕಳೆಯಬೇಕಾ

ಗಿದೆ. ಅವರು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಪುರುಷರ ಭುಜಕ್ಕೆ ಭುಜ ಹಚ್ಚಿ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮನೆತನದ ಆಯವ್ಯಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಮನೆತನದ ಜನರ, ಮಕ್ಕಳುಮರಿಗಳ, ಪಾಲನಪೋಷಣೆಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಬೇಕಾದ ಶಿಕ್ಷಣವು ದೊರೆತರೆ ಸಾಕೆಂದು, ಹೇಳುವ ಜನರೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತಸಂಬಂಧದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಯೋಗ್ಯತೆಯುಳ್ಳ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದೂ ಶಿಕ್ಷಣದ ಧ್ಯೇಯವೇ ಆಗಿದ್ದರೂ ಅಂಥವರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ತೀರ ವಿರಳವಾಗಿದೆ. ಈ ಎರಡೂ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಮುಂದೆ ಸಾಗುವುದು ಅವಶ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಈ ಎಲ್ಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಭಾಗಗಳನ್ನೇ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಒಂದು ವಿಭಾಗದವರು ಗಂಡುಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನೂ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಭಾಗದವರು ಸ್ತ್ರೀಶಿಕ್ಷಣದ ಕಾರ್ಯವನ್ನೂ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುವರು.

ಏನೇ ಇದ್ದರೂ ಗಂಡುಮಕ್ಕಳಂತೆಯೇ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಯೋಗ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣವು ಅವಶ್ಯವೆಂಬ ಮಾತು ನಿರ್ವಿವಾದವಾಗಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಣಹೊಂದುವ ಅಧಿಕಾರವು ಗಂಡುಸರಿಗಿರುವಷ್ಟೇ ಹೆಂಗುಸರಿಗೂ ಇದ್ದೇ ಇರುವದು. ಆತ್ಮೋನ್ನತಿಯ ದಾರಿಯು ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಅಷ್ಟೇ ಮುಕ್ತದ್ವಾರವಾಗಿರಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಎಷ್ಟು ಮಾತ್ರಕ್ಕೂ ವಾದಗ್ರಸ್ತವಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮಹಿಳೆಯರು ಒಳ್ಳೆಯ ಗೃಹಿಣಿಯರಾಗಿ ಬಾಳಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರವು ಅವರನ್ನು ಗಂಡುಸರಿಗಿಂತ ಹಿಂದಿನ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತಳ್ಳುವದೇನೂ ನಿಜ. ಮನೆತನದ ಆಯವ್ಯಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನಿಡುವದಕ್ಕೂ ತನ್ನ ಪತಿಯ ಯೋಗ್ಯತೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಪ್ರಪಂಚ ಸಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವದಕ್ಕೂ ಅವನ ಜೀವನವನ್ನು ಸುಖಕರವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸುವದಕ್ಕೂ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆದು ಯೋಗ್ಯ ಪತಿಯನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವಳು ಸುಶಿಕ್ಷಿತೆಯಾದರೆ ಸಾಕೆಂದೂ ಆಧುನಿಕಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದ ತರುಣಿಯರಲ್ಲಿ ಅವಿವಾಹಿತರೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವದೆಂದೂ ಇದು ನಮ್ಮ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅವನತಿಯ ದ್ಯೋತಕವೆಂದೂ ಕೆಲವರು ಹೇಳುವರು. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ನಮ್ಮ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನದ ಮೆಟ್ಟನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತಿ ನಾವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉನ್ನತಿಯ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ತೀವ್ರಗತಿಯಿಂದ ಮುಂದೆ ಸಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅರ್ಧ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನೇ ಆಕ್ರಮಿಸಿರುವ ಸ್ತ್ರೀಸಮಾಜವನ್ನು ನಮಗೆ ಸಮಸಮವಾಗಿ ಸುಧಾರಿಸಿ ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಗಂಡುಸರಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಲ್ಲದಂಥ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ಸಾಗದೆ ನಮಗೆ ಗತ್ಯಂತರವಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಿರುವರು.

ಪಾಠಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಕರಣಗಳ ಉಪಯೋಗ

ಲೇಖಕರು—ಶ್ರೀ. ಎಸ್. ಆರ್. ತಟ್ಟೆ ಬಿ. ಎ., ಅಸಿ. ಮಾ. ಫಿಮೇಲೆ ಪ್ರೀ. ಕಾ. ಧಾರವಾಡ

ಪ್ರೀನಿಂಗ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಅನುಭವವಿದ್ದ ಎಲ್ಲ ಶಿಕ್ಷಕಶಿಕ್ಷಿಕೆಯರಿಗೆ ಪಾಠ ಕಲಿಸುವದರಲ್ಲಿ ಉಪಕರಣಗಳ ಅಗತ್ಯವಿದೆ ಎಂಬದನ್ನು ಬೇರೆಯಾಗಿ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೇ ಬೇಡ. ಉಪಕರಣವಿಲ್ಲದೆ ಪಾಠಕಲಿಸುವದೆಂದರೆ ಮದುಮಗನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮದುವೆಗೆ ಹೋದಂತೆಯಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಆದರೆ ಪಾಠದಲ್ಲಿ ಉಪಕರಣವನ್ನು ತಂದ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಆ ಪಾಠವು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರದು. ಆ ಉಪಕರಣದ ಸರಿಯಾದ ಉಪಯೋಗದಿಂದಲೇ ಪಾಠದ ಬೆಲೆಯು ಕಟ್ಟಲ್ಪಡುವದು. ಎಂಬದನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಡಬೇಕು.

ಮೊದಲು 'ಮೂರ್ತವಸ್ತುವಿನಿಂದ ಅಮೂರ್ತಭಾವಕ್ಕೆ ಹೋಗುವದು' ಎಂಬುವದರ ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥದ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡುವದು ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ೨ನೆಯ ಇಯತ್ತೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ೩ ರೂ. ೫ ಆಣೆಗಳಲ್ಲಿ ೨ ರೂ. ೮ ಆಣೆಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಹೇಳುವಾಗ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಆಣೆಗಳನ್ನು ತರುವ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ತಕ್ಕೊಳ್ಳಿರಿ. ೩ ರೂ. ೫ ಆಣೆ ಎಂಬ ಪರಿಮಾಣಗಳನ್ನು ಹುಡುಗರು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದರೂ ಅವುಗಳ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಕಲ್ಪನೆಯು ಈ ಮೊದಲು ಆಗಿಹೋಗಿರುವದರಿಂದ ಅವರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅದು ಮೂರ್ತವಸ್ತುವೆಂದೇ ಭಾವಿಸಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಯಾರಿಗೆ ಯಾವದರ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಕಲ್ಪನೆಯಾಗಿರುವದೋ ಅದು ಅವರ ಪಾಲಿಗೆ ಮೂರ್ತವಸ್ತುವು. ಈ ವ್ಯಾಖ್ಯೆಯನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಎಷ್ಟೋ ಪಾಠಗಳು ಪಾಠಗಳ ಆಭಾಸವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂಥ ಉದಾಹರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ತಂದ ದೃಶ್ಯ ಸಾಧನಗಳು ಪಾಠದ ಉದ್ದೇಶವು ಕೈಗೂಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ಸಹಾಯಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ತಡೆಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುವವು. ಯಾವದಾದರೊಂದು ಸಂಗತಿಯ ಬಾಯಮಾತಿನ ವರ್ಣನೆಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವದು ಕಠಿಣವಾದಾಗ ದೃಶ್ಯ ಸಾಧನವು ಬೇಕಾಗುವದು. ಮಾದರಿ ಇಲ್ಲವೆ ಆಕೃತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಶರೀರದ ಒಳಭಾಗದ ರಚನೆಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವದು ಎಷ್ಟು ಕಠಿಣವಾಗುವದು ನೋಡಿರಿ. ಋತುಮಾನಗಳು ಹೇಗಾಗುವವು ಎಂಬದನ್ನು ತಿಳಿಯುವದಕ್ಕೆ ಚಂಡು, ದೀಪ ಮುಂತಾದವು ಇಲ್ಲವೆ 'ಆರರಿ' ಎಂಬ ಯಂತ್ರವಾಗಲಿ ಹೇಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡುವದು ನೋಡಿರಿ.

ಇದೇ ಮೇರೆಗೆ $\frac{1}{2}$ ರೂಪಾಯಿ $\div$ ೮ ಇದನ್ನು ಬಾಯನಾತಿನಿಂದ ಹೀಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳಬಹುದು ? ೧ ರೂಪಾಯಿಯಲ್ಲಿ ೩ ಸಮಭಾಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅಂಥ ಎರಡನ್ನು ತಕ್ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಎರಡು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ೮ ಸಣ್ಣ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಂದೊಂದರಲ್ಲಿ ೪ ಸಣ್ಣ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ೮ ಸಣ್ಣ ಭಾಗಗಳಾಗುವವು. ಇಂಥ ಸಣ್ಣ ಭಾಗಗಳು ೧ ರೂಪಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟಾಗುವವೆಂಬದನ್ನು ನೋಡೋಣ—೧ ದೊಡ್ಡ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ೪ ಸಣ್ಣ ಭಾಗಗಳು ಆಗಿರುವದರಿಂದ ೩ ದೊಡ್ಡ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ 3×4 ಭಾಗಗಳಾದವು. $\frac{1}{2}$ ರೂಪಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಅದ ೮ ಸಮ ಸಣ್ಣ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ತಕ್ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ೧ ರೂಪಾಯಿಯ $\frac{1}{2}$ ನಾಗುವದು.

ಅ | ಲ . . . | . . . ಕ | ಡ ಅ ಡ ರೇಖೆಯು

$\frac{1}{2}$ ಭಾಗವು ಅ ಕ ರೇಖೆಯು ಅದೆ. ಅ ಕ ರೇಖೆಯ ಉದ್ದವು ಅ ಲ ರೇಖೆಯು. ಅ ಲ ರೇಖೆಯು ಅ ಡ ರೇಖೆಯ ಎಷ್ಟನೆಯ ಪಾಲು ? $\frac{1}{2} \div \frac{1}{4} = \frac{1}{2} \times \frac{4}{1} = 2$ ಸ್ಪಷ್ಟವದೆ.

ಆದರೆ ಮಾನವಶರೀರಶಾಸ್ತ್ರ, ರಸಾಯನಶಾಸ್ತ್ರ, ವಿಜ್ಞಾನಶಾಸ್ತ್ರ ಇವುಗಳೊಳಗಿನ ಪ್ರಯೋಗ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ತಿಳಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ತರದ ಉಪಕರಣಗಳು ಬೇಕೇಬೇಕು. ಭೂವರ್ಣನೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ಥಾನ, ಭೂಸ್ವರೂಪ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಕಲ್ಪನೆಯಾಗಲಿಕ್ಕೆ ನಕಾಶ, ಚಿತ್ರಪಟ ಮೊದಲಾದವು ಬೇಕೇಬೇಕು. ಇದರಂತೆ ಅಂಕಗಣಿತವನ್ನು ಕಲಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಉಪಕರಣಗಳು ಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿರಲಾರದು. ಎಷ್ಟು, ಎಂಥವು ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಮಾತ್ರ ಚರ್ಚಿಸಬಹುದು. ಅಂಕಗಣಿತದ ಮೂಲದಲ್ಲಿರುವ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು, ಪರಿಮಾಣಗಳು ಇವುಗಳ ಕಲ್ಪನೆಗಳು ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಬಹು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬರುವದರಿಂದ ಅವು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬರುವಷ್ಟು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಅಂಕಗಣಿತಕ್ಕೆ ಮೂಲಭೂತವಾದ ಮುಖ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಕಲ್ಪನೆಗಳು ಹುಡುಗರಿಗೆ ಅಜ್ಞಾತವಾಗಿ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ಬಂದು ಬಿಡುವವು. ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಎಣಿಸುವದು, ಒಂದು ರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ರಾಶಿಯನ್ನು ಕೂಡಿಸುವದು, ಕಡಿದುಮಾಡುವದು, ಹಂಚುವದು, ಪಾಲು ಮಾಡುವದು, ಅಳೆಯುವದು ಮುಂತಾದ ಕಲ್ಪನೆಗಳು ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ತರದವು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ವಿಶಿಷ್ಟರೀತಿಯಿಂದ ದೃಷ್ಟಿ ದೊರಕಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ತೋರುವದು.

ಉಪಕರಣಗಳು ಒಂದುವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಬಹು ದಿವಸ ಉಪಯೋಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವಂಥವಿದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಸ್ವಲ್ಪನೆಚ್ಚುವೂ ನೇಳಿಯೂ ಶ್ರಮವೂ ಹಲವರ ಸಹಕಾರವೂ ಬೇಕಾಗುವವು, ಅವು ಹಳೆಯವಾದ ಮೇಲೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಅವುಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟಗೆಮಾಡಿಸುವ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ತಕ್ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುವದು. ಹುಡುಗರು ಅಂಥವುಗಳನ್ನು ತಕ್ಕೊಂಡು ಲೆಕ್ಕಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವರು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇತರದಿಂದ ಸಿದ್ಧಮಾಡಿದ ಸಾಮಗ್ರಿಯಿದ್ದರೆ ಪಾಠವು ಸುಪ್ತವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ನಡೆಯುವದು. ಇನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ, ಕೈಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ದೊರೆಯುವ ಇಲ್ಲವೆ ಅಗ್ಗವಾದ ಆಗಿಂದಾಗಲೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವಂಥ ಉಪಕರಣವಿರುವದು ಒಂದುರಿತಿಯಿಂದ ಗುಣ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇದಕ್ಕೆ ನೆಚ್ಚುಕಡಿದೆ. ಪಾಠಮುಗಿದಮೇಲೆ ಅದು ಕೆಟ್ಟುಹೋದರೂ ಮಿಡುಕುವ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಸುಲಭವಾಗಿ ದೊರೆಯುವಂಥದಿರುವದು. ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಆರಿಸುವಾಗ ಈ ಮಾತುಗಳಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷಕೊಡಬೇಕು. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಯ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹುಣಸಿಯ ಕಾಳು, ಬೀಜ, ಹರಳು, ಕಡ್ಡಿ, ರದ್ದೀಕಾಗದ ಇವುಗಳಿಂದಲೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅಂಕಗಣಿತವನ್ನು ಕಲಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಬಹಳ ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚಾಗುವ ಉಪಕರಣಗಳು ಬೇಕಿರುವದು, ಹುಚ್ಚತನವು. ಮತ್ತು ಉಪಕರಣಗಳ ಅಭಾವವನ್ನೇ ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಪದ್ಧತಿಗಳು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವದು ಕೇವಲ ಮೈಗಳ್ಳತನವೇ ಸರಿ.

ಉಪಕರಣಗಳ ಉಪಯೋಗದ ಜೊತೆಗೆ ಮನಸ್ಸಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಯು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾದದ್ದೆಂಬದು ನಮ್ಮ ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಬರುವದಿಲ್ಲ. ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡುವಾಗ ಅವಧಾನ, ನಿರೀಕ್ಷಣ, ಆಲೋಚನೆ ಮುಂತಾದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ನಿಜವಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರಬೇಕು, ಆದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಾವು ನೋಡುವ (ಶಹರದ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ತೋರಿಸುವಂಥ) ಪಾಠಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಕಂಡುಬರುವದು? ಹುಡುಗರು ಒಂದು ಪಾಠದಲ್ಲಿ “ನಾವು ಕೆಲವು ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಲಕ್ಷಗೊಟ್ಟು ನೋಡಿ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಹೇಗೆಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬದನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕಾಗಿರುವದು” ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಪಾಠಕ್ಕೆ ಕೂಡುವದೇ ಇಲ್ಲ. ಶಿಕ್ಷಕರು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದ ಕೂಡಲೆ ಕೈ ಎತ್ತಬೇಕು, ಏನಾದರೂ ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ತುಸುನುಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಸಂಬಂಧವಿದ್ದು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ಅದು ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಸರಿಯಾದರೆ ನಾನು ಶಿಕ್ಷಕನಿಂದ ಜಾಣನೆನಿಸಿಕೊಂಡೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯೊಂದೆ ಪಾಠಕಲಿತದ್ದರ ಫಲವವನಿಗೆ !

ಈ ಬುದ್ಧಿಯೇನೂ ಕೆಟ್ಟದಲ್ಲ; ಆದರೆ ಪಾಠದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗಿರುವ ಭಾವನೆಯು ಬದಲಾಗಬೇಕು. ಪರೀಕ್ಷೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಾಕಂಕಭೀತಿಯು ಹುಡುಗರಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿರುವದೋ ಅದೇ ವೃತ್ತಿಯು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಾಠದ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವದೆಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ತಾವು ಹೇಳಿದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಶಿಕ್ಷಕರು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರೆ ಮಕ್ಕಳು ಮೋರೆಯನ್ನು ಅರಳಿಸುವದು, ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಖಿನ್ನರಾಗುವದು ಈ ವೃತ್ತಿಯು ಹೋಗಬೇಕು. “ನಾವು ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣು, ಕಿವಿ, ಬುದ್ಧಿಗಳನ್ನು ಪಯೋಗಿಸಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಲಕ್ಷಗೊಟ್ಟು ನೋಡಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಕೇಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಹೊಲಬಿನ ಮೇಲೆ ವಿಚಾರಮಾಡುತ್ತ ಹೋಗಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ನೆನಪುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ನಾವೇ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ತಡಮಾಡಿ ಹೇಳಿದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸುಲಭವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆಯು ಹರಿಯುವಂತೆ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಶಿಕ್ಷಕರು ಶ್ರಮದಿಂದ ನಮಗಾಗಿ ಕೂಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ, ಅವರು ಕೇಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ನಾವು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತನದಿಂದ ನಮಗೆ ತಿಳಿದ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು, ಹೀಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸಜ್ಜಾಗಿ, ಪಾಠಕ್ಕೆ ಕೂಡಬೇಕು. ಈಗಿನ ಸ್ಥಿತಿಯು ಇದಕ್ಕೆ ವಿಪರೀತವಾಗಿದೆ. ಹುಡುಗರೆದುರಿಗಿಟ್ಟ ಯಾವ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಉತ್ತರವನ್ನು ಅವರು ಸ್ವಸ್ಥಚಿತ್ತರಾಗಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಹುಡುಕುವದಿಲ್ಲ. ಹುಡುಕಿ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ವರ್ಗದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ತಕ್ಕ ಕಟ್ಟು ಪಾಟು ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಶಿಕ್ಷಕನ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯವಿರುವದಲ್ಲದೆ ಪಾಠದ ಕಡೆಗೆ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಉತ್ತರದ ಎರಡು ಮೂರು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ವಟವಟಿಸಿ ಶಿಕ್ಷಕನ ಮೋರೆಯನ್ನು ನೋಡುವರು, ಅವನು ಹೌದು ಎನ್ನುವ ಲಕ್ಷಣ ಕಂಡುಬಂದರೆ ಮುಂದುವರಿಯುವರು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಿಂತುಬಿಡುವರು. ಇಲ್ಲವೆ ಹತ್ತರ ಕುಳಿತ ಹುಡುಗರು ಹಗುರಾಗಿ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಅಂದುಕೊಳ್ಳುವ ಉತ್ತರವನ್ನೇ ಎತ್ತಿ ಹೇಳುವರು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪಾಠಗಳು ಸಾಗುತ್ತಲಿವೆ. ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನಾದರೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಬುದ್ಧಿಗೆ ನಿಲುಕುವಂತೆಯೂ ಅವರ ಜಾಣತನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶದೊರೆಯುವಂತೆಯೂ ನಾವು ಕೇಳುವದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿರುವದಿಲ್ಲ. ಕೇಳಿಕೇಳುತ್ತ ವಾಕ್ಯಸರಣಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲುವಾಡುವದು, ಇಲ್ಲವೆ ಎರಡುಮೂರುಸಾರೆ ಪರ್ಯಾಯದಿಂದ ಅದನ್ನೇ ಕೇಳುವದು, ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ದೋಷಗಳಿಗೆ ನಾವು ಆಸ್ಪದಕೊಡುವೆವು. ಆದ್ದರಿಂದ ಉತ್ತರಗಳು ತಪ್ಪಾಗಿ ಹೊರಡುವವು ಇಲ್ಲವೆ ಅರ್ಥಮರ್ಥ ಉತ್ತರಗಳು ದೊರೆಯುವವು. ಹೀಗಾಗಿ ಏನಾದರೊಂದು ಉತ್ತರ ಬರುವದೇ ತಡ, ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗುವಂತೆ ತಿದ್ದಿಕೊಂಡು ನಾವು ಪಾಠಗಳ ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡಿಬಿಡುವೆವು. ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ನಾವು ಬಹಳ ಪರಿಶ್ರಮದಿಂದ ಸಿದ್ಧಮಾಡಿಕೊಂಡ ಉಪ

ಕರಣವು ನಮ್ಮ ಪಾಠಕ್ಕೆ ಬರಿ ಅದೊಂದು ಉತ್ತಮ ಪಾಠದ ಸೋಗುಹಾಕಲಿಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಉಪಯೋಗವಾಧಂತಾಗುವದರಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಈಗಿನ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ದೃಶ್ಯ ಸಾಧನಗಳ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಉತ್ತೇಜನವಿದೆ. ಆದರ್ಶಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವದೊಂದು ಬಗೆಯ ದೃಶ್ಯ ಸಾಧನವಿರಲೇಬೇಕು. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ನಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣದ ಸಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿತ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಒಂದು ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ಟೆಸ್ಟಿನಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಬಹಳ ಸ್ವಲ್ಪ ಹುಡುಗರು ಮಾತ್ರ ಸಮಾಧಾನಕರವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಬಿಡಿಸುವರು. ಹೀಗೇಕೆ ಆಗಬೇಕು? ಹುಡುಗರನ್ನು ಕೂಡಿಹಾಕುವದರಲ್ಲಿಯೇ ಶಿಕ್ಷಕನ ಲಕ್ಷ್ಯವೆಲ್ಲವೂ ವ್ಯಗ್ರವಾಗುವದರಿಂದ ಹಳ್ಳಿಯ ಸಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರ ಆಕೃತಿ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಾಠದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಒಂದು ವೇಳೆ ನಿಜವಿರಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿ ಆದರ್ಶಪದ್ಧತಿಯು ನಡೆಯುವದು ಕಷ್ಟ, ಎಂದು ಒಂದುವೇಳೆ ಒಪ್ಪಬಹುದು. ಆದರೆ ಶಹರದ ಸಾಲೆಗಳ ಹುಡುಗರ ಸ್ಥಿತಿ ಯಾದರೂ ಹಳ್ಳಿಯ ಹುಡುಗರ ಸ್ಥಿತಿಗಿಂತ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ಯಾರು ಹೇಳಬಲ್ಲರು? ಅವರ ಸಾಮಾನ್ಯ ಬುದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಂತರವು ಕಾಣಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಶಹರದ ಸುತ್ತಲಿನ ವಾತಾವರಣವೇ ಕಾರಣವಿರುವದೆಂದು ಹೊಳೆಯದೆ ಇರದು.

ಟ್ರೇನಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಂಶ್ವಿಕೈಸಿಂಗ್‌ಸೂಲಿನ ಹುಡುಗರು ಉಳಿದ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಶಾಲೆಗಳ ಹುಡುಗರಿಗಿಂತ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಕಲಿತಿರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದೋ? ಇದನ್ನು ಆಯಾ ಹುಡುಗರ ಬುದ್ಧಿಮಾಪನದಿಂದ ದೊರೆತ ತುಲನಾತ್ಮಕ್ಕೆ ಅಂಕಗಳಿಂದ ಹೇಳಬಹುದಲ್ಲದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳುವದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ.

ಉಪಕರಣಗಳಿಂದ ಪೂರ್ಣಲಾಭವಾಗದಿರಲಿಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ಸಣ್ಣ ಕಾರಣವಿದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಹುಡುಗರನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಬಿಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಮಾಡದಿರುವದು—ವಸ್ತುಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಯಾವದೊಂದು ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಮನಗಾಣುವ ರೀತಿ, ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಕೇವಲ ಕುರುಡತನದ ರೀತಿ.—ಇವೆರಡೇ ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಕಶಿಕ್ಷಿಕೆಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಕಾಣುವವು. ಇವೆರಡಕ್ಕೂ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಯಾಗಿ ಪರಿಮಾಣಗಳನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವುಗಳಿಂದ ಅಂಕಗಣಿತದ ಮೂಲಭೂತವಾದ ಮುಖ್ಯ ನಿಯಮಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ

ಹೋಗುವ ಕೆಲಸವು ಮಹತ್ವವುಳ್ಳದ್ದು. ಈ ಮೆಟ್ಟಿನ್ನು ನಾವು ಕಲಿಸುವಾಗ ಯಾವ ಪಾಠದಲ್ಲಿಯೂ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವದೇ ಇಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಹಿಂದೆ ಆಕೃತಿಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಂಡ ಕೃತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಸಂಖ್ಯೆಗಳಿಂದ ಮಾಡಬೇಕು, ಹೇಗೆಂದರೆ—

$$\frac{1}{2} \text{ ರೂ. } + 1$$

$$[\text{ಅಂಶಭೇದಗಳ ಬದಲಾವಣೆಯ ನಿಯಮ}] = \frac{1}{2} \text{ ರೂ. } \div 1$$

$$[1 \text{ ಭಾಗಗಳು } \div 1 = 1 \text{ ಭಾಗ }] = \frac{1}{2} \text{ ರೂ.}$$

ಯಾವ ಸಾಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಹುಡುಗರು ಹೀಗೆ ಕೆಲವು ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಉತ್ತರ ತೆಗೆದದ್ದು ನನ್ನ ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ವರ್ಣಾಕೂಲರ ಫಾಯಿನಲ್ ಪರೀಕ್ಷೆ ೧೯೩೭

ಕಳೆದ ಎಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವ್ಹ. ಫಾ. ಪರೀಕ್ಷೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಉತ್ತರದ ಕಾಗದಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ ಪರೀಕ್ಷಕರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ತಮಗೆ ಕಂಡು ಬಂದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಆಯಾ ಸೆಂಟರುಗಳ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು. ಅವರು ಇದರಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿರುವ ಗುಣದೋಷಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿರುವರು. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ತುಂಬಾ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವಂತಿರುವದರಿಂದ ಅವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

೧. ಗಣಿತ:— ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದೊಳಗಿನ ಎಲ್ಲ ಸೆಂಟರುಗಳಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕೂತ ಒಟ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ೧೦೦ಕ್ಕೆ ೫೦ ರಷ್ಟು ಜನರು ಗಣಿತದಲ್ಲಿಯೇ ನಾಪಾಸಾಗಿರುವರು. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಲ್ಲಿ ೧ (ಬ) ಮತ್ತು ೭-೮ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಬಹಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಬಿಡಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಿಲ್ಲ. ಬಹುಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ೧ (ಅ) ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ೨-೩-೫ ಮತ್ತು ೬ನೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೂ ಸುಲಭವೆನಿಸಿರಬೇಕು.

ಬಹುತರ ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಸ್ವಚ್ಛತೆ, ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಮೆಟ್ಟು ಮೆಟ್ಟುಗಳಂತೆ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ಬಿಡಿಸುತ್ತ, ಹೋಗುವದು ಈ ಚಟವೇ ಇಲ್ಲ. ಧಾರವಾಡ ಸೆಂಟರಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅನವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಪ್ರತಿಮೆಟ್ಟಿಗೂ

ಉದ್ಭವ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಬರೆಯಲು ಯತ್ನಿಸಿರುವರು. ಆದರೆ 'ಕರಪರ' ಅಡ್ಡತಿಡ್ಡ ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚಿ ಉತ್ತರ ತೆಗೆಯಲು ಯತ್ನಿಸಿದವರೇ ಬಹಳ. ಬೆಳಗಾವ ಮತ್ತು ಗದಗ ಸೆಂಟರುಗಳ ಉಮೇದವಾರರಲ್ಲಿ ಬಹುಜನರು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸುವಾಗ ತಾವು ಏನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂಬದನ್ನಾಗಲಿ ಯಾವ ಮೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆಯೆಂಬದನ್ನಾಗಲಿ ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಲು ಯತ್ನಮಾಡಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಚಿಕ್ಕೋಡಿ ಮತ್ತು ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಸೆಂಟರುಗಳ ಉಮೇದವಾರರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ವ್ಯವಹಾರೀ ಅಪೂರ್ಣಾಂಕದ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸುವಾಗ ಮಾಡುವಂಥ ತಪ್ಪು ಅಕ್ಷಮ್ಯವಾಗಿದೆ. ಕಾರವಾರ ಸೆಂಟರಿನ ಉತ್ತರದ ಕಾಗದಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗಿನ ಸಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ತೇವಿನ ಹಾಗೂ ಕ್ಷೇತ್ರಫಲದ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಲಕ್ಷ್ಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕಲಿಸಿಲ್ಲವೆಂಬದು ಕಂಡುಬರುವಂತಿದೆ.

ಭೂಮಿತಿ: — ಒಟ್ಟಿನ ಮೇಲಿನ ಪರಿಣಾಮದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಉಮೇದವಾರರ ಭೂಮಿತಿಯ ಜ್ಞಾನವು ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಮಾಧಾನಕರವಾಗಿದೆ ಯೆಂದು ಹೇಳುವಂತಿದ್ದರೂ ಭೂಮಿತಿಯ ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಕಡೆಗೆ ಉಮೇದವಾರರ ಲಕ್ಷ್ಯವು ಎಷ್ಟುಮಾತ್ರವೂ ಹೋಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುವದು. ಬಹುತರ ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು 'ಪ್ರಮೇಯ'ಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಿರುವರು. ಕೃತ್ಯ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನೂ ಅವಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನೂ ಜಾಣತನದಿಂದ ಬಿಡಿಸಲು ತೀರ ಸ್ವಲ್ಪ ಉಮೇದವಾರರು ಮಾತ್ರ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿರುವರು.

ಧಾರವಾಡ ಬೆಳಗಾವ ಸೆಂಟರುಗಳ ಉಮೇದವಾರರು ಭೂಮಿತಿಯ ಆಕೃತಿಗಳನ್ನು, ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸದೆ ಮನಬಂದಂತೆ ಗೆರೆ ಎಳೆದು ತೆಗೆದಿರುವರು. ಮತ್ತು ಉದ್ಭವ ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಸಿದ್ಧಮಾಡಲು ಯತ್ನಿಸಿದ್ದೂ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಗದಗ ವಿಜಾಪೂರ ಸೆಂಟರುಗಳಲ್ಲಿ ಉಮೇದವಾರರು ತೆಗೆದ ಆಕೃತಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಬರಹದ ಪದ್ಧತಿಯೂ ಸಮಾಧಾನಕರವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಚಿಕ್ಕೋಡಿ ಮತ್ತು ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಸೆಂಟರುಗಳ ಉಮೇದವಾರರಿಗೆ ಭೂಮಿತಿಯ ಉಪಕರಣಗಳ ಉಪಯೋಗವೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆನ್ನುವಂತಿದ್ದಿತು. ಮತ್ತು ಅವರ ಭೂಮಿತಿಯ ಜ್ಞಾನವು ತೀರ ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದ್ದಿತು. ಕಾರವಾರ ಸೆಂಟರಿನ ಉಮೇದವಾರರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದ ಪ್ರಮೇಯವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಾರದೆ ಬೇರೊಂದು ಪ್ರಮೇಯವನ್ನು ಸಿದ್ಧಮಾಡಲು ಹೊರಟದ್ದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ.

ಜಮಾಖರ್ಚು:— ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪಾಸಾದವರ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ವೇನೋ ಸಮಾಧಾನಕರವಾಗಿದೆ. ೧-೨ನೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಬಹುತರ ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಬಿಡಿಸಿರುವರು. ಮತ್ತು ಇಷ್ಟರಿಂದಲೇ ಅವರು ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಸಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯವಿರುವಷ್ಟು ಗುಣಗಳನ್ನು ದೊರಕಿಸಿರುವರು. ಆದರೆ ಬಹುಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಜಮಾಖರ್ಚನ್ನು (ಖಾತೆ ಕಿರ್ದಿಗಳನ್ನು) ಬರೆಯುವ ಸರಿಯಾದ ಪದ್ಧತಿಯ ಜ್ಞಾನವೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಅರ್ಧಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಉಮೇದವಾರರು ಮೂರನೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಲೇ ಇಲ್ಲ. ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಆರಂಭಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಬಹುಜನ ಉಮೇದ ವಾರರಿಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಜಮಾಖರ್ಚಿನ ಕೊನೆಯ ಶಿಲಕು ಸರಿಯಾಗಿ ಬರಲೇ ಇಲ್ಲ. ಉಮೇದವಾರರಿಗೆ 'ಕ್ರಾಸ್ ಚೆಕ್' ಎಂದರೇನೆಂಬದು ತೀರ ಹೊಸ ವಿಚಾರವಾಗಿರಬೇಕು. ಕೆಲಕೆಲವು ಉಮೇದವಾರರಂತೂ ಕೇವಲ ಕಾಲ್ಪನಿಕ ವಾಗಿ ಇದನ್ನು ವಿವರಿಸಿರುವರು.

ಎಲ್ಲ ಸೆಂಟರುಗಳ ಎಗ್ರಿಕ್ಯುಲರ್ ಬಾಯಾಸದ ಉಮೇದವಾರರ ಈ ವಿಷಯ ಗಳ ಉತ್ತರಗಳು ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಮಾಧಾನಕರವಾಗಿವೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು; ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರೇತ್ರಫಲ ಮತ್ತು ಜಮಾಖರ್ಚು ಈ ವಿಷಯಗಳ ಜ್ಞಾನವು ಮಾತ್ರ ಸಾಕಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿರಲಿಲ್ಲ.

೨. ಭಾಷಾವಿಷಯಗಳು— ಸಂಕ್ಷೇಪರೂಪದ ಬರೆವಣಿಗೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮೊದಲನೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಬಹುತರ ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ಬಿಡಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಿದ್ದರೂ ತೀರ ಸ್ವಲ್ಪ ಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ನಿಜವಾದ ಸ್ವರೂಪವು ತಿಳಿದಿತ್ತೆಂದೂ ಅಷ್ಟೇ ಜನರು ಸಮರ್ಪಕ ಉತ್ತರ ಬರೆದಿರುವದೆಂದೂ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಉಮೇದವಾರರ ಭಾಷಾವಿಷಯದ ಜ್ಞಾನವು ಸರಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲವೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗುವದು. ಅವರ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಅಶುದ್ಧ ರೂಪಗಳು ವಿಪುಲವಾಗಿವೆ; ವ್ಯಾಕರಣದೋಷಗಳೂ ಅಶುದ್ಧ ಬರೆವಣಿಗೆಯ ದೋಷಗಳೂ ತುಂಬಿವೆ. ವ್ಯಾಕರಣದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸಮರ್ಪಕ ಉತ್ತರ ಬರೆದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯಂತೂ ತೀರ ಕಡಿಮೆ.

ಕೈ ಬರೆಹವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಚೆನ್ನಾಗಿರುವದಾದರೂ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸಮರ್ಪಕ ಉತ್ತರವೇನೆಂಬದನ್ನು ತಿಳಿದು ಬರೆದವರು ತೀರ ಸ್ವಲ್ಪ ಜನರು; ಯಾವದೋ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಏನೋ ಒಂದು ಉತ್ತರ ಬರೆದು ಪಾಠಾಗಲು ಯತ್ನಿಸಿದವರೇ ಬಹುಜನರು.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ರೂಢಿಯಿಲ್ಲದಿರುವದೂ, ಪ್ರಶ್ನೆಯೇನು ? ಉತ್ತರವೇನು ಬೇಕಾಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನೂ ಈ ಉತ್ತರವು ತಾವು ಓದಿದ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿಯೆಂಬುದನ್ನೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಹವಣಿಸುವದೂ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುವದು. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಕರಣದ ಪಾಠಗಳು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ನಡೆಯುವದಿಲ್ಲೆಂಬ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗೆ ವ್ಯಾಕರಣದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗಿರುವ ೩೦ ಗುಣಗಳಲ್ಲಿ ಉಮೇದವಾರರು ಪಡೆದಿರುವ ಅತ್ಯಲ್ಪ (೧-೨-೩) ಗುಣಗಳು ಬಲವತ್ತರವಾದ ಆಧಾರವಾಗಿವೆ.

೩. ನಿಬಂಧ ಬರೆಹ— ಬಹುತರ ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ನಿಬಂಧಗಳಿರಡನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನೇ ಬರೆಯಲು ಹವಣಿಸಿರುವರು. ಇದರಿಂದ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದಂಥ ಸ್ವತಂತ್ರ ನಿಬಂಧವನ್ನಾಗಲಿ ಜೀವನಕಥೆಯನ್ನಾಗಲಿ ಬರೆಯುವ ರೂಢಿಯು ಉಮೇದವಾರರಿಗೆ ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಊಹಿಸಬೇಕಾಗುವದು. ನಿಬಂಧ ಬರೆಹದ ಆರಂಭದ ಕಲ್ಪನೆಗಳ ಜ್ಞಾನವು ಕೂಡ ಇಲ್ಲದಂಥ, ಮತ್ತು ವಿರಾಮ ಚಿಹ್ನೆಗಳ ಉಪಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ಕೇವಲ ಅಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವಂಥ, ಬರೆಹಗಳು ವಿಪುಲವಾಗಿವೆ.

ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವಂಥ ಅನೇಕ ಸಾಮಾನ್ಯ ಶಬ್ದಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಆ ಶಬ್ದಗಳ ಶುದ್ಧ ಸ್ವರೂಪದ ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದ ಉಮೇದವಾರರ ಸಂಖ್ಯೆಯೇ ಹೆಚ್ಚು. ಅಂಥವರಿಗೆ ಶುದ್ಧ ಬರೆಹದ ರೂಢಿ ಮಾಡಿಸುವದೂ, ಅಂತಹ ಬರೆವಣಿಗೆಯನ್ನು ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಬರೆಯಿಸುತ್ತಿರುವದೂ ಅವಶ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಎಷ್ಟೋ ಉಮೇದವಾರರು ಉತ್ತರದ ಸಮರ್ಪಕತೆಯನ್ನು ಎಷ್ಟುನಾತ್ರವೂ ಲಕ್ಷಿಸದೆ ಏನಾದರೊಂದು ವಿಷಯವಿವೇಚನೆ ಮಾಡಿ ಪಾಠಾಗಲು ಯತ್ನಿಸಿರುವರು.

೪. ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ವಿಷಯ— ಒಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಈ ವರ್ಷದ ಉಮೇದವಾರರ ಬರೆವಣಿಗೆಯು ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ನೆಟ್ಟಗಿರುವದು; ಆದರೆ ಅದು ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿರಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯಲಾಗದು. ಉಮೇದವಾರರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಅನುಕೂಲತೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯ ರಚನೆಯಿದ್ದಿತು. ಆದರೆ ಅವರು ಉತ್ತರ ಬರೆಯಲು ಆರಿಸಿಕೊಂಡ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನೂ ಅವರ ಉತ್ತರದ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನೂ ನೋಡಿದರೆ, ಅವರು ವಿಷಯದ ಗುಟ್ಟನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವದನ್ನು ಎಲ್ಲಿಯೋ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟು, ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿದ್ದ ವಿಷಯವನ್ನು ಬಾಯಿಪಾಠ ಮಾಡಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಗಾದರೂ ಪಾಠಾಗಬೇಕೆಂಬ ಧೋರಣೆ

ಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ವಿಷಯದ ಅಭ್ಯಾಸ ನಡೆಸಿರುವರೆಂದು ನಿರ್ವಿವಾದವಾಗಿ ಹೇಳುವಂತಿದೆ. ಉಮೇದವಾರರ ನಿರೀಕ್ಷಣಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ, ವಿವೇಚನಾಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಪರೀಕ್ಷಿಸುವಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಅವರು ಬರೆದ ಉತ್ತರವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಹು ದುಃಖವಾಗುವದು. ಅನೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಮನಬಂದಂತೆ ಕೇವಲ ಕಲ್ಪನೆಯಿಂದಲೇ ಉತ್ತರ ಬರೆದಿರುವರು. ಅದರಿಂದ ಅವರ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ವಿಷಯದ ಅಭ್ಯಾಸದ ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯು ಅಂಥವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುವದು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವ್ಯವಹಾರದೊಳಗಿನ ಯಂತ್ರ ಮೊದಲಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ಅವುಗಳ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು; ಚಿತ್ರ, ನಕಾಶೆ, (ಆಕೃತಿ) ಮಾಡಿಲ್ಲದವುಗಳ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಂದ ಆಯಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು; ಉಪಲಬ್ಧವಿರುವ ಉಪಕರಣಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಫಲಿತಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯಪಾಠಗಳು ನಡೆದರೆ ಹಳ್ಳಿಯ ಹಾಗೂ ಶಹರದ ಸಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯದ ಅಭ್ಯಾಸವು ಸರಿಯಾಗಿ ಸಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಜ್ಞಾನವು ಬೆಳೆವಣಿಗೆ ಹೊಂದಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವದು. ಈ ಕೊರತೆಗಳ ಮೂಲಕವಾಗಿಯೇ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ವಿಷಯದ ಅಭ್ಯಾಸವು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಾಗುವದಿಲ್ಲವೆಂಬ ದೂರು ಹುಟ್ಟಿರುವದು.

ಜ. ಇತಿಹಾಸ — ಕೇವಲ ಬಾಯಿಪಾಠದ ಬಲದಿಂದಲೇ ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದ ಮಟ್ಟಿಗೆ, ಈ ವಿಷಯದ ಅಭ್ಯಾಸವು ಸರಿಯಾಗಿ ಸಾಗಿದೆಯೆಂಬ ಭಾವನೆ ಹುಟ್ಟುವಂತೆ, ಈ ವರ್ಷದ ಉಮೇದವಾರರಲ್ಲಿ ಬಹುಜನರು ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಸಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ಗುಣಗಳನ್ನು ದೊರಕಿಸಿರುವರು. ಅರ್ಥಾತ್ ಈ ಪಾಸಾದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಈ ವಿಷಯದ ಯೋಗ್ಯ ಜ್ಞಾನವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವಂತಾಗಿದೆ. ಇತಿಹಾಸಿಕ ಘಟನೆಗಳು ಕಾಲಕ್ರಮ ಇವುಗಳ ನಿಜವಾದ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯಿದ್ದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮಾತೇ ಬೇರೆ; ಅವುಗಳ ಸರಿಯಾದ ಕಲ್ಪನೆಯಿಲ್ಲದೆ ಕೇವಲ ವುಸ್ತುಕಪಾಠದ ಬಲದಿಂದ ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಏನಾದರೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಅಂದಾಜಿನಿಂದ ಉತ್ತರಕೊಟ್ಟು ಪಾರಾಗುವವರ ವಿಚಾರ ಬೇರೆ.

ಹಿಂದುಸ್ತಾನದ ಸ್ವಾಚ್ಛೇನ ಇತಿಹಾಸದ ಜ್ಞಾನವಂತೂ ಉಮೇದವಾರರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಇಂದಿನ ಪ್ರಚಲಿತ ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯವಾದ ಹಿಂದುಸ್ತಾನದ ರಾಜ್ಯದಾಡಳಿತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳ ಅಜ್ಞಾನವಂತೂ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ವಿಷಾದವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತಿದೆ.

ಉಮೇದವಾರರ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾಣಬದ್ಧತೆ, ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಸಮರ್ಪಕತೆ ಇವುಗಳ ಕಲ್ಪನೆಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಈ ಕೆಳಗೆ ಹೇಳುವ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಯೋಗ್ಯತೆಯ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಅಳೆಯಬಹುದು. ಇವು ಈ ವರ್ಷದ ಉಮೇದವಾರರ ಉತ್ತರದ ಕಾಗದದಲ್ಲಿವೆ.

- (ಅ) ಶಹಾಜಹಾನನು ಔರಂಗಜೇಬನ ಮಗನು.
- (ಬ) ಶಹಾಜಹಾನನು ಅಕಬರನ ಹಿರಿಯ ಮಗನು.
- (ಕ) ಶಹಾಜಹಾನನು ಶಿವಾಜಿಯ ತಂದೆಯು.
- (ಡ) ಡುಪ್ಲೆಯು ಕ್ಲೈವನ ಸಹಾಯದಿಂದ ಮದ್ರಾಸದ ಗವರ್ನರನಾದನು.
- (ಇ) ಭರತನೆಂಬ ಅರಸನು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕೆಲವುಕಾಲ ಆಳಿದ್ದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಯೆಂದು ಹೆಸರು ಬಂದಿತು.
- (ಫ) ಇಂಡಿಯನ್ ನೇಷನಲ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಿಠ್ಠಲಭಾಯಿ ಪಟೇಲರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾಯಿತು.

೩. ಭೂಗೋಲ — ಒಟ್ಟಿನಮೇಲೆ ಪಾಸಾದ ಉಮೇದವಾರರ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಮಾನದಿಂದ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಪರಿಣಾಮವು ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗಿರುವದಾದರೂ ಈ ಕೆಳಗೆ ಕಾಣಿಸಿದ ದೋಷಗಳು ಉಮೇದವಾರರ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಂದಿರುವವು.

೧. ಉಮೇದವಾರರಿಗೆ ನಕಾಶೆಯನ್ನು ಓದಲಿಕ್ಕೂ ನಕಾಶೆ ತೆಗೆಯಲಿಕ್ಕೂ ಅವಶ್ಯಕವಿದ್ದ ಮೂಲಭೂತ ಕಲ್ಪನೆಗಳ ಸರಿಯಾದ ಜ್ಞಾನವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಸ್ವೇಲೂ ಪ್ರಮಾಣಬದ್ಧತೆಯೂ ಉಮೇದವಾರರ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಎಂದೂ ಬಂದಿಲ್ಲ ವೆಂಬಷ್ಟು ನಕಾಶೆಯು ವಿವರವಾಗಿತ್ತು.

೨. ಭೂಗೋಲಿಕ ಘಟನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಕಾರ್ಯಕಾರಣ ವಿವೇಚನೆಯ ಪರಿಜ್ಞಾನವು ಉಮೇದವಾರರಿಗೆ ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂಬದು ಅವರ ಉತ್ತರದಿಂದ ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ವಿವೇಚನೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟ ಭೂಗೋಲದ ಕಾರ್ಯಕಾರಣಭಾವವನ್ನು ಪೂರಾ ಮರೆತುಬಿಟ್ಟು ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕುಳಿತಾಗ ತಮ್ಮ ಕಲ್ಪನೆಗೆ ಹೊಳೆದಂತೆ ಏನಾದರೊಂದು ಉತ್ತರ ಬರೆದುಕೊಟ್ಟು ಪರೀಕ್ಷರ ಕೈಯೊಳಗಿಂದ ಪಾರಾಗಿಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಯತ್ನಿಸಿದ ಉಮೇದವಾರರೇ ಹೆಚ್ಚು.

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿಂದ ಈ ಮಾತು ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸಿದ್ಧವಾಗುವದೆಂಬದನ್ನು ನೋಡಿರಿ.

- (ಅ) ಎಷ್ಟಿವೋ ಜನರು ಮೆಕ್ಸಿಕೋ ದೇಶದ ನಿವಾಸಿಗಳು.
- (ಬ) ಹೋಆಂಗಹೊ, ಯಾಂಗತ್ಸಿಕ್ಯಾಂಗ, ಸಿಂಧು, ಗಂಗಾನದಿಗಳು ಆರ್ಕಿಟಿಕ್ ಮಹಾಸಾಗರಕ್ಕೆ ಕೂಡುವವು.
- (ಕ) ಯಾಕೆ-ಇದು ಒಂದು ಬಗೆಯ ಮೀನವು.
- (ಡ) ಚೀನೀ ಜನರ ಕಾಲುಗಳು ಗಿಡ್ಡವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಅವರು ಒಂಟಿಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವರು.
- (ಇ) ಗಲ್ಫ್‌ಪ್ರೀಮವು ಯಾವದೋ ಒಂದು ಆಖಾತದಿಂದ ಹೊರಟು ಯಾವದೋ ಒಂದು ಖಂಡಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅದರ ವಿರುದ್ಧ ದಿಕ್ಕಿಗಿರುವ ಇನ್ನೊಂದು ಖಂಡವನ್ನು ಸೇರುವದು.

ಬ್ರಹ್ಮದೇಶ

(ಕನ್ನಡ ಲೇಖದ ಆಧಾರದಿಂದ)

ಲೇ.—ಸಾತೇನಹಳ್ಳಿ

ಬ್ರಹ್ಮದೇಶವು ಬ್ರಿಟಿಶ ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹರಿಯತಕ್ಕ ಇರಾವತಿ, ಸಿತಾಂಗ ಇತ್ಯಾದಿ ನದಿಗಳ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಪ್ರಾಚೀನ ಆರ್ಯಾವರ್ತಕ್ಕೆ ಇದು ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬ್ರಹ್ಮದೇಶ, ದಕ್ಷಿಣ ಬ್ರಹ್ಮದೇಶಗಳೆಂದು ಎರಡು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ವಿಭಾಗಗಳಿವೆ. ಇವೆರಡೂ ಭಾಗಗಳು ಕೂಡಿ ೩ ಲಕ್ಷ ೭೦ ಸಾವಿರ ಚೌರಸಮೈಲುಗಳಷ್ಟು ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಪ್ರದೇಶ ವನ್ನೊಳಗೊಂಡಿವೆ. ಇದು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಮುಂಬಯಿ, ಮದ್ರಾಸ ಇಲಾಖೆಗಳಷ್ಟು ವಿಶಾಲವಾದ ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು ಸುಮಾರು ೧ ಕೋಟಿಗೆ ಸಮೀಪಿಸಿದೆ.

ನಮ್ಮ ಹಿಂದುಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ ಕೆಲವೆಡೆ ಮಳೆ ಬೀಳದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮರು ಭೂಮಿಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಬ್ರಹ್ಮದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಸುರಿಯುವದರಿಂದ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಹಚ್ಚಗೆ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಮುದ್ರತೀರದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆಯು ಸಮೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಸುರಿಯುವದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಫಲವತ್ತಾದ ಭೂಭಾಗವಿರುವದು.

ಬ್ರಹ್ಮದೇಶದ ಉತ್ತರಭಾಗವು ಪರ್ವತಪ್ರದೇಶವಾಗಿದ್ದು ವೃಕ್ಷಮಯವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಇರಾವತಿ, ಸಿತಾಂಗ, ಸಾಲವೇನ ನದಿಗಳು ಹುಟ್ಟಿ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಹರಿಯುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಇರಾವತಿಯು ದೊಡ್ಡದು. ಈ ನದಿಯಿಂದ ಹರಿದು ಬರುವ ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಡೆಲ್ಟಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ದ್ವೀಪಗಳಾಗಿವೆ. ಬೇಸಗೆಯಲ್ಲಿ ಅವು ಬೆಸ್ತರಿಗೆ ವಸತಿಸ್ಥಾನಗಳಾಗಿವೆ. ಸಾಲವೇನ ನದಿಯು ಇರಾವತಿಯ ಬಳಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಉಗಮವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಇರಾವತಿಯಂತೆ ಜಲಮಾರ್ಗಕ್ಕೂ ಕೃಷಿಗೂ ಉಪಯುಕ್ತವಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅದರ ಉಗಮಸ್ಥಾನದ ಹತ್ತರ ಬೆಳೆಯುವ ಕಾಡುಮರಗಳ ತೊಲೆಗಳನ್ನು ಮುಖದ ವರೆಗೆ ಸಾಗಿಸಲು ಅನುಕೂಲತೆಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿದೆ.

ಇರಾವತಿ ನದಿಯ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗ್ರಾಮದ ಹತ್ತರ ಕಲ್ಲೆಣ್ಣೆಯ ಬಾವಿಯಿದೆ. ಅದು ೨೦೦,೩೦೦ ಅಡಿ ತಗ್ಗಾಗಿದೆ. ಅದರೊಳಗಿಂದ ಎಣ್ಣೆಯು ಉಕ್ಕಿ ಬರುವದು. ಅದರಿಂದ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ೧೨ ಸಾವಿರ ಟನ್ನುಗಳಷ್ಟು ಎಣ್ಣೆಯು ಹೊರಡುವದು.

ಬರ್ಮಾದೇಶದ ಕಣಿವೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಂಪುರತ್ನವು ದೊರೆಯುವದು. ಕೆಲವೆಡೆ ಪಚ್ಚೆಕಲ್ಲುಗಳೂ ದೊರೆಯುವವು. ಇವು ಮಂಡಲೆ ಪಟ್ಟಣದ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ೭೦ ಮೈಲುಗಳಾಚೆಯಲ್ಲಿ ೧೦೦ ಚಾರಸಮೈಲುಗಳಷ್ಟು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಹಿಂದಿನ ಅರಸರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆ ರತ್ನಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ರಾಜಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದೆಂದೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಇತರರು ಯಾರೂ ಹೋಗಲಾಗದೆಂದೂ ನಿರ್ಬಂಧಿಸಿದ್ದರು. ಅವುಗಳಿಂದ ರಾಜಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಏನಿಲ್ಲಿಂದರೂ ೧೩ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಬರ್ಮಾದೇಶದಲ್ಲಿ ಬತ್ತವೇ ಮುಖ್ಯ ಬೆಳೆಯು. ದಕ್ಷಿಣ ಬ್ರಹ್ಮದೇಶಕ್ಕಂತೂ ಅಕ್ಕಿಯಿಂದಲೇ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವು ದೊರೆದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಕ್ಕಿಯು ರಫ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬೆಳೆಯ ತರುವಾಯ ರೊಕ್ಕದ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯೆಂದರೆ ತೇಗಿನದು. ಆನೆಗಳಿಂದ ತೇಗಿನ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ತೊಲೆಗಳನ್ನು ಹೊಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಸಾಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ತಂಬಾಕುವು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ತಂಬಾಕು ಸೇದುವದರಲ್ಲಿ ಅವರು ಒಳ್ಳೇ ನುರಿತರು ಎದರಿಂದ ಅದು ಸಾಕಾಗದೆ ಹೋಗಿ ಹಿಂದುಸ್ತಾನದಿಂದ ಮತ್ತೆ ತಂಬಾಕುವನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಕಬ್ಬು ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟು ಬೆಳೆಯದ್ದರಿಂದ ತಾಳೆಮರದಿಂದ ಸಕ್ಕರೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಬಾಳೆ, ಶೇಬು, ಕಿತ್ತಳೆ ಫಲಗಳು ಹೇರಳವಾಗಿ

ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಬಿದುರಿನಿಂದ ಮನೆಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇತ್ತಿತ್ತಲಾಗಿ ಯುರೋಪ, ಅಮೇರಿಕಾಖಂಡದವರು ಬಿದುರಿನಿಂದ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ರಾಳವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅತ್ಯಕಡೆಗೆ ಬಿದುರು ರಫ್ತವಾಗಲಾರಂಭಿಸಿದೆ. ಶಾನಪ್ರಾಂತದ ಬೆಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಪೈಗೂಕುದುರೆಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಅವು ಕಾಡುಕುದುರೆಗಳು; ಮರಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿತಂದು ಸಾಕಿ ಮಾರುತ್ತಾರೆ.

ಬ್ರಹ್ಮೀಜನರು ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷಿಗಳಲ್ಲ. ಅವರೂ ಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ದುಡ್ಡುಗಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಒಂದುವೇಳೆ ಹಣವನ್ನು ಗಳಿಸಿ ದರೂ ಯಾವದೊಂದು ಪುಣ್ಯಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ವೆಚ್ಚಮಾಡಿಬಿಡುವರು, ಇಲ್ಲವೆ ಆಪ್ತೇಷ್ಟರಿಗೆ ಔತಣಮಾಡಿಸಿ ವ್ಯಯಮಾಡುವರು. ಬೆಳಿಗೆ ಎದ್ದು ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಊಟದಹೊತ್ತಾಗುವವರೆಗೆ ಓಡಾಡುವರು. ಊಟವಾದಮೇಲೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಬಿಸಿಲಲ್ಲಿ ನಿದ್ರೆಮಾಡುವರು. ಪುನಃ ಸಾಯಂಕಾಲವಾದಕೂಡಲೆ ತಿರುಗಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೊರಡುವರು. ಯಾವ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಸಂಕಟದಲ್ಲಿ ಸಹ ಅವರು ಕಳವಳಪಡುವದಿಲ್ಲ. ಎಂಥ ಅಸಾರವಾದ ಸಂಕಟವೊದಗಿದಾಗಲೂ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದ ವಿನೋದದ ಮೇಲಣ ಅಪೇಕ್ಷೆಯುಳ್ಳವರಿರುವರು. ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಪ್ರಾತಃಕಾಲಕ್ಕೆ ಎದ್ದು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿ ಜಳಕಮಾಡಿಕೊಂಡು ಊಟದಹೊತ್ತಾಗುವ ವರೆಗೂ ಶಾಂತರೀತಿಯಿಂದ ಓಡಾಡುವರು. ನಾವು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ವೇದಾಂತವಚನಗಳನ್ನು ಓದಿ ಇಲ್ಲವೆ ಕೇಳಿ ಬರಿಬಾಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ಅಡುವೆವು; **परोपदेशे पांडित्यं** ಎಂಬಂತೆ ನಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿ ಇರುವದು. ಬ್ರಹ್ಮೀಯರು ಏನೂ ಓದದೆ ಇದ್ದರೂ, ದುಃಖವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಕಳವಳಪಡುವ ಗುಣವು ಅವರ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿಯೇ ನಾಟಿರುವದಿಲ್ಲ. ಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ನಾಟಿಹಾಕತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಹ ಜಾಗ್ರತೆಮಾಡಿ ಮುಗಿಸುವ ಆತುರವು ಅವರಲ್ಲಿರುವದಿಲ್ಲ; ಇದೇನೂ ಅನುಕರಣೀಯವಲ್ಲ. ದುಡಿತವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಮಗ್ನವಾಗುವ ಗುಣವು ಮನುಷ್ಯಪ್ರಾಣಿಗೆ ತೀರ ಅವಶ್ಯವಾದದ್ದು. ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಯಾತ್ರೆಗೆಹೋಗುವ ಮೆಚ್ಚಿಗೆ ಇವರಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಾಣಬರುವದು.

ಗಂಡಸು ತಾನು ಏನೂ ಕೆಲಸಮಾಡದೆ ಆರಾಮವಾಗಿರಬೇಕೆಂದೇ ದೇವರು ಹೆಂಗಸನ್ನು ಭೂಲೋಕಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿದ್ದಾನೆಂದು ಬ್ರಹ್ಮೀಜನರ ಭಾವನೆಯಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಸ್ತ್ರೀಯರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವುಳ್ಳವರೂ ಉತ್ಸಾಹಶಾಲಿಗಳೂ ಆಗಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಗೃಹಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಮನೆತನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಲೌಕಿಕವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಗಂಡಸರಂತೆ ಬೇಕಾದತ್ತ ಓಡಾಡುವರು.

ಒಹುಶಃ ಒಹಳ ಮನೆತನದ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಿಕೆ, ಯಾಲಕ್ಕಿ, ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಮಾರುವರು. ಸಮುದೊರೆದಾಗ ಅವರು ತಮ್ಮ ಮನೆಯಮುಂದಣ ಒಳಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ನೆಯ್ಯುವರು. ಬ್ರಹ್ಮದೇಶದ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ವ್ಯಾಪಾರಗಳನ್ನಲ್ಲದೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಂಡವಲವುಳ್ಳ ಮಹತ್ವದ ವ್ಯಾಪಾರೋದ್ಯೋಗಗಳನ್ನೂ ಸಾಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ನಿಬ್ಬಗೆದ್ದಾಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯ ಹಳ್ಳಿಗಾಡು ಸ್ತ್ರೀಯರಂತೆ ಭಿಭಿತ್ಸಕರವಾದ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹಿಂದುಮುಂದು ನೋಡುವದಿಲ್ಲ. ಅದು ಅವರ ಪರಂಪರಾಗತ ಪದ್ಧತಿ ಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಬ್ರೂಹೀಯರು ಒಮ್ಮೆಲೆ ಊಟಕ್ಕೆ ಕೂಡುವರು. ಮುಂದೆ ಒಂದು ತಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಆಹಾರಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲರೂ ತಮತಮಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟನ್ನು ತಾವೇ ತಕ್ಕೊಳ್ಳುವರು. ಅನ್ನವೇ ಮುಖ್ಯಾಹಾರ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ವ್ಯಂಜನ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಉಳ್ಳೇಗಡ್ಡೆ, ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿಗಳಿಂದ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರು. ತೀರ ಬಡವರಾದವರು ಹುಣಿಸೆ, ಮಾವು ಇವುಗಳ ಎಲೆಗಳಿಂದ ರಸವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವರು. ವ್ಯಂಜನಪದಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪು, ಎಣ್ಣೆಗಳ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಅಧಿಕವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಅನ್ನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ವ್ಯಂಜನಾದಿಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬಟ್ಟೆಲುಗಳಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅನ್ನದ ಮೇಲೆ ಸುರಿದುಕೊಳ್ಳುವರು. ವ್ಯಂಜನಾದಿ ಗಳಲ್ಲಿ ಮೀನುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಅವರು ನಮಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಚಹ ಕುಡಿಯುವರು. ಅದನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವ ಮತ್ತು ಕುಡಿಯುವ ಬಗೆಯೂ ವಿಲಕ್ಷಣವಾಗಿರುವದು. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಲ್ಲಿ ಚಹದ ಸೊಪ್ಪನ್ನುಹಾಕಿ ಅರ್ಕವನ್ನು (ಡಿಕಾಕ್ವನ್ನು) ತಯಾರಿಸಿ ಸೋಸಿ ಹಾಲು ಹಾಕಿ ಪೇಯಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗುಟುಕಿನ ಮೊದಲೇ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮೇಲೆ ಕುಸುತುಸು ಚಹ ಕುಡಿಯುವರು. ಊಟದ ಮೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಏನನ್ನೂ ಕುಡಿಯುವ ದಿಲ್ಲ. ಊಟವಾದ ಬಳಿಕ ಪಡಸಾಲೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟ ಗಡಿಗೆಯಲ್ಲಿಯ ನೀರನ್ನು ಮುಕ್ಕಳಿಸಿ ಉಗುಳಿ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಬತ್ತಿಯನ್ನು ಸೇದುತ್ತಾರೆ. ಗಂಡಸರು ಮಾತ್ರ ಹೆಂಗಸರ ಕಣ್ಣು ತಪ್ಪಿಸಿ ಸರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಿಷ್ಟೇ ಕುಡಿಯಬೇಕೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತೇ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಮನದಣ ಮದ್ಯಪಾನ ಮಾಡುವರು. ಇದೊಂದು ಶಿವಿಷ್ಟ ಪದ್ಧತಿಯು ಅಲ್ಲಿ ರೂಢವಾಗಿರುವದು. ಸಂಸಾರದ ಜವಾಬುದಾರಿಯನ್ನು ಒತ್ತು ರಥದಗಾಲಿಗಳಂತಿರುವ ಪುರುಷಸ್ತ್ರೀಯರು ಸಮಾನವಾಗಿರದೆ ಸಂಸಾರ ಥಕ್ಕೆ ಸ್ತ್ರೀಯೇ ಮುಖ್ಯ ಸಾರಂಥಿಯಾದದ್ದು ಇದರ ಮುಖ್ಯ ಗುಟ್ಟಾಗಿರುವದು. ಪ್ರತಿ

ಯೊಂದು ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಗಂಡಸು, ಹೆಂಗಸು, ಪ್ರೌಢ ಮಕ್ಕಳು ಸಹ ಸಮಾನ ಜವಾಬುದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸುವದು ಶ್ರೀಯಸ್ಕರವೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುವದು.

ಗಂಡಸರೂ ಹೆಂಗಸರೂ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಉದ್ದವಾಗಿ ಕೂದಲುಬೆಳೆಯಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಮೆಚ್ಚುವರು. ಅವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವ ಪದ್ಧತಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿರುವದು.

ಇವರ ಉಡುತೊಡಿಗೆಗಳು ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿರುವವು. ಎಲ್ಲರೂ ರೇಶಿಮೆಯ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವರು. ಬಡವರು ನಿರ್ವಾಹವಿಲ್ಲದೆ ಹತ್ತಿಯನೂಲಿನ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಧರಿಸುವರು. ಗಂಡಸರು ೧೫ ಮೊಳ ಉದ್ದವೂ ೨|| ಮೊಳ ಅಗಲವೂ ಆದ ಹಚ್ಚಡದಂಥ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಮುಂದುಗಡೆ ಧೋತರದ ಹಾಗೆ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡ ಉಳಿದ ಭಾಗವನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹೆಗಲವರೆಗೆ ಒಯ್ದು ಹೊದ್ದುಕೊಂಡು ಮೇಲೆ ನಿಲುವಂಗಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವರು. ತಲೆಗೆ ರೇಶಿಮೆಯ ಚೌಕ ಅರಿವೆಯನ್ನು ಸುತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವರು.

ಹೆಂಗಸರು ೨ ಉಡುವ ಅರಿವೆಯು ಎರಡು ತುಂಡಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದನ್ನೂ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಮೇಲೆ ಹೊದ್ದುಕೊಳ್ಳುವರು. ಮೇಲೆ ಚಿಕ್ಕ ಅಂಗಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವರು. ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಳಲನ್ನು ನಾನಾವಿಧವಾಗಿ ಹೆಣೆದುಕೊಂಡ ಹೂಗಳನ್ನು ಧರಿಸುವರು.

ಸಿರಿವಂತರು ಸಹ ಬಿದರಿನ ಗುಡಿಸಲುಗಳನ್ನೇ ಮನೆಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಇವೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಅಂತಸ್ತಿನವಿರುವದು ಸಹಜ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮನ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವದು ಪರಂಪರಾಗತ ಪದ್ಧತಿಯಾದಾಗಿರುವದು. ಈ ಕಾಲದ ವರೆಗೆ ಇಟ್ಟಿಗೆಯಿಂದ ಮನೆಕಟ್ಟಲಾರರು. ಬಣ್ಣಹಚ್ಚಿ ಸುಶೋಭಿತವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾರರು. ಬ್ರಹ್ಮೀಯರು ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಂಬಗಳ ಮೇಲೆ ರಚಿಸುವರನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡಾಟವಾಡುವ ಅಟ್ಟಗಳಂತೆ ಗೃಹರಚನೆಯ ತಳಹದಿಯಿರುವದಾದರಿಂದ ನೆಲದ ತೇವಿನ ತೊಂದರೆಯು ಅವರಿಗೆ ಹೂರವಾಗುವದು. ಒಂದುಮೇಕೆಗಳಕ್ಕೆ ನೀರುಹರಿದರೂ ಏನೂ ಬಾಧೆ ಆಗಲಾರದು. ಮನೆಗೆ ೬ ಕಂಬಗಳಿರುವದೋಯಿಸರು ಕಟ್ಟುವ ಮುಹೂರ್ತವನ್ನೂ ಕಂಬಗಳ ರಚನೆಯನ್ನೂ ಹೇಳುವರ ಕಂಬಗಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಹತ್ವವಿರುವದು. ಮೇಲ್ಬಾಗಕ್ಕೆ ಹುಲ್ಲಿನ ಹೊದಿಕೆಯ ಹಂಚುಹೊಚ್ಚುವದು ತೀರ ವಿರಲ. ಹೊಚ್ಚಿದರೂ ಹುಲ್ಲಿನಮೇಲೆ ಹೊಚ್ಚುವರ ರಂಗೂನ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಮೇಲ್ಬಾಗಕ್ಕೆ ಹಲಗೆ ಜೋಡಿಸಿ ಮೇಲೆ ಹಂಚು ಹೊಚ್ಚುವ ಪದ್ಧತಿಯು ರೂಢವಾಗಿದೆ. ಮುಂದೆ ಇದೇ ಪದ್ಧತಿಯು ಸರ್ವ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಬರಬಹುದು.

ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳವು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇರುವದರಿಂದ ಹಿತ್ತಲವು ವಿಶಾಲವಾಗಿರುವದು. ಹಿತ್ತಲದಲ್ಲಿ ಅಡಿಗೆಯ ಸ್ಥಳ, ಬತ್ತದ ಕಣಜ, ಅಕ್ಕಿ ಕುಟ್ಟುವ ಯಂತ್ರಗಳಿರುವವು. ಹಿತ್ತಲದಲ್ಲಿ ಕುರಿ ಕೋಳಿಗಳನ್ನು ಸಾಕುವರು. ನಾಯಿಯನ್ನು ಬಹುತರವಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕೇಸಾಕುತ್ತಾರೆ. ಮನೆಯು ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ಕಂಬಗಳ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಿರುವದರಿಂದ ಮನೆಯ ತಳದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ಹಲಿಗೆಗಳ ಸಂದಿಗಳಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದ ಪದಾರ್ಥಗಳು ನೀರಿನಿಂದ ಕೊಳೆತು ಕೆಡದಂತೆ ನಾಯಿಯು ಅವನ್ನೆಲ್ಲ ತೆಗೆದುಹಾಕುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗವಿರುತ್ತದೆ.

ಬ್ರಹ್ಮದೇಶಕ್ಕೂ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೂ ಪುರಾತನಕಾಲದಿಂದಲೇ ಸಂಬಂಧವಿದ್ದದ್ದು ಕೆಳಗಿನ ಸಂಗತಿಯಿಂದ ಮತ್ತಿಷ್ಟು ದೃಢವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೂಸು ಹುಟ್ಟಿದ ಬಳಿಕ ಬಾಣತೀತನ, ನಾಮಕರಣ, ಹೆಸರಿಡತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳೆಲ್ಲ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯ ಪದ್ಧತಿಗಳಿಗೆ ಹೊಂದುತ್ತವೆ. ಇವೆಲ್ಲವುಗಳಿಗೂ ಶುಭಮುಹೂರ್ತವನ್ನು ಜೋಯಿ ಸನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯಂತೆ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾನೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯ ನಾಮಕರಣದ ಪದ್ಧತಿಯು ಹುಟ್ಟಿದ ನಕ್ಷತ್ರದ ಮೇಲಿಂದಾಗಲಿ, ಪರಂಪರಾಗತ ಹಿರಿಯರ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದಾಗಲಿ ನಿರ್ಣಯಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕೂಸು ಹುಟ್ಟಿದ ವಾರದಿಂದ ನಿರ್ಣಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸೋಮವಾರ ಹುಟ್ಟಿದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕ, ಖ, ಗ, ಘ, ಙ ಇವು ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಉಳ್ಳ ಯಾವದೊಂದು ಹೆಸರನ್ನು ಇಡುವರು. ಇದರಂತೆ ಮಂಗಳ ವಾರ ಹುಟ್ಟಿದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸ, ಷ, ಜ, ಝ, ಞ, ಐಂಗಾ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ದಾದರೊಂದು ಅಕ್ಷರವು ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಉಳ್ಳ ಹೆಸರನ್ನಿಡುವರು. ಬುಧವಾರ ಹುಟ್ಟಿದ ಕೂಸಿಗೆ ತ, ಥ, ದ, ಧ, ನ ಸನಾಯ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಅಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ದೊಂದು ಅಕ್ಷರವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಹೆಸರನ್ನಿಡುತ್ತಾರೆ.

ಅವರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯಂತೆ ಸ್ಥಿರವಾದ ಹೆಸರು ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಮೇಲಿಂದಮೇಲೆ ಹೆಸರನ್ನು ಬದಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಹೆಸರನ್ನು ಬದಲಿಸುವಾಗ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಫಲಾಹಾರವನ್ನು ಪೊಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ ತನ್ನ ಇಷ್ಟಮಿತ್ರರಿಗೆ ಕಳಿಸಿ ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಹೆಸರು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನನ್ನನ್ನು ಇದೇ ರೀತಿ ಯಾಗಿ ಕರೆಯಬೇಕೆಂದು ವಿಜ್ಞಾಪನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವನು.

ಬೆಳಿ-ಕೆಳಗಣ ಬ್ರಹ್ಮದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಇರಾವತಿ ನದಿಯ ಕೊಳ್ಳದಲ್ಲಿ ಬತ್ತವು ವಿಪುಲವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ನೈಋತ್ಯ ಮನ್ಸೂನ ಮಳೆಯಿಂದ ಭೂಮಿಯೆಲ್ಲ ಕೆಸರಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಕೋಣ, ಎಮ್ಮೆ ಅಥವಾ ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ಹೂಡಿ ನೇಗಿಲಿಂದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹರಗುತ್ತಾರೆ. ಮೊದಲೇ ಒತ್ತಟ್ಟಿಗೆ ಬತ್ತದ

ಅಗಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವನ್ನು ತಂದು ಸಿದ್ಧವಾದ ಪ್ರೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನಾಟಿ ಹಚ್ಚುತ್ತಾರೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಯಜಮಾನನು ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳಿಂದಾಗಲಿ ಹೆಂಗಸರಿಂದಾಗಲಿ ಮಾಡಿಸುತ್ತ ತಾನು ತಂಬಾಕು ಸೇಡುತ್ತ ಒಡ್ಡಿನ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಮೇಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನೋಡುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಆಗಿ ಪೈರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆದು, ಕೊಯ್ಯುವ ಕಾಲವು ಜನವರಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಯಾವ ವಿಧವಾಗಿಯೇ ಹೊಲಗೆಲಸಮಾಡಿದರೂ ಭೂಮಿ, ಹವೆ, ಮಳೆ ಇವುಗಳ ಅನುಕೂಲತೆಯಿಂದ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಎಕರೆಗೆ ೮೦-೧೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರೆಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಪೈರು ಕೊಯ್ಯುವಾಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯಂತೆ ಬೊಡ್ಡಿಗೆ ಸರಿಸಿ ಕೊಯ್ಯದೆ ಬರಿ ತೆನೆಯನ್ನಷ್ಟೇ ಕೊಯ್ದು ತಕ್ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಉಳಿದದ್ದನ್ನೆಲ್ಲ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ರಂಟಿಹೊಡೆದು ಗೊಬ್ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಸಿದ್ಧವಾದ ಬತ್ತವನ್ನು ಯಂತ್ರದಿಂದ ತಿರುವಿ ಸ್ವಚ್ಛವಾದ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ಯುರೋಪ, ಅಮೇರಿಕಾ, ಚೀನ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಕಳುಹುವರು.

ಬತ್ತದ ತರುವಾಯ ರಫ್ತಾಗುವ ಪದಾರ್ಥವು ತೇಗಿನ ತೊಲೆ. ಇಡಿ ಪೃಥ್ವಿಯಲ್ಲಿ ಬರ್ಮಾ ದೇಶದ ತೇಗಿನ ಬೆಳೆಯೇ ಬಹಳವಾದದ್ದು. ಅಡವಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಿದು ಆನೆಗಳಿಂದ ನದಿಗಳಲ್ಲಿ ಚೆಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಒಯ್ಯುತ್ತಾರೆ.

ಬೌದ್ಧಧರ್ಮದ ಅಹಿಂಸಾಧರ್ಮವು ಕೆಲಮಟ್ಟಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸಲ್ಪಡುವದರಿಂದ ರೇಶಿಮೆ ಹುಳಗಳನ್ನು ಸಾಕಿ ರೇಶಿಮೆ ತೆಗೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಶಿಷ್ಟರು ಮೆಚ್ಚುವದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಗುಡ್ಡಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಜಿನ್ನರೂ ಬೇಡರೂ ಹುಳಗಳನ್ನು ಸಾಕಿ ರೇಶಿಮೆ ತೆಗೆದು ಊರ ಜನರಿಗೆ ಮಾರುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನೆತನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಗ್ಗವಂತೂ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ, ನೆಯುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬಹುತರ ಹೆಂಗಸರೇ ಮಾಡುವರು. ಹೆಂಗಸರು ಒಳ್ಳೇ ಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದಲೂ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದಲೂ ನೇಯಿಗೆಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೇ ತಕ್ಕವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಮಾಡುವ ಬಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಮಾದರಿಯವು ಇರುವದರಿಂದ ಒನ್ನೊಮ್ಮೆ ಒಬ್ಬಳೇ ೨೦-೩೦ ಶಾಳಗಳನ್ನು ಕೈಯಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧವಾದ ಬಟ್ಟೆಗಳಿಗಿಂತ ಜೀನಾದೇಶದ ಬಟ್ಟೆಗಳು ನಯವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಸಿರಿವಂತರು ಜೀನಾದೇಶದ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬಡವರು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧವಾದ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನೇ ಉಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಬರ್ಮಿಯರು ಮರದ ಕಟ್ಟಿಗೆಯಿಂದಲೂ ಬಿದುರಿನ ಸೀಳುಗಳಿಂದಲೂ ಕಟ್ಟಿಗೆಯಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನೂ ಸಂಪುಷ್ಟಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿ ಅವಕ್ಕೆ ಬಣ್ಣ ಕೊಟ್ಟು ವಾರ್ನಿಷ

ದಂಥ ಮಠದ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಅವಕ್ಕೆ ಸವರುತ್ತಾರೆ, ಈ ತರದ ಸಂಪುಷ್ಕಗಳು ಅರಿಸಿನ, ಕುಂಕುಮಗಳ ಭರಣಿಗಳಂತೆ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಇವು ಬಹು ದಿವಸ ತಾಳುವವಲ್ಲದೆ ಬಣ್ಣವು ಸಹ ಎಂದೂ ಹಾರಿಹೋಗುವದಿಲ್ಲ.

ಕಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಕೆತ್ತುವದರಲ್ಲಿ ಬರ್ಮಿಯರು ಸಮರ್ಥರು. ಈ ತರದ ಶಿಲ್ಪವು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಾಧುಗಳ ಮಠಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕಾಣಬಹುದು. ಕೆಲಕೆಲವು ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆತ್ತಿಗೆ ಕೆಲಸದ ಅಲಂಕಾರಗಳು ನೆಗ್ಗಲವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಈ ಬಗೆಯ ಚಿತ್ರದ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ನಿಪುಣರಾದವರಿಗೆ ಆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮರ್ಯಾದೆಯು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ ಬರ್ಮಿಯರು ಚಿನ್ನ ಬೆಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಬಗೆಬಗೆಯ ಅಲಂಕಾರಗಳನ್ನು ವಾಷುನದರಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಸರಾದವರರು ತ್ತಾರೆ. ಗಂಟೆಗಳನ್ನು ಎರಕ ಹೊಯ್ಯುವದರಲ್ಲಿಯೂ ಗೌತಮಬುದ್ಧನ ಪ್ರತಿಮೆಗಳನ್ನು ಕೆತ್ತುವದರಲ್ಲಿಯೂ ಬರ್ಮಿಯರ ಕೈಹಿಡಿದವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ.

ಬರ್ಮಿಯರು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪರಾಕ್ರಮಿಗಳಾದ ಪುರುಷರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಥೆಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿಯೂ ಗೌತಮಬುದ್ಧನ ವಿಷಯವಾಗಿಯೂ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಅಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯಂತೆ ಇತರ ಯಾವ ಕಥೆಗಳ ಮೇಲೆಯೂ ಕಥೆ ಕಟ್ಟಿ ನಾಟ್ಯವಾಡುವದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂಗತಿಯ ಮೇಲಿಂದ ಅವರಲ್ಲಿದ್ದ ಪೂರ್ವಪರಂಪರಾಭಿಮಾನವು ನೈಕವಾಗುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯಂತೆ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಗೊಂಬೆಯಾಟಗಳನ್ನು ಆಡುವರು. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಒಂದೊಂದು ಆಟವನ್ನು ೬-೭ ದಿವಸಗಳವರೆಗೆ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಆಟವಾಡುವರು. ಗೊಂಬೆಯ ಆಟಗಳು ಸೂರ್ಯೋದಯವಾಗುವವರೆಗೂ ನಡೆಯುವವು. ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲಾ ಎಚ್ಚರವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ತೇವಲೆಯ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸುವರು. ಬರ್ಮಾದೇಶದ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರು ಕುಣಿಯುವದನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಿ ಆಸ್ಥೆಯಿಂದ ಕಲಿತಿದ್ದಾರೆ; ಆದರೆ ಇದೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ಆ ಜನ್ಮಮಾಡತಕ್ಕ ನಾಟ್ಯಗಾತಿಯರು ಬರ್ಮಾದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಬರ್ಮಾದಲ್ಲಿ ನದಿಗಳು ಹೇರಳವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಹಳ್ಳಿಯವರು ಹುಟ್ಟುಗಳಿಂದ ಡೋಣಿಗಳನ್ನು ನಡೆಯಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಕಲಿತು ಪ್ರಾಯವದರು ಜೂಜಾಟವಾಡಿ ಈ ಚದ್ದಿನಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದವರನ್ನು ಮೆರಿಸುವರು. ಇದರಂತೆ ಬಿದರಿನ ಚಂಡಿನ ಪುಟಬಾಲ್ಲಿನ ಆಟವಾಡುವರು. ಕೋಣನ ಕಾಳಗ, ಜೂಜಿನ ಆಟಗಳು ಅಪಾಯಕರವಾದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸಿದ್ದಾರೆ.

(ಮುಂದೆ ಸಾಗುವದು)

ಪ್ರತಿಭಟನೆ

ನಂ|| ಇ. ಸಾ|| ರವರ 47 P. ಪ್ರಕಾರ
ಕನ್ನಡ ಬುಕ್ ಕಮೀಟಿ ಧಾರವಾಡ ಇವರು ಅಗಸ್ಟ (೧೯೩೭) ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರ ಮಾಡಿದ
ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಯಾದಿಯು ಕೆಳಗೆ ಬರೆದಂತೆ ಆಿದೆ.

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆ=ಪ್ರಾ. ಶಾ; ಶಿಕ್ಷಕರು=ಶಿ; ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು=ವಿ; ಲಾಯಬುರಿ=L; ವರ್ಗಾಕುಲರ ಪ್ರೀತಿಗ
ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಶನ್=ವೈ. ಪ್ರೀ. ಸಂ. T=ಟಿಕ್ಸ್

ನಂ. ಪುಸ್ತಕಗಳ ಹೆಸರು. ಗ್ರಂ. ಹೆಸರು. ಪ್ರಕಾಶಕರ ಹೆಸರು. ಬೆಲೆ ಯಾ. ಮಂಜೂರ ಮಾಡಿದ. ಇ. ಸಾ. ನಂ. ಪಾ. ಸಾ. ರ ನಂ.
೧ ಕನ್ನಡ ನುಡಿಯ ಮ. ಎಸ್. ಬಿ. ಮಾಧವ ಬಲ್ಲಾಳ ೧-೦-೦ ಪ್ರಾ. ಶಾ. ಗಳ ಶಿ. ರ 47/P 4568 S. 86 C 751 C
ಹುಟ್ಟು ೧ನೆ ಆ. ಜೋಸಿ ಸಾಧನ ಬ್ರದರ್ಸ್ ಸಾಧನ ಹಾಗೂ ವಿ. ಗಳ ವೈ. ಪ್ರೀ. ಸಂ. 31/8
೧೯೩೭ ಕೆರೆ ಧಾರವಾಡ ಕೆರೆ ಧಾರವಾಡ ಸಂ. ಗಳ ವಿ. ಗಳ ವಿ. ಗಳ ಬುಕ್ಕಾಗಿ 13-8-37
ಹಾಗೂ ಮಾ. ಶಾ. ಗಳ ಶಿ. ರ L

೨ ಉಪನಿಷತ್ ಮ್ಯಾನೇಜರ ಗ್ರಂಥಕರ್ತರು ೦-೦-೦ ಪ್ರಾ. ಶಾ. ಗಳ ಶಿ. ರ ಸದರ 755
ಕಥಾವಳಿ ೧೯೩೫ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯಾ ಲಯ ಧಾರವಾಡ ಗಳ ವಿ. ಗಳ L ಬುಕ್ಕು ಹಾಗೂ ಮಾ. ಶಾ. ಗಳ ವಿ. ಗಳ L

ಸದರ 4570 ಸದರ 755
31/8 13-8-37

೩ ಹರಿಹರನ ರಗಳೆ ರಾವಸಾ|| ಪಿ. ಜಿ. ಗ್ರಂಥಕರ್ತರು ೦-೦-೦ ಪ್ರಾ. ಶಾ. ಗಳ ವಿ. ಗಳ ಸದರ 746
ಗಳ ಭಾಗ ೩ ಹಳಕಟ್ಟಿ ಬಿ. ಎ. ಎಲ್. ಎಲ್. ಬಿ. ಹಾಗೂ ಶಿ. ರ ಹಾಗೂ ವೈ. ಪ್ರೀ. ಸಂ. ಗಳ ಸದರ 4574 ಸದರ 746
೧೯೩೩ ಎಲ್. ಎಲ್. ಬಿ. ಪಿ. ಡರ ಬುಕ್ಕು ಹಾಗೂ ಮಾ. ಶಾ. ಗಳ ಶಿ. ರ ಮತ್ತು ವಿ. ಗಳ L 31/8 10-8-37

ಸದರ 4574 ಸದರ 746
31/8 10-8-37

೪ ಹರಿಹರನ ರಗಳೆ ಗಳು ಭಾಗ ೪	ಸದರ	೦-೪-೦	ಸದರ	ಸದರ 4576 31-8-37	ಸದರ 746 10-8-37
೫ ಹರಿಹರನ ರಗಳೆ ಗಳು ಭಾಗ ೨ ೧೯೩೬	ಸದರ	೦-೪-೦	ಸದರ	ಸದರ 4572 31-8-37	ಸದರ 746 10-8-37
೬ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಇತಿಹಾಸ ಬೋಧಿನಿ ಭಾ. ೩ ೧ನೇ ಪ. ೧೯೩೭	ಮು. ಎಸ್. ಎಸ್. ಗ್ರಂಥಕರ್ತರು ಕುಲಕರ್ಣಿ ಧಾರವಾಡ	೦-೧೦-೦	ಪ್ರಾ. ಶಾ. ಗಳ ಮಾ. ಶಾ. ಗಳ T ಬುಕ್ಕುಗಿ	ಸದರ 4517 30-8-37	ಸದರ 752 13-8-37
೭ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಇತಿಹಾಸ ಬೋ. ಎಸ್. ಕುಲಕರ್ಣಿ (ಕಂಬಾಯಂಡ) ೧ನೇ ಪ. ೧೯೩೭	ಮು. ಎಸ್. ಗ್ರಂಥಕರ್ತರು ಕುಲಕರ್ಣಿ ಧಾರವಾಡ	೦-೪-೦	ಪ್ರಾ. ಶಾ. ಗಳ ಮಾ. ಶಾ. ಗಳ T ಬುಕ್ಕು	ಸದರ 4519 30-8-37	ಸದರ 752 13-8-37
೮ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಇತಿಹಾಸ ಬೋ ಧಿನಿ ಭಾಗ ೨ ೧ನೇ ಪ. ೧೯೩೭	ಸದರ	೦-೪-೦	ಸದರ	ಸದರ 4515 30-8-37	ಸದರ ಸದರ
೯ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಇತಿಹಾಸ ಬೋ ಧಿನಿ ಭಾಗ ೧ ೧ನೇ ಪ. ೧೯೩೭	ಸದರ	೦-೬-೦	ಸದರ	ಸದರ 4530 30-8-37	ಸದರ ಸದರ

ನಂ.	ಪುಸ್ತಕಗಳ ಹೆಸರು.	ಗ್ರಂ. ಹೆಸರು.	ಪ್ರಕಾಶಕರ ಹೆಸರು.	ಚಿಲಿ.	ಯಾ. ಮಂಜೂರ ಮಾಡಿದೆ.	ಇ. ಸಾ. ನಂ.	ಡಾ. ಸಾ. ರ ನಂ.
೧೦	ಸಪ್ತಯೋಗ ಸಸ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ	ಮ. ವಿ. ಸಿ. ಪಾವಟಿ ಕಾಟನ್ ಸು.ಎಸ್.ಎವ್.ಎಸ್. ಸಿ. ಧಾರವಾಡ	ಸದರ	೦-೧೦-೦	ಅಗ್ನಿಕಲ್ಪ ರತ್ನ ಬಾಯನ ಕಲ್ಯಾಣಿಗಿರಿ T ಬುಕ್ಕು ಮತ್ತು ಟ್ರೀ. ಸ. ಗಳ ಮತ್ತು ಮಾ. ಶಾ. ಗಳ ವಿ. ಗಳ L ಬುಕ್ಕು ಹಾಗೂ ಮಾ. ಶಾ. ಗಳ ಪಿ. ರ L ಬುಕ್ಕು	ಸದರ 4862 14-9-37	ಸದರ 748 10-8-37
೧೧	ಕನ್ನಡ ಶಿಶು ಬೋಧ ೧ನೇ ಪ. ೧೯೩೩	ಮ. ಎಸ್.ಎಫ್. ಕಟ್ಟೇಮನಿ ಕನ್ನಡ ಬಾಯ ಸ್ಥೂಲ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ	ಗ್ರಂಥಕರ್ತರು	೦-೧-೩	ಪ್ರಾ. ಶಾ. ಗಳ T ಬುಕ್ಕುಗಿ	ಸದರ 4864 ಸದರ	ಸದರ 749 13-8-37
೧೨	ಸುಲಭ ಬಾಲ ಬೋಧ ಸುಧಾರಿ ಸಿದ ಪ. ೧೯೩೩	ಮ. ಎ. ಆರ್. ಶಿವನಾಗಪ್ಪ ಬುಕ್ಕ ಶೇಲರ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ	ಮ. ಎ. ಆರ್. ಶಿವನಾಗಪ್ಪ ಬುಕ್ಕ ಶೇಲರ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ	೦-೧-೯	ಸದರ	ಸದರ 4804 10-9-37	ಸದರ 747 10-8-37
೧೩	ಸಚಿತ್ರ ಕನ್ನಡಿ ಗರ ಕಥೆ ಅಥವಾ ಕರ್ನಾಟಕದ ಇತಿಹಾಸ	ಸದರ	ಸದರ	೦-೬-೦	ಸದರ	ಸದರ 4902 16-9-37	ಸದರ 753 13-8-37

ಜಾಹೀರಾತು

ಕನ್ನಡ ಬಾಲಬೋಧನೆ

ಬಾಲಕರ ವರ್ಗದ ಶಿಕ್ಷಣವು ಸುಲಭವಾಯಿತು

ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ತಿರಿಸುತ್ತ ಬಾಲಕರ ವರ್ಗದ ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಬೇಸರವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತೀರಿ ! ನೊದಲೇ ಓದುವದಕ್ಕೆ ಕಲಿಸಿರಿ. ಈ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಬಾಲಕರಿಗೆ ಬೇಸರವಿಲ್ಲ. ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಶ್ರಮವಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಕಲಿಸುವದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ಪುಸ್ತಕವೆಂದರೆ ಈ ಬಾಲಬೋಧನೆಯೊಂದೇ. ಬೆಲೆ ೧ ಆ. ೬ ಪೈ. ಮಾತ್ರ. ಬಾಲಕರ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕವೆಂದು ಮಂಜೂರ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಕಮೀಶನ್ನು. ಒಂದು ಊರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗೇ ವ್ಯಾಪಾರದ ಹಕ್ಕು ದೊರಕುವದು. ಇಷ್ಟತ್ತು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಒಮ್ಮೆಲೆ ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಅಂಚೆವೆಚ್ಚವಿಲ್ಲ. ಈ ಸವಲತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಮಾತ್ರ. ಅದೂ ಇದೊಂದು ತಿಂಗಳು. ಧಾರವಾಡದ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಈ ಪುಸ್ತಕಗಳು ದೊರಕುತ್ತವೆ. ಕಮೀಶನ್ನು ಮು. ರ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಟಿ. ವಿ. ಕಟ್ಟೆ ಹೆಡ್‌ಮಾಸ್ಟರ ನರಸಾಪುರ,

(ತಾ. ಬದಾಮಿ.)

ಜಾಹೀರಾತು

(ಶ್ರೀ. ಉಮಾಡಿಕರ ಎಮ್. ಎ. ಕೃತ)

ಹಿಂದೂಪದ್ಧತಿಯ ಜಮಾಖರ್ಚು ಭಾಗ ೧ (ಹೊಸ ಆವೃತ್ತಿ)

ಪುಟ ೧೨೮ ಬೆಲೆ ೦-೧೦-೦

ಇದರ ನೊದಲಿನ ಆವೃತ್ತಿ ತೀರಿದುದರಿಂದ ಈಗ ೨ನೆಯ ಆವೃತ್ತಿಯು ಸುಧಾರಿಸಿ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಆವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮನೆಯ ಜಮಾಖರ್ಚನ್ನು ಹೇಗೆ ಬರೆಯಬೇಕೆಂಬದನ್ನು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಬರೆದು ತೋರಿಸಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗಿಂತ ಹೊಸ ಉದಾಹರಣಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿದೆ.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಕರಣದ ಕೊನೆಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿವೆ. ಕಟ್ಟಕಡೆಗೆ ರೂಢಿಗಾಗಿ ಟ್ರೀ. ಕಾಲೇಜು, ಸ್ಕೂಲಫಾಯನಲ್ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಬಿದ್ದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಜಮಾಖರ್ಚುಬರೆಯುವ ಇಂಗ್ಲಿಶ್ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ದೇಶೀಯ ಪದ್ಧತಿಯೊಡನೆ ಸೇರಿಸಿ ದೇಶೀಯ ಪದ್ಧತಿಯು ಈಗಿನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಬಹುದೆಂಬದನ್ನು ತೋರಿಸುವದು ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ. ಈಗಿನ ಕಾಲದ ಬಾಲಕರು ಕೇವಲ ಹಳೆಯ ಪದ್ಧತಿಯ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗಿಂತ ಈ ಪುಸ್ತಕದಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮತ್ತು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಪುಸ್ತಕಗಳು ಎಲ್ಲ ಬುಕ್‌ಡಿಪೋಗಳಲ್ಲಿ
ದೊರೆಯುವವು

ಕೃಷ್ಣಾಜಿ ರಾಮರಾವ ಕುಲಕರ್ಣಿ,
ಕಿಲ್ಲೆ ಧಾರವಾಡ

ಕನ್ನಡ ನ್ಯಾಕರಣ ಮತ್ತು ಲೇಖನ

ಕ್ರಯ ೦-೪-೦

ಈ ಪುಸ್ತಕವು, ನುರಿತ ಶಿಕ್ಷಕರಾದ ಶ್ರೀ. ಎಸ್. ವಿ. ಕಾಮತ, ಬಿ. ಎ. (ಆನರ್ಸ್), ಎಸ್. ಟಿ. ಸಿ. ಡಿ. ಇವರಿಂದ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಇದು ಮೆ|| ಡಾಯರೆಕ್ಟರಸಹೇಬರವರಿಂದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕವಾಗಿ ಮಂಜೂರಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದ ಪದ್ಧತಿ ಮತ್ತು ಅಂದವಾದ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ತನ ಅಡಕವಾಗಿವೆ. ಬೇಕಾದವರು ಕೆಳಗಿನ ಪತ್ರೆಗೆ ಬರೆಯುವುದು.

ರಾಮರಾವ ಸುಬ್ರಾವ ಕಾಮತ

ಶಿರ್ಡಿ, ಉ. ಕಾನಡಾ

ತ್ವರಿಮಾಡಿರಿ !

ಬೆಲೆ ತೀರ ಕಡಿನೆ !!

ಹತ್ತೇ ಆಣೆಗಳು !!!

ಮುಲ್ಕೀಪರೀಕ್ಷೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯುಪಯುಕ್ತವಾದ

(ಶ್ರೀ. ಚಿ. ಶ್ರೀ. ಕುಲಕರ್ಣಿ ಕೃತ)

ಗಣಿತ ಸಂಗ್ರಹ

—೦೦೦೦೦—

(ಸುಧಾರಿಸಿದ ೨ನೇ ಆವೃತ್ತಿ)

ಇದು ಮುಲ್ಕೀಪರೀಕ್ಷೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕಾಮಧೇನು. ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಲ್ಕೀಪರೀಕ್ಷೆಯ ಎಲ್ಲ ಮಾದರಿಯ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ಸುಲಭರೀತಿಗಳಿಂದ ಬಿಡಿಸಿ ತೋರಿಸಿದೆ. ಹಾಗೂ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆಂದು ಹೇರಳವಾಗಿ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಲ. ಸಾ. ಭಾ. ದ್ಯ. ಭಾ ದಿಂದ ಆರಂಭಮಾಡಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳ ಸಮಾವೇಶವಾಗಿದೆ. ಕಡೆಗೆ ಮಾದರಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನೂ, ಜಿ. ವ. ದ ಮುಲ್ಕೀಪರೀಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನೂ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಗ್ರಂಥದ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಗಣಿತಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ನಾಪಾಸ ಆಗುವವರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಕಡಿನೆಯಾಗುವದೆಂದು ಪರೀಕ್ಷಕರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ೨ನೇ ಇಎತ್ತಿಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಇಂಥ ಗ್ರಂಥ ಬೇರೊಂದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಇದರ ಉಪಯುಕ್ತತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯುವ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಅನುಭವ ಪಡೆಯಿರಿ.

ಪ್ರಕಾಶಕರು— ಆರ್. ಆರ್. ಅಕಳವಾಡಿ ಎಂಡ ಸನ್ಸ್,

ರಾಮಾಶ್ರಯ ಬುಕ್‌ಡಿಸ್ಟೋ, ಧಾರವಾಡ

(ಇದರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಶಾಲಾಪತ್ರಕವೂ ಶಿಕ್ಷಕಿಯೂ ಸಮಾವೇಶವಾಗಿವೆ.)

ಕನ್ನಡ

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ

Kannada Prathamika Shikshana

ಸಂಪಾದಕರು:

ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ವಿಶ್ವನಾಥರಾವ ಕಾಳೆ, ಬಿ. ಎ.

ವಿಷಯಾನುಕ್ರಮಣಿಕೆ

ಸಂ	ವಿಷಯ	ಪುಟ.
೧.	ಸಹಜ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳು	೧
೨.	ಅಂಕಗಣಿತದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷನ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿತ್ವವು ಯಾವಬಗೆಯಾಗಿರಬೇಕು	೪
೩.	ಜೇಮ್ಸ್ ಲ್ಯಾಮ್ಸ್ ಮ್ಯಾಗ್ನೊನಾಲ್ಡ	೬
೪.	ಹಿಂದೀ ಜನರ ಆಹಾರದಲ್ಲಿಯ ಪೋಷಕ ದ್ರವ್ಯಗಳೂ ಸಮತೋಲವಾದ ಆಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಿಸತಕ್ಕ ಸಂಗತಿಗಳೂ ..	೧೪
೫.	ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಇನಸೈಕ್ಲಿಂಗ್ ಅಫೀಸರರ ಬಗ್ಗೆ ಪುಣೆಯಲ್ಲಿ ನೆರೆದ ರಿಫ್ರೇಶರ ಕೋರ್ಸ್	೨೧
೬.	ಪದ್ಯಗಳ ಸಂಗ್ರಹ	೨೩
೭.	ಜಗದೀಶಚಂದ್ರ ಬೋಸರ ನಿಧನವಾರ್ತೆ	೨೭
೮.	ಬ್ರಹ್ಮದೇಶ	೨೯
೯.	ಕ್ರೀಡಾಪ್ರವೃತ್ತಿ	೩೬
೧೦.	ವ್ಹ. ಫಾ. ಪರೀಕ್ಷೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಬರಹದ ಸುಧಾರಣೆ ..	೪೨
೧೧.	ವಾಕ್ಯರಚನೆ	೪೭
೧೨.	ಪ್ರಕಟನೆ	೫೪
೧೩.	೧೯೩೭ ನೆಯ ಇಸ್ವಿಯಲ್ಲಾದ ಹೆ. ಮಕ್ಕಳ ವ್ಹ. ಫಾ. ಪ. ಯಲ್ಲಿ ಜಾರ್ಡಾಯಿನ್ ಪ್ರಾಯಿಝುಹೊಂದಿದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರು ..	೫೭
೧೪.	ಪ್ರಕಟನೆಗಳು	೫೮

ವಾಗ್ಗಿಲಾಸ ಬುಕ್‌ಡೀಪೋ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಇವರಲ್ಲಿ ದೊರೆಯತಕ್ಕ ಶಾಲೋಪಯೋಗಿ ಪುಸ್ತಕಗಳು



ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ತರದ ಶಾಲೋಪಯೋಗಿ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ.
ಕಮೀಶನ್ ದರವು ಹೆಚ್ಚು ಇರುವುದು. ವ್ಹಿ. ಪಿ. ಯಿಂದ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.
ರೂ. ೮. ಪೈ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಇತಿಹಾಸ (ರಾಜವುರೋಹಿತ ಕೃತ)	೦- ೮-೦
ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಆಳಿಕೆ ೫ನೇ ಇ. ಯ ಸಲುವಾಗಿ (ಹಳೆಪೇಟೆಕೃತ)	೦- ೮-೦
ಸುಲಭ ವ್ಯಾಕರಣ (ರಂಗಾವುರಕೃತ) ೪ನೇ ಇ. ಗೆ	೦- ೪-೦
ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಇತಿಹಾಸ (ಬಸವನಾಳಕೃತ)	೧- ೮-೦
ಲಘುವ್ಯಾಕರಣ (ವೈ. ಕಟ್ಟೀಕೃತ)	೦- ೨-೦
ದೇಶೀ ಜಮಾಖರ್ಚು ಪ್ರವೇಶ (ನೇಗಿನಾಳ ಕೃತ) ೪ನೇ ಇ. ಗೆ	೦- ೩-೬
ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ವಾಕ್ಯಸಂಗ್ರಹ (, ,) ೭ನೇ ಇ. ಗೆ	೦-೧೨-೦
ಚಿತ್ರಮಯ ಕೋಷ್ಟಕ (ಉಗ್ರಕೃತ) ೩ನೇ ಇ ಗೆ	೦- ೨-೦
ಗಣಿತಾರ್ಥ (ಜೋಸಿ ಕೃತ) ೨ನೇ ಇ. ಗೆ	೦- ೪-೦
,, ೩ನೇ ,,	೦- ೫-೦
,, ೪ನೇ ,,	೦- ೮-೦
ಅಂಕಗಣಿತ (ಗಾಂವಕರಕೃತ) ೩ನೇ ,,	೦- ೫-೦
ಕರ್ನಾಟಕ ಇತಿಹಾಸ (ಅಡಬಡ್ಡಿ ಕೃತ)	೦- ೬-೦
ಭೂಮಿತಿ-ರೇಖಾಗಣಿತ (ಕುಲಕರ್ಣಿ ಕೃತ)	೦- ೭-೦
ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲಾ , , (ಕುರಡೀಕೃತ)	೦- ೫-೦
ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಭೂಗೋಲು (ಮಗದಾಲಕೃತ)	೦- ೮-೦
ಪ್ರಶೋತ್ತರ ಜಮಾಖರ್ಚು (ಬೆಟಗೇರಿ ಕೃತ)	೧- ೦-೦
ಭೂಗೋಲವಿದ್ಯೆ ೩ನೇ ಭಾಗ (ವೈ. ಕಟ್ಟೀಕೃತ)	೦- ೫-೦
ವಿಜ್ಞಾನ ಸಚಿತ್ರ (ನಾಡಿಗೇರಕೃತ) ಭೂಗೋಲ	೦-೧೨-೦
ಕರ್ನಾಟಕ ಬಾಲಬೋಧಿನಿ (ಕರಿಬಸವಶಾಸ್ತ್ರೀಕೃತ)	೦- ೨-೦
ಎಲ್‌ಎಲ್. ಬಿ. ಸ್ತ್ರೀ ಶಿಕ್ಷಣವು ಅತ್ಯವಶ್ಯವೆಂದು	
ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ಕಾದಂಬರಿ	೦-೧೦-೦
ಭೂಮಿತಿ (ಚಂದಾವರಕರ ಕೃತ)	೦- ೭-೦
ಸರಸ್ವತೀ ವಿಜಯ (ಬೂದೀಹಾಳಕೃತ)	೦- ೪-೧

ಪತ್ರೆ:- ಏ. ಆರ್. ಶಿವನಾಗಪ್ಪ,
ಬುಕ್‌ಸೇಲರ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ.

ಕನ್ನಡ

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ

ಸಂಪಾದಕರು : ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ವಿಶ್ವನಾಥರಾವ ಕಾಳೆ, ಬಿ. ಎ.,

ಸಂಪುಟ ೭೬

ನವಂಬರ, ದಿಶಂಬರ ೧೯೩೭

ವರ್ಷ ೯ ಸಂ. ೮-೯.

ಸಹಜ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳು

ಪ್ರಿಥ್ವಾಪನಕಾರ್ಯವೆಲ್ಲ ಶಿಕ್ಷಣಶಾಸ್ತ್ರತತ್ವಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ನಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು. ಶಿಕ್ಷಣಶಾಸ್ತ್ರವು ಮಾನಸಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವಲಂಬಿಸಿರುವದು. ಇತ್ತೀಚಿನ ಮಾನಸಶಾಸ್ತ್ರವು ವಿವಿಧತತ್ವಗಳನ್ನು ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಸಹಜಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ವಿಶದವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಿರುವದು. ಅಂಥ ಜ್ಞಾನವನ್ನು, ಬಾಲಕರ ಬೆಳೆವಣಿಗೆಯನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವವರೆಲ್ಲರು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು. ಶಿಕ್ಷಕರಂತೂ ಅದರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಪ್ರಾಣಿಮಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತಿಯು ಉದ್ದೇಶ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿರುವದು. ಅದು ಸಹಜಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳಿಗನುಸರಿಸಿರುವದು. ಉದ್ದೇಶ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿರುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಹಾಗೂ ಮನುಷ್ಯನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಅವುಗಳ ಇಲ್ಲವೆ ಅವನ ನಡೆ-ಇಲ್ಲವೆ ಆಚಾರದಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುವವು. ಅದು ಮಾನಸಿಕ ವ್ಯಾಪಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಕೊಡುವ ಒಂದು ಬಲವಾದ ಸಾಧನವು.

ಹಿಂದಿನ ಮಾನಸಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನುಭವದಿಂದ ಸುಧಾರಣೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿರುವದು, ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಇಂಥ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿಲ್ಲೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದರು. ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗಿಂತ ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು

ಸುಧಾರಣೆಯಿರುವದು; ಯಾಕಂದರೆ, ಗ್ರಹಣ-ಧಾರಣ-ಪ್ರತ್ಯಾನಯನ ಬಲಗಳು ಮನುಷ್ಯನಿಗಿರುವಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಿಂದ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿರುವದಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಆಚಾರವೆಲ್ಲ ಸಹಜಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ ಎಂದು ಅನ್ನಲಾಗದು. ಮನುಷ್ಯನೂ ಪ್ರಾಣಿಗಳೂ ಸ್ವಸಂರಕ್ಷಣ-ಸಂತತಿಸಂವರ್ಧನಗಳಿಗಾಗಿ ಶ್ರಮಬಡುತ್ತಿರುವವು. ಮನುಷ್ಯನಂತೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಗ್ರಹಣ-ಧಾರಣ-ಪ್ರತ್ಯಾನಯನ ಬಲಗಳಿರುವವು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಅವುಗಳ ಬಲಗಳು ಹೀನವೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು. ಯಾಕಂದರೆ, ಬಹುಶಃ ಬಾಹ್ಯಪ್ರೇರಣೆಯಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತಿಯು ಇರುವದು; ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರಾಣಿಪ್ರಾಣಿಗಳ ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ತಾರತಮ್ಯವಿರುವದು. ಈ ರೀತಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಲು ವಿಕಾರ-ಭಾವನೆ-ವಿಚಾರ ಮೊದಲಾದವುಗಳು ಕಾರಣವಾಗಿರುವವು. ಇವು ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತಿಗೆ ಪ್ರಬಲವಾದ ಕಾರಣವಾಗಿರುವವು. ಇವುಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವದೂ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸಗೊಳಿಸುವದೂ ಶಿಕ್ಷಕನ ಆದ್ಯಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರುವದು.

ಸಹಜ ಪ್ರವೃತ್ತಿ:— ಇನ್ನು ಸಹಜ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯೆಂದರೇನು? ಎಂಬದನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಚಾರಿಸುವಾ. ಕೆಲವೊಂದು ವಿಶಿಷ್ಟಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟರೀತಿಯಿಂದ ವರ್ತಿಸುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯೇ ಸಹಜಪ್ರವೃತ್ತಿಯು. ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ವರ್ತಿಸುವದು ಬಿಡಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದೆ ಇಡಿಯ ಜಾತಿಗೆ ಸಂಬಂಧವಿರುವದು. ಇಂಥ ಆಚಾರವು ಅನುಷಂಗಿಕವಾಗಿ ಕಲಿತು ಬಂದದ್ದಲ್ಲ; ಆದರೆ ಹುಟ್ಟಿನಿಂದಲೇ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಆಚಾರವು ಒಡಮೂಡಿರುವದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಇದು ಶಿಕ್ಷಣ-ಸಂಸ್ಕಾರ-ಅನುಭವಗಳಿಂದ ಆಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಸಂಕಟ ಇಲ್ಲವೆ ಗಂಡಾಂತರ ಒದಗಿದಾಗ ಪಲಾಯನ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯು ಕಂಡುಬರುವದು. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಪಲಾಯನವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅಂಥ ಭಾವನೆ-ಪ್ರೇರಣೆ-ಇಲ್ಲವೆ ಬುದ್ಧಿಯಿರಬಹುದು. ಆದಕಾರಣ ಸಹಜಪ್ರವೃತ್ತಿಯೆಂದರೆ ಇಂಥ ಆಂತರ್ಯಪ್ರೇರಣೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಪಲಾಯನವಿಲ್ಲದೆ ಪಲಾಯನಬುದ್ಧಿಯಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಸಹಜ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಸಕಲ ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತಿಗೂ ಈ ಸಹಜ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳು ಹೇಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುವವೆಂಬದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕನು ಅವುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಮಾನಸಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಲ್ಲಿ ಇವು ಎಷ್ಟು ಇರುವವು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಏಕಮತವಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ಸ್ವಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಸಂತತಿ-ಸಂವರ್ಧನೆಗಳೆರಡೇ ಸಹಜಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳೆನ್ನುವರು. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ನಾಲ್ವತ್ತರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವುಗಳ ಸಾಮಾನ್ಯವೆನ್ನುವರು.

ಹೇಳುವರು. ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮ್ಯಾಗ್ನೊಗ್ಲನೆಂಬ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ದೇಶದ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞನ ಆಧಾರವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇತ್ತೀಚಿನವರು ಹದಿನಾಲ್ಕು ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳಿರುವವೆನ್ನುವರು. ಇವುಗಳಾದರೂ ಮೊದಲು ಹೇಳಿದ ಮೂಲ ಎರಡು ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಮೂಡಿರುವವೆಂದು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಅಲ್ಲದೆ ಒಂದೊಂದು ಪ್ರವೃತ್ತಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಭಾವನೆ ಇಲ್ಲವೆ ಪ್ರೇರಣೆ ಇರುವದೆಂದು ಅವರು ತಿಳಿದಿರುವರು. ಈ ವಿಕಾರಗಳು ಇಲ್ಲವೆ ಭಾವನೆಗಳು ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ಪ್ರಬಲವಾದ ಕಾರಣಗಳು. ಇವುಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ತೀರ ಅವಶ್ಯ. ಈ ವಿಕಾರಗಳನ್ನು ಬಾಹ್ಯಪ್ರೇರಣೆಯ ಮೂಲಕ ಪ್ರಚೋದಿಸಗೊಳಿಸಲು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತಿಯು ವಿಶಿಷ್ಟ ರೀತಿಯಿಂದ ಆಗದೇ ಉಳಿಯದು.

ಬಾಲಕರು ಮೊದಲು ಬಾಹ್ಯೋತ್ತೇಜಕವನ್ನು ನೋಡುವರು. ಅದು ಅವರ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿಯ ಒಂದು ಸರಿಚಯದ ವಸ್ತುವಿರುವದು. ಇದರಿಂದ ಪ್ರೇರಣೆಯುಂಟಾಗುವದು ಅಂದರೆ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟವಿಕಾರವು ಹುಟ್ಟುವದು. ಈ ವಿಕಾರವು ಇಲ್ಲವೆ ವಿಕಾರಭಾವನೆಯು ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡದೆ ಬಿಡಲಾರದು. ಈ ಬಾಹ್ಯೋತ್ತೇಜಕಗಳು ಆತ್ಮರಕ್ಷಣೆ ಹಾಗೂ ಜಾತಿವರ್ಧನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವುಗಳಿರುವವು. ಆತ್ಮಸಂರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಆಹಾರಸಂಪಾದನೆಯ ಸಮಾವೇಶವಾಗಿರುವದು.

ಈ ಎರಡು ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳ ಕೂಡ ಮೂರನೆಯದಾದ ಸಾಂಘಿಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯು ಜನಿಸುವದು. ಸಜಾತೀಯ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ತಮ್ಮ ಹಿರಡಿನೊಳಗಿನ ಇತರ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ದೂರದಿಂದಲೇ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡು ಅವುಗಳ ಕೂಡ ನೇರಿಕೊಳ್ಳುವವು. ಈ ಸಾಂಘಿಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯು ಜಾತಿ-ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾದದ್ದು. ಅಲ್ಲದೆ ಅನುರೂಪವಾದ ದಾಂಪತ್ಯಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವದಕ್ಕೂ ಚಿಕ್ಕವರ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ-ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೂ ಸಾಧನವಾಗುವದು. ಈ ಸಾಂಘಿಕ ಪ್ರೇರಣೆಯು ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆಯೇ ಮಾನವಸಮಾಜಬಂಧನವು ನಿಂತಿರುವದು. ಸಮಾಜ ಘಟನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾರ್ಥತತ್ವ, ಸಮಾಜಸೇವೆ ಮೊದಲಾದ ಉಚ್ಚ ತರ ತತ್ವಗಳು ಒಳಗೊಂಡಿರುವವು. ಇದೇ ಮೇರೆಗೆ ವಾತ್ಸಲ್ಯ, ಯುದ್ಧ ಮಾಡುವದು, ಕೃತಿಪ್ರೇಮ, ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳು ಉಂಟಾಗಿರುವವು. ಮ್ಯಾಗ್ನೊಗ್ಲನ ವಿವರಣೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಪ್ರವೃತ್ತಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಪ್ರೇರಣೆಯಿರುವದೆಂದು ಹೇಳಿರುವನು. ಇದೇ ಅವನ ವರ್ಣನೆಯ ಮೈತಿಷ್ಠ್ಯ. ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಶಿಕ್ಷಕರಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ಅಧ್ಯಾಪನಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ

ಶಿಕ್ಷಣವು ಮೇಲ್ಮರದ್ದಾಗಿ ತಕ್ಕ ಬೆಳೆವಣಿಗೆಯು ಬಾಲಕರಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ವೆನ್ನಲಿಕ್ಕೆ ಏನೂ ಬಾಧಕವಿಲ್ಲ.

ಅಂಕಗಣಿತದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕನ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿತ್ವವು ಯಾವಬಗೆಯದಾಗಿರಬೇಕು?

ಚೇಖಕ—ತಟ್ಟೆ, ಶ್ಯಾಮಲಾಯರು ಬಿ.ಎ. ಬಿ.ಟಿ. ಆ. ಮಾ. ಫೀಮೇಲೆಲ ಟ್ರೇ. ಕಾ. ಧಾರವಾಡ

ಹೊಸ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಒಬ್ಬ ಸಾಹಸಿಗನಾದ ಅರಸು ಮಗನಂತೆ ತನ್ನ ಜಾಣತನವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿಯ ಬೇಕು. ಅಂಕಗಣಿತದ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕನ್ನು ಪಡೆಯುವ ರಾಜಕುಮಾರನು ಆ ರಾಜ್ಯದೊಳಗಿನ ಸುಲಭವಾದ ಕೋಟೆಗಳಿಂದ ಆರಂಭಿಸಿ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚು ಕಠಿಣವಾದ ದುರ್ಗಗಳನ್ನು ವಶಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿರು ವದು. ಈ ವಿಜಯಯಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಾಲೋಚನೆಯನ್ನು ಹೇಳುವ ಮಂತ್ರಿ ಯೊಬ್ಬನು ಅವನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿರುವನು. ಆದರೆ ದೇಶಗಳನ್ನು ಗೆಲ್ಲಲಿಕ್ಕೆ ಅವನು ಕಷ್ಟಪಡದಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ತನ್ನ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸದಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಜಯಿಸುವ ಆನಂದವು ಅವನಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಲಾರದು. ಅಥವಾ ಬೇರೊಬ್ಬನು ಅವನಿ ಗಾಗಿ ಯುದ್ಧಮಾಡಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದುಕೊಟ್ಟರೆ ಆ ದೇಶಗಳು ಯಾವಾಗ ಅವನ ಕೈಬಿಟ್ಟುಹೋಗುವವೆಂಬ ನಿಯಮವಿಲ್ಲ. ಕೋಟೆಕೊತ್ತಳಗಳ ರೂಪಕ ವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಗದ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ವ್ಯವಹಾರದೊಳಗಿನ ಲೆಕ್ಕಮಾಡಬೇಕಾ ಗುವ ಸಣ್ಣದೊಡ್ಡ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ಕಣ್ಣಿಮುಂದೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಂದುಕೊಂಡು ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯಿಂದ ಅವುಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬದನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಶಿಕ್ಷಕನ ಸೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ತಾನೇ ಕಲಿಯಬೇಕು; ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ಕಲಿಯುವದರಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಆಗುವ ಆನಂದೋ ತ್ಸಾಹಗಳೇ ಹೊಸಪದ್ಧತಿಯ ಹೆಜ್ಜೆಗಳಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. “ಇಂಥ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ನೀವು ಏನುಮಾಡುವಿರಿ?” ಎಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಕೇಳುವದ ಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಅಥವಾ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಯಾವದೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹುಡುಕಬೇಕೆಂದು ಅನಿಸುವ ಮುಂಚೆಯೇ ಶಿಕ್ಷಕನು ಉದ್ದಕ್ಕೆ ಲೆಕ್ಕದ ರೀತಿ

ಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಹಳೆಯ ಪದ್ಧತಿಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಾಗಿದ್ದಿತೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

ಶಿಕ್ಷಕನ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿತ್ವವು ಯಾವಬಗೆಯದಾಗಿರಬೇಕು ? ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾವೇ ಕಲಿಯುತ್ತಿರಬೇಕು; ಶಿಕ್ಷಕರು ಕೇವಲ ಅವರಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಗಳಾಗಿರಬೇಕು. ಎಂದು ಮೇಲಿಂದಮೇಲೆ ಅನ್ನುವುದುಂಟು. ಹೀಗೆ ಅನ್ನುವುದು ಸರಿಯಾದದ್ದೇ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿತ್ವವು ಯಾವಬಗೆಯದಾಗಿರಬೇಕು ಎಂಬದನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಬೇಕು. ಆಯಾ ವಿಷಯದ ಮೇಲಿಂದ ಈ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿತ್ವಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಬೇರೆಬೇರೆ ಸ್ವರೂಪವು ಬರುವದು. ಅಂಕಗಣಿತದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುವುದು ಪ್ರಕೃತವಾಗಿದೆ ಇದು ಬಹು ಮಹತ್ವವುಳ್ಳ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಯಾಕಂದರೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ದಾರಿತೋರಿಸುವವರು ಎನ್ನುವದಕ್ಕಿಂತ ಆ ದಾರಿಗುಂಟ ಹುಡುಗರನ್ನು ಕಣ್ಣುಕಟ್ಟಿ ದರದರ ಎಳೆಕೊಂಡು ಹೋಗುವರು ಎಂದು ವರ್ಣಿಸುವುದು ಹೆಚ್ಚು ಯೋಗ್ಯವಾಗಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ವಿಚಾರಿಸದಿದ್ದರೆ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯುಂಟಾಗುವದು; ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಕನು ಆತನು ಹುಡುಗರಿಗೆ ಹೇಗೆಯೇ ಕಲಿಸುತ್ತಿರಲಿ, ತಾನು ಕೇವಲ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯಾಗಿಯೇ ಇರುವೆನೆಂದು ಬಗೆಯಬಹುದು.

ಅಂಕಗಣಿತದಲ್ಲಿ ಹುಡುಗರು ಕಲಿಯಬೇಕಾದ ಅನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳಿರುವವಷ್ಟೇ. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಒಂದನ್ನು ತಕ್ಕೊಳ್ಳುವ:— ಬೇರೀಜಿನ ರೀತಿ, ಶಿಕ್ಷಕನು ಇದನ್ನು ಒಮ್ಮೆಲೆ ದೊಡ ಸಂಖ್ಯೆಗಳಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವದಿಲ್ಲೆಂದು ತಿಳಿಯೋಣ; ಸುಲಭವಾದ ಮೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವನೆಂದು ತಿಳಿಯೋಣ— ೧೦ ರೊಳಗೆ ಬೇರೀಜು ಬರುವಂಥ ಎರಡು ಒಂಟಿ ಅಂಕಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸುವದು, ಆ ಮೇಲೆ ಬೇಕಾದ ಎರಡು ಒಂಟಿ ಅಂಕಗಳು— ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ದಶಕಗಳು— ಜೋಡಂಕಿಯ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕೈಲಿಬರದ ಒಂಟಿ ಅಂಕ, ಆ ಮೇಲೆ ಅವೇ ಕೈಲಿ ಬರುವಂಥವು— ಜೋಡಂಕಿಯ ಎರಡು ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಕೈಲಿಬರದಂಥವು; ಕೈಲಿ ಬಂದಂಥವು; ಹೀಗೆ ಅನೇಕಾನೇಕ ಸುಲಭ ಮೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವನೆಂದು ತಿಳಿಯೋಣ, ಇದೆಲ್ಲ ಒಳ್ಳೆಯದೇ. ಇದು ಅವನ ನಿಜವಾದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿತ್ವವು. ಆದರೆ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವದಾದರೊಂದು ಪಾಠವನ್ನು ಹುಡುಗರು ತಾವಾಗಿಯೇ ಹೇಗೆ ಕಲಿಯುವರೆಂಬದನ್ನಷ್ಟು ನೋಡೋಣ. ಇಂಥ ಪಾಠಗಳು ತಕ್ಕ ಉಪಕರಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ನಡೆಯುವವೆಂಬದನ್ನು ನೋಡೋಣ.

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹತ್ತರ ಗಂಟುಗಳು, ಬಿಡಿ ಕಡ್ಡಿಗಳು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವವು. ಶಿಕ್ಷಕನು ವ್ಯವಹಾರದ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಹುಡುಗರ ಮುಂದೆ ಇಡುವನು. ಉದಾ— ಒಂದು ಗಿಡದಲ್ಲಿ ೨೮ ಮಾವಿನಕಾಯಿ ಇನ್ನೊಂದರಲ್ಲಿ ೩೭ ಆಗಿವೆ; ಎರಡೂ ಗಿಡಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಿ ಎಷ್ಟು ಕಾಯಿಗಳಿವೆ? ಆ ಮೇಲೆ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳತೊಡಗುವನು.

ಶಿಕ್ಷಕ— ೨೮ ರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹತ್ತರಗಂಟು, ಬಿಡಿಕಾಳು ಅವೆ?

ಉತ್ತರ— ೨ ಹತ್ತರಗಂಟು, ೮ ಬಿಡಿಕಾಳು.

ಶಿಕ್ಷಕ— ನೀವೆಲ್ಲರೂ ನಿಮ್ಮ ರಟ್ಟಿನಮೇಲೆ ೨ ಹ. ೮ ಬಿಡಿ ಕಾಳುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಇಡಿರಿ. (ಹುಡುಗರು ಹಾಗೆ ಮಾಡುವರು.)

ಶಿಕ್ಷಕ— ೩೭ ರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹ? ಎಷ್ಟು ಬಿ? ಉತ್ತರ ೩ ಹ, ೭ ಬಿ.

ಶಿಕ್ಷಕ— ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟ ೨ ಹ. ೮ ಬಿ. ಕಾಳುಗಳ ಕೆಳಗೆ ಈ ೩ ಹ. ೭ ಬಿಡಿ ಕಾಳುಗಳನ್ನು ಇಡಿರಿ.

ಶಿಕ್ಷಕ— ಮೇಲಿನ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಬಿಡಿಕಾಳುಗಳಿವೆ? ೮

ಕೆಳಗಿನ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಬಿಡಿಕಾಳುಗಳಿವೆ? ೭

ಒಟ್ಟು ಎಷ್ಟು ಬಿಡಿಕಾಳು ಆಗುವವು? ೧೫

ಶಿಕ್ಷಕ— ೧೫ ರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹತ್ತರಗಂಟು, ಎಷ್ಟು ಬಿಡಿಕಾಳು ಆಗುವವು?

ಉತ್ತರ— ೧ ಹತ್ತರಗಂಟು ೫ ಬಿಡಿಕಾಳು

ಶಿಕ್ಷಕ— ೫ ಬಿಡಿಕಾಳುಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಕಾಳಿನ ಕೆಳಗೆ ಇಟ್ಟು ಒಂದು ಹತ್ತರ ಗಂಟನ್ನು ಹತ್ತರ ಗಂಟುಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಿರಿ. ಎಷ್ಟು ಹತ್ತರಗಂಟು ಆದವು? ಉತ್ತರ ೬

ಒಟ್ಟು ಎಷ್ಟು ಹತ್ತರಗಂಟು ಎಷ್ಟು ಬಿಡಿಕಾಳು ಬಂದವು? ಹಾಗಾದರೆ ಎರಡೂ ಗಿಡಗಳ ಮೇಲೆ ಕೂಡಿ ಎಷ್ಟು ಕಾಯಿಗಳಿದ್ದಂತಾಯಿತು? ೬೫.

ಇದು ಕೇವಲ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪಾಟಿಯ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿ ಮಾಡಿಸುವದಕ್ಕಿಂತಲೇ ಎಷ್ಟೋ ಸುಧಾರಿಸಿದ ಪದ್ಧತಿಯೆಂದು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವೆವು. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ

ಹುಡುಗರು ತಮ್ಮಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾವೇ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವ ವಿಧಾನವು ನಮಗಂತೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಶಿಕ್ಷಕರು ತಾವೇ ಆ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಮಾಡುವದಿನ್ನೇನು ಉಳಿಯಿತು ?

ಕೊಟ್ಟ ಸಂಖ್ಯೆಗಳೊಳಗಿನ ಹತ್ತರ ಗಂಟು ಬಿಡಿಕಾಳುಗಳನ್ನು ಬೇರೆಮಾಡುವ ದೊಂದು ಸುಲಭವಾದ ಹಂಚಿಕೆ ; ಅವುಗಳನ್ನು ಒಂದರಕೆಳಗೊಂದನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುವದು ಇನ್ನೊಂದು ಹಂಚಿಕೆ. ಬುಗಡೆಯಿಂದ ಬೇರೀಜನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಮೂರನೆಯ ಹಂಚಿಕೆ.

ಶಿಕ್ಷಕನು ಕೇವಲ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯಾಗಿದ್ದು ಈ ಎಲ್ಲ ಹಂಚಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಾವಾಗಿ ಕಂಡುಹಿಡಿದರೇನು ?

ಶಿಕ್ಷಕನು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯಾಗಿರಬೇಕೆಂಬದರ ಅರ್ಥವು ಹೀಗೆ ಹುಡುಗರ ಸ್ವಯಂಸೂಚಿ, ಶೋಧಕಬುದ್ಧಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ ಇಂಥ ಹೊಸ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಅದಷ್ಟು ದೂರಿರುವದು ಒಳಿತಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೇ ? ಹಾಗಲ್ಲ ; ಹೊಸ ಪದ್ಧತಿಯೊಳಗಿನ ಈ ದೋಷವನ್ನು ನಾವು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕು. ಹೊಸ ಪದ್ಧತಿಯ ಮರ್ಯಾದೆ ನಾಮಾನ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ತಿಳಿಯುವದಿಲ್ಲವೆಂಬದಕ್ಕೆ ಇದೊಂದು ಸಾಕ್ಷಿ.

ಈ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವದೆಂಬದರ ಕಲ್ಪನೆಯು ಹುಡುಗರಿಗೆ ಇರುವದು. ಅದನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಕಡ್ಡಿಗಳ ಸಾಧನವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿನ ಪಾಠಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಕಲಿತಿರುವರು. ಅಂದಮೇಲೆ ಶಿಕ್ಷಕನು “ ಈ ಕಡ್ಡಿಗಳೇ ಮಾವಿನಕಾಯಿಗಳೆಂದು ತಿಳಿದು ಎರಡೂ ಗಿಡಗಳ ಮೇಲೆ ಕೂಡಿ ಎಷ್ಟು ಕಾಯಿಗಳಿವೆ ಎಂಬದನ್ನು ನೋಡಿ ಹೇಳಿರಿ ” ಇಂಥ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿ ಕೊಟ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಹುಡುಗರು ಯಾವ ಬಗೆಯಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುವರೆಂಬದನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕು.

ಮೇಲೆ ಮಾದರಿಗಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಿದ ಪದ್ಧತಿಯು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಕ್ರಮವಾದದ್ದು. ಹಾಗಾದರೆ ಅಂಕಗಣಿತದಲ್ಲಿ ನಿಜವಾದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕನಾದ ಶಿಕ್ಷಕನು ಏನೇನು ಮಾಡಬಹುದು ?

೧. ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ನೋಡಿ ಹೇಳಬಹುದಾದಂಥ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಶಿಕ್ಷಕನು ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಕೇಳಬಹುದು.

೨. ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ತಕ್ಕ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬಹುದು.

೩. ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಮಾಡಬಹುದಾದಂಥ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬಹುದು.

೪. ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಸುಲಭವಾದ ಮೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬಹುದು.

೫. ಹೇಳಿದ ಹೊರ್ತು ಹುಡುಗರಿಗೆ ತಿಳಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಅಶಕ್ಯವಾದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಹುದು.

೬. ಒಂದು ಕಠಿಣವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಗೆ ಹುಡುಕಬೇಕೆಂಬದರ ಹಾದಿಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ಸೂಚಿಸಬಹುದು. ಸಾರಾಂಶ—ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಈಗಿನಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಮೇಲಿನ ಉದಾಹರಣೆಯಲ್ಲಿ ಹುಡುಗರು ೨೮ರ ಮುಂದೆ ೩೭ ಬಿಡಿ ಕಡ್ಡಿಗಳನ್ನು ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಎಣಿಸಿ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಳಲಿ. ಆಗ ಇದಕ್ಕೂ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಆಗುವ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಹುಡುಕಿರಿ ಎಂದು ಸೂಚಿಸಬಹುದು. ಕೆಲವು ಜಾಣ ಹುಡುಗರು ಹತ್ತರ ಗಂಟು ಬಿಡಿ ಕಾಳುಗಳನ್ನು ಬೇರೆಬೇರೆ ಇಟ್ಟು ಕೂಡಿಸಿರಬಹುದು. ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಎಣಿಸುವ ರೀತಿಗಿಂತ ಇದು ಎಷ್ಟು ಸುಲಭವಾದ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂಬದನ್ನು ಉಳಿದ ಹುಡುಗರಿಗೆ ತೋರಿಸಬೇಕು.

ಹುಡುಗರು ಹತ್ತರ ಗಂಟುಗಳನ್ನು ಬಿಡಿ ಕಡ್ಡಿಗಳನ್ನು ಬೇರೆಬೇರೆಯಾಗಿ ಕೂಡಿಸಿದ್ದರೆ 'ಹ, ಬಿ.' ಎಂಬ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಠಾಕದೆ. ಉತ್ತರವನ್ನು ಬರೆದು ತೋರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಹೇಳಬೇಕು. ಅವರು ಅದನ್ನು '೫೫' ಹೀಗೆ ಬರೆದರೆ ಈ ಉತ್ತರವು ಹೇಗೆ ತಪ್ಪಾಗುವದೆಂಬದನ್ನು ಅವರ ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು (೫ ಹ ೫ ಬಿ) ಗುಂಡಿನ ಚೌಕಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ತೋರಿಸಬಹುದೋ? ಯಾಕೆ ಬರುವದಿಲ್ಲ? (೫ ಹ. ೫ ಬಿ) ಇದನ್ನು ಗುಂಡಿನ ಚೌಕಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಹೇಗೆ ತೋರಿಸಬಹುದು? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುವದರಿಂದ ಹುಡುಗರ ಮನಸ್ಸಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಯು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅವರ ಲಕ್ಷವೂ ಉತ್ಸಾಹವೂ ಬೆಳೆಯುವವು. ಇದು ನಿಜವಾದ 'ಹೊಸ' ಶಿಕ್ಷಣದ ದಾರಿಯಾಗಿಲ್ಲವೇ ?

ಜೇಮ್ಸ್ ರ್ಯಾಮ್ಸ್ ಮ್ಯಾಗ್ನೊನಾಲ್ಡ್

ಲೇ: ಕೊಪ್ಪಳ ಗುಂಡೇರಾಯರು ಬಿ. ಎ. ಅಸಿ ಮಾ. ಟ್ರೀ. ಕಾ. ಧಾರವಾಡ

ಇಸವಿಸನ್ ೧೯೨೯ ರಿಂದ ೧೯೩೫ ರ ವರೆಗೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ದೇಶದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯನೌಕೆಯ ಕರ್ಣಧಾರರೂ ಜಗತ್ತಿನ ಪ್ರಮುಖ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಮುತ್ಸದ್ಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಗ್ರೇಸರರೂ ಎಂದೆನಿಸಿದ ಮಹನೀಯರಾದ ಜೇಮ್ಸ್ ರ್ಯಾಮ್ಸ್ ಮ್ಯಾಗ್ನೊನಾಲ್ಡ್ ಎಂಬವರು, ತಮ್ಮ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆಯ ಮೂಲಕ ವಿಶ್ರಾಂತಿಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ದಿಂದ ಅಮೇರಿಕೆಗೆ ಹೋಗಲಿರು ವಾಗ ದಾರಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಹೃದಯವಿಕಾರಬೇನೆಮಿಂದ ಆಕಸ್ಮಿಕ ಮರಣಹೊಂದಿದ ರೆಂಬದನ್ನು ಅರುಹಲು ನಮಗೆ ಅತ್ಯಂತ ವಿಷಾದವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಇವರ ಮರಣ ದಿಂದ ಸದ್ಯದ ಜಗತ್ತಿನ ಅತ್ಯಂತ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಕೆಚ್ಚಿದೆಯ ಒಬ್ಬ ಮುತ್ಸದ್ಧಿಗಳೂ ಆಲೋಚಕರೂ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲದಂತಾಯಿತೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಬಾದಶಹರು ಕೇಳಿದ ಕೂಡಲೆ ಅವರ ಮನೆಗೆ ಇದೇ ಅರ್ಥದ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಕಳುಹಿದ್ದೇ ಈ ಮಾತಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ. ಇಂಥವರ ಚರಿತ್ರೆಯು ಬೋಧಪ್ರದವೂ ಆದರ್ಶಭೂತವೂ ಆದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಕಬಂಧುಗಳಿಗಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಸ್ವಾಟ್ಲೆಂಡ್ ಗುಡ್ಡುಗಾಡುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಬಡವರ ಗುಡಿಸಲಿನಲ್ಲಿ ಅವರ ಜನ್ಮ. ಮುಂದೆ ಕೂಲಿಕಾರರ ಸಂಘವೊಂದನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ, ಅದರ ಮುಖ್ಯ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿ, ಕೊನೆಗೆ ರೂಢಪದ್ಧಿಪಕ್ಷದ ಸರಕಾರದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಪದದ ವರೆಗೆ ಅವರ ಅತ್ಯಂತ ಉನ್ನತಿಯಾಯಿತು. ಈಗಿನ ಸಮತಾವಾದ-ಬಹುಮತವಾದಗಳ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಒಬ್ಬ ಅಲೌಕಿಕ ಚರಿತ್ರವು ರೂಪವನ್ನು ಬ್ರಿಟನ್ನ ದೇಶವು, ಹೆತ್ತಿತ್ತೆಂದು ಆ ಜನರು ಅಭಿಮಾನಪಡುತ್ತಿರುವರು. ಮೊದಲು ಕೂಲಿಕಾರರ ಸಂಘವೊಂದನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿ, ಬೆಳೆಸಿ ಅದಕ್ಕೊಂದು ಉಚ್ಚ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟವರೆಂದರೆ ಇವರೇ. ಇವರಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವು ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವದುಂಟು. ಹೀಗಿರಲು ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮುಖ್ಯ ಚಾಲಕರೂ ಪ್ರವರ್ತಕರೂ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ ಆಗಿದ್ದು ಇಸವಿಸನ್ ೧೯೩೧ನೆಯ ವಸಂತಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು, ಅದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧ ವಾಗಿದ್ದ ರೂಢಪದ್ಧಿಪಕ್ಷದ (Conservative) ಸರಕಾರದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ

ಗಲಾಗಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ಅನವಾದ ದೃಷ್ಟಾಂತವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಇಸವಿಸನ್ ೧೮೬೬ ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ಪರ್ವತಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿರುವ ಲಾಸಿ ಮಠ್ ಎಂಬುದು ಇವರು ಹುಟ್ಟಿದ ಊರು. ಆ ಊರ ಸಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಅವರ ಶಿಕ್ಷಕರು ಇವರೊಬ್ಬ ಕರ್ತೃತ್ವ ಪುರುಷ ರಾಗುವರೆಂದು ತಿಳಿದು, ಅವರ ವಿಶೇಷಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ಪೂರೈಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಮನೆತನದ ಬಡತನದ ಮೂಲಕ, ಅವರು ೧೭ನೆಯ ವರ್ಷವೇ ಸಾಲೆಯನ್ನು ಬಿಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿತು. ಆದರೆ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಹಾಗೆಯೇ ಸಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅವರ ಇತಿಹಾಸವೇ ಬೇರೆ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಒಮ್ಮೆ ಅವರು ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಅಲೆದಾಡಿ ಮೀನಗಾರರಾಗಬೇಕೆಂದೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅದನ್ನೂ ಮಾಡದೆ ಹೊಲಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಅಲುಗಡ್ಡೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಿಸುವ ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿ ಕೊಂಡರು. ಈ ಸುದ್ದಿ ತಿಳಿದ ಕೂಡಲೆ ಅವರ ಶಿಕ್ಷಕರು ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಕರೆತಂದು ಅವರ ಹಿಂದಿನ ಫೀ ಹಣವನ್ನು ಬೇಡದೆ ತಮ್ಮ ಸಾಲೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಅರ್ಥ ಶಾಸ್ತ್ರ, ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಿಷಯ, ತತ್ವಜ್ಞಾನ ಮೊದಲಾದವುಗಳೇ ಅವರು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಅಭ್ಯಸಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳು. ಅದುದರಿಂದ ಚಿಕ್ಕತನದಲ್ಲಿಯೇ ಅವರಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ಮತಗಳು ಉಂಟಾದುವು.

ಇಂಥ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷಿಯಾದ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ತರುಣನಿಗೆ ಅವರ ಜನ್ಮ ಗ್ರಾಮವು ತೀರ ಚಿಕ್ಕದಾದ ಕ್ಲೇತ್ರವೇ ಸರಿ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಲಂಡನ್ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತಿರುವ ಒಂದು ವರ್ತಮಾನಪತ್ರದಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಕಟನೆಯನ್ನು ಓದಿಕೊಂಡು ತಮಗೊಂದು ಲೇಖಕರ ಸ್ಥಾನವು ಆ ವರ್ತಮಾನಪತ್ರದ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ದೊರೆಯಬಹುದೆಂಬ ಆಶೆಯಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ನೋಡಲು ಅದೊಂದು ಟೊಳ್ಳು ವಾರ್ತೆಯೆಂದು ಕಂಡುಬಂದದರಿಂದ ಅವರ ನಿರಾಶೆಗೆ ಮೇರೆ ಇಲ್ಲದಂತಾಯಿತು. ಜೇಬಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಶಿಲಿಂಗುಗಳು ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿದ್ದವು. ಆಗ ಮರಳಿ ಹೋಗಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರವೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೂ ಮೇಲಾಸೆಯುಳ್ಳ ೧೯ ವರ್ಷದ ವಯಸ್ಸಿನ ಈ ಯುವಕರು ಧೈರ್ಯತಾಳಿ ಕಾಲುಗಾಡಿಗಳನ್ನು ಮಾರುವ ಒಂದು ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಪತ್ರಗಳ ಮೇಲ್ವಿಳಾಸಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವಂಥ ಒಂದು

ಹೀನತರ ಉಪೋಗವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಂಡರು. ಕೆಲವು ಕಾಲದ ತರುವಾಯ ಬೇರೊಂದು ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ವಾರಕ್ಕೆ ೧೨ ಶಿಲಿಂಗುಗಳಿಂದಲೇ ತೃಪ್ತಿಹೊಂದಿ ಇರಬೇಕಾಯಿತು. ಇಷ್ಟು ಹಣವೆಲ್ಲ ಅವರೊಬ್ಬರ ಜೀವನಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಸಾಕಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ತಮ್ಮ ವಿರಾಮದ ವೇಳೆಯನ್ನು ವ್ಯರ್ಥ ಹೋಗಗೊಡವೆ ಅಲ್ಲಿನ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವಾಚನಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಓದುವದರಲ್ಲಿ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು.

ಇಸವಿಸನ್ ೧೮೪೫ರಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ತಮ್ಮ ವಯಸ್ಸಿನ ೨೯ನೆಯ ವರ್ಷ ಅವರು ಕೂಲಿಕಾರರ ಸಂಘದ ಪರವಾಗಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಕಾಮನ್ಸ್‌ರ ಸಭೆಯನ್ನು ಸೇರಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು. ಮುಂದೆ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ತರುವಾಯ ಡಾ. ಚಾನ್ ಗ್ಲಾಡ್‌ಸ್ಟನ್ ಎಂಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ರಸಾಯನಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರೊಫೆಸರರ ಮಗಳ ಕೂಡ ಇವರ ವಿವಾಹವಾಗಲು ಕೂಲಿಕಾರರ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಕಳೆಬಂದು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಇವರ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಬೆಳೆಯಲು ಅನುವಾಯಿತು. ಇದೇ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಇವರ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಂದ ಕೂಲಿಕಾರರ ಸಂಘಕ್ಕೂ ಬ್ರೀಡ್ಸ್‌ ಯೂನಿಯನ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೂ ಅಂದರೆ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರ ಸಂಘಕ್ಕೂ ಇದ್ದ ವಿರೋಧವೆಲ್ಲ ಅಳಿದುಹೋಯಿತು.

೧೮೬೨ರಲ್ಲಿಯ ಆಯ್ಕೆಯಲ್ಲಿ (ಇಲೆಕ್ಟನ್) ಒಟ್ಟಿಗೆ ೫೦ ಜನ ಕೂಲಿಕಾರರ ಸದಸ್ಯರು ನಿಲ್ಲಲು, ಅವರಲ್ಲಿ ೨೯ ಜನರು ಆರಿಸಿಬಂದರು. ಮ್ಯಾಗ್ನೊನಾಲ್ಡರು ಲೀಸ್ಟರ್ ಸಂಘದಿಂದ ಆರಿಸಿಬಂದರು. ಇದರಿಂದ ಕೂಲಿಕಾರರ ಒಂದು ಬಲವಾದ ಪಂಗಡವು ಈಗ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿತೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ರೀತಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಬಡುತಿರಲು ಇವರಿಗೆ ೧೮೮೨ ರಲ್ಲಿಯ ಆಯ್ಕೆಯು ಸುಸಂಧಿಯಾಗಿ ಬದಗಿತು.

ಅಲ್ಪಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಇವರು ತಮ್ಮ ರಾಜ್ಯನಿರ್ವಾಹಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಅಪ್ರತಿಮ ವಕ್ರಾತ್ಮ, ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಜ್ಞಾನ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಂದ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಸದಸ್ಯರನ್ನೂ ಇತರರನ್ನೂ ಬೆರಗುಗೊಳಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಜನರಿಗೆ ಇವರೊಬ್ಬರು ಅಸಾಧಾರಣ ಪುರುಷರು ಇರುವರೆಂದೂ ವಿಲಕ್ಷಣ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಅಲ್ಪಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಡಬಲ್ಲವರೆಂದೂ ಎನಿಸಿತು. ಈ ಕಾರಣಗಳ ಮೂಲಕ ಆ ಜನರು ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಮುಖಂಡರನ್ನಾಗಿ ಇವರನ್ನು ಆರಿಸಿದರು. ಇಲ್ಲಿನ ಅವರ ಕಾರ್ಯವು ಅಸಾಧಾರಣವಾದದ್ದು. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಪರರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಂತೂ ಇವರನ್ನು ಸರಿಗಟ್ಟುವವರು ಅಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಕಳೆದ ಮಹಾಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಆಗಿನ ಸರಕಾರದವರು ತಾವು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸೇರುವೆವೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ, ಅವರನ್ನು ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸಿದರು. ಆಗಿನ ಅವರ ಭಾಷಣವು ಸುವರ್ಣಾಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆದಿಡಲು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ. ಕೂಲಿಕಾರ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರು ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತಾಳಿದ್ದರಲ್ಲದೆ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಕೊನೆ ಗಾಣಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಕೂಡಲೆ ಆ ಸಂಘದ ತಮ್ಮ ಮುಂದಾಳುತನ ವನ್ನು ಇವರು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟರು. ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಮಿತ್ರರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇವರನ್ನು ಕಂಡರೆ ಆಗುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೂ ತಮ್ಮ ಕೆಲ ಜನ ಅನುಯಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ಜನರ ಮನಸ್ಸು ಪರಿವರ್ತಿಸಲು ಅವಿಶ್ರಾಂತಪರಿಶ್ರಮ ಮಾಡಿದರು.

೧೯೧೮ ರಲ್ಲಾದ ಆಯ್ಕೆಯಲ್ಲಿ “ಜರ್ಮನ್ ಜನರು ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ಕ್ಕೆ ಯುದ್ಧದ ವೆಚ್ಚವನ್ನೂ ತೆರುವಂತೆ ಮಾಡಿರಿ” ಎಂಬ ಕೂಗಾಟದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಜಯ ಬಾರದಿದ್ದುದು ಆಶ್ಚರ್ಯದ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷ ಇವರು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಸಭಾಸದರಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಯಾವ ತರದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕಾರ್ಯವೂ ಇವರಿಂದ ನೆರವೇರಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ೧೯೨೧ ರಲ್ಲಾದ ಉಪ ಆಯ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸ್ವಲ್ಪದರಲ್ಲಿಯೇ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡರು.

ಅದರೂ ಕೂಲಿಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಬೇಕಾದ ಸುಧಾರಣೆಗಳೆಲ್ಲ ಆಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಮಹಾಯುದ್ಧದ ತರುವಾಯದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ತುಂಬ ನಿರುದ್ಯೋಗ-ದಾರಿದ್ರ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಗಳು ಹಬ್ಬಲು, ಆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ವ್ಯಾಪಾರ-ಸಂಘಗಳು ರಾಜಕೀಯ ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ತೀವ್ರತೆಯಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ೧೯೨೨ರ ಆಯ್ಕೆಯು ಬಂದಿತು. ಸಂಯುಕ್ತ ಪಕ್ಷದ ಸರಕಾರವು ಕುಸಿದಿದ್ದಿತು. ಆಗ ಮ್ಯಾಗ್ನೋನಾಲ್ಡರು ಸಾವುಧವೇಲ್ನಿಂದ ಆರಿಸಿ ಬಂದರು. ಒಂದೇ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ವುಸಿ ಆದ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ೧೯೧ ಜನ ಕೂಲಿಕಾರರು ಆರಿಸಿ ಬಂದುದರಿಂದ ಗ್ರೇಟಬ್ರಿಟನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ಸಾರೆ ಕೂಲಿಕಾರ ಪಕ್ಷದ ಸರಕಾರವು ಅಧಿಕಾರ ಪದವನ್ನು ಹೊಂದಲು ಅವಕಾಶ ವಾಯಿತು. ಮ್ಯಾಗ್ನೋನಾಲ್ಡರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಪರರಾಷ್ಟ್ರ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳೂ ಆಗಿದ್ದರು. ಅಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಅನವಸ್ಥೆಯೊಳಗಿಂದ ರಶಿಯಾ ದೇಶವನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದು ಯುರೋಪದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಕೂಡ ಯುನೈಟೆಡ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್‌ನವರ ಬಳಕೆ ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ದೇಶವನ್ನು ಉನ್ನತಿ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಒಯ್ದರು. ಕೂಲಿಕಾರ ಪಕ್ಷದ ಸರಕಾರವು ಬಹುದಿವಸ ಅಧಿಕಾರ

ಪದದಲ್ಲಿ ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಒಳಜಗಳಗಳ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಲು ಪುನಃ ಇವರು ಸರಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಪಕ್ಷದ ಮುಖಂಡರಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯ ಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿತು.

ಬರುಪ ಆಯ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಲಿಕಾರ ಸಂಘದವರು ಬಹುಸಂಖ್ಯಾಕರಾಗಬೇಕೆಂದು ಇವರು ಜನರಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದಾದ ಚಳವಳಿವನ್ನು ಏಕಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ನಡೆಸಿದರು. ೧೯೨೯ ರಲ್ಲಿಯ ಆಯ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ೨೮೮ ಜನರು ಆರಿಸಿ ಬಂದದ್ದು ಇವರ ಶ್ರಮದ ಫಲವೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸ್ಥಿತಿಯು ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಹರಡಿದ್ದಲ್ಲದೆ ೧೯೩೧ ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕು ಆಫ್ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಎಂಬ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದ ಠೇವಿನ ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲ ಪರದೇಶದವರು ತಿರುಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡದ್ದರಿಂದ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ನ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯು ೧೯೩೧ ರಲ್ಲಿ ತೀರ ನಿಕ್ಕಷ್ಟು ತರಗತಿಗೆ ಒಂದಿತು. ಆಗ ಮ್ಯಾಗ್ನೊನಾಲ್ಡರು, ಸರಕಾರದವರು ಲಂ ಕೋಟಿ ಪೌಂಡ್ ಸಾಲವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಸುವದನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಇವರು ತಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಪದವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟರು. ಅದರಿಂದ ಕೂಲಿಕಾರರ ಸರಕಾರವು ನಿಂತುಹೋಯಿತು. ಇದಾದ ಬಳಿಕ ಪುನಃ ರೂಢಬದ್ಧ ಪಕ್ಷದವರು ಅಧಿಕಾರಾರೂಢವಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಎರಡೂ ಪಕ್ಷಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳವನ್ನು ಇವರು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದರು. ಈ ಬದಲಾವಣೆಯು ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಮಾತ್ರ ಬದುಕಿತು. ಪುನಃ ಹೊಸ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಆಗ ಇವರು ಕೂಲಿಕಾರ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ರೂಢಬದ್ಧ ಹಾಗೂ ಉದಾರ ಮತ ಪಕ್ಷಗಳನ್ನು ಕೂಡಿದ ಹೊಸ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿ ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿ ಹೊಸ ಚಳವಳಿವನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಲು ಇವರೂ ಗಂಂಕ್ಕೆ ೯೧ ಜನ ಇವರ ಸ್ನೇಹಿತರೂ ಆರಿಸಿ ಬಂದರು. ತುಸು ಅವಧಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಜಗತ್ತಿನ ವ್ಯಾಪಾರ-ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗಳ ಕೂಡ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿದರಲ್ಲದೆ ಅಮೇರಿಕೆಗೆ ಪ್ರವಾಸವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ, ಅಲ್ಲಿನ ಸರಕಾರದವರ ಕೂಡ ಹಾಗೂ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರ ಕೂಡ ಮಾತುಕತೆಗಳನ್ನಾಡಿಕೊಂಡು ಬರಲು ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದ ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಮುಖ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ವ್ಯಾಪಾರ ಸ್ಥರ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಆರಿಸಿಬಂದರು.

ಈ ಮೇರೆಗೆ ೬ ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಪದವನ್ನು ಹೊಂದಿ, ಅವಿಶ್ರಾಂತಪರಿಶ್ರಮ ಮಾಡಿ ೧೯೩೫ರಲ್ಲಿ ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಪುನಃ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಮುಂದೆ ಬಂದ ಬಾಲ್ಡವಿನ್ನರ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿಯೂ ಅವರಿಗೆ

ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವುಳ್ಳ ಸ್ಥಳವೊಂದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಇವರ ಆಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ರಾಂತಿಯಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದು. ಬಾಲ್ಯವಿನ್ನರ ಕೂಡ ಇವರು ೧೯೩೬ ರಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಕಾರಭಾರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟರು. ಹಿಂದುಸ್ತಾನದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಅವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಸದಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನೇ ಪಡೆದಿದ್ದರು. ಕೂಲಿಕಾರರ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಾಗ ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವದೇ ಬ್ರಿಟಿಶ್ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನವರ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ದೇಶದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ೨-೩ ದುಂಡುಮೇಜಿನ ಪರಿಷತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮ್ಮತವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಪ್ರಾಂತಿಕ ರಾಜ್ಯಕಾರಭಾರದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಧಿಕಾರವನ್ನೂ ದಿಲ್ಲಿಯ ಸರ್ಕಾರದ ಆಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಈ ದೇಶದವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನೂ ಉದಾರಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಕೊಡಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಅವರಿಗೆ ಚಿರಋಣಿಯಾಗಿರಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಹಿಂದೀ ಜನರ ಆಹಾರದಲ್ಲಿಯ ಪೋಷಕ ದ್ರವ್ಯಗಳೂ ಸಮತೋಲವಾದ ಆಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಿಸತಕ್ಕ ಸಂಗತಿಗಳೂ.

ಅದೂಂಥ ಅವಶ್ಯಕತೆ:— ನಾನು ದಿನಾಲು ಆಹಾರವನ್ನು ತಗದುಕೊಳ್ಳುವದು ನಮ್ಮ ದೇಹದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೂ, ದಿನಾಲು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಸವಕಳಿಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವದಕ್ಕೂ ಇರುತ್ತದೆಂಬದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದ್ದ ಮಾತಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ನಾನು ಯಾವದಾದರೊಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಕೆಲವೊಂದು ಶಕ್ತಿಯೂ ಕೂಡ ಬೇಕಾಗುವದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಆಹಾರವು ಬೇಕಾಗುವದು. ಹೀಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಪೂರ್ಣವಾದ ಮತ್ತು ಪೋಷಕವಾದ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಗುಣಗಳುಳ್ಳ ದ್ರವ್ಯಗಳು ಇರಬೇಕಾಗುವದು. ಇವನ್ನು ಬೇರೆ ರೀತಿಯಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಹದಲ್ಲಿಯ

ಅನೇಕ ಇಂದ್ರಿಯಗಳೂ, ಎಂವು ರಕ್ತಮಾಂಸ ಸ್ನಾಯು ಮುಂತಾದವುಗಳೂ ಯಾವ ಯಾವ ದ್ರವ್ಯಗಳಿಂದ ಆಗಿರುವವೋ ಆ ಎಲ್ಲ ದ್ರವ್ಯಗಳು ಯೋಗ್ಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿರುವ ಆಹಾರವೆಂದರೆ ಪೂರ್ಣ ಆಹಾರವೆಂದು ಅನ್ನುವದು ವಿಹಿತವು. ನಮ್ಮ ದೇಹದಲ್ಲಿಯ ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಸಾರಯುಕ್ತ ದ್ರವ್ಯ, ನೆಣ, ಕಾರ್ಬೋಹಾಯಡ್ರೇಟುಗಳೂ ಅನೇಕ ಕ್ಷಾರಗಳೂ ನೀರೂ ಇವುಗಳ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಪ್ರಮಾಣದಿಂದ ಕೂಡಿ ಆಗಿರುತ್ತವೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ದೇಹದಲ್ಲಿಯ ವ್ಯಾಪಾರಗಳು ಯೋಗ್ಯರೀತಿಯಿಂದ ಸಾಗಬೇಕಾದರೆ ಜೀವಸತ್ವಗಳೆಂಬ ಕೆಲವು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ದ್ರವ್ಯಗಳೂ ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಇವೆಲ್ಲವುಗಳು ಯೋಗ್ಯಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಮಾವೇಶವಾಗಿವೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು.

೧. ಶಕ್ತಿಪೂರಕಗಳು ಉದಾ:— ಸಸಾರಜನಕದ್ರವ್ಯ, ನೆಣ, ಮತ್ತು ಕಾರ್ಬೋ ಹಾಯಡ್ರೇಟುಗಳು.

೨. ನಿರ್ಮಾಣ ಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವಂಥವು:— ಸಸಾರ ಜನಕದ್ರವ್ಯ.

೩. ನಮ್ಮ ದೇಹದೊಳಗಿನ ಎಲ್ಲ ವ್ಯಾಪಾರಗಳು ನಿಯಮದಿಂದ ಸಾಗಲು ಅವಶ್ಯವಾದಂಥವು. ಉದಾ:— ಜೀವಸತ್ವಗಳು, ಮತ್ತು ಕ್ಷಾರಗಳು.

ನೀರಾದರೂ ಒಂದು ಆಹಾರದ ಮುಖ್ಯ ಅಂಗಗಳ ಅಂಶವೆಂದೆಣಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ನಾವು ಯಾವದಾದರೊಂದು ಆಹಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಮೊದಲು ಆ ಆಹಾರವು ಮೇಲಿನ ಸಂಗತಿಗಳ ಪ್ರಮಾಣಾನುರೂಪವಾಗಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವದು ಲೇಸು.

ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೀಳುಆಹಾರವನ್ನು ಹಾಕಿ ಅವರು ಯಾಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲೊಲ್ಲರೆಂದು ಕಳವಳಬಡುವದೂ, ಕೀಳು ಆಹಾರವನ್ನು ಉಂಡ ಕೂಲಿಯು ಯಾಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡಲೊಲ್ಲನೆಂದು ರೇಗುವದೂ, ಸರಿಯಲ್ಲಿಂದು ನಮಗೆ ತಟ್ಟನೆ ಹೊಳೆಯದಿರಲಾರದು.

ಹಾಗಾದರೆ ಮನುಷ್ಯನು ಹೆಚ್ಚು ಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದಲೂ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದಲೂ ತತ್ಪರತೆಯಿಂದಲೂ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅವನು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಿಂದ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಮತ್ತು ಯೋಗ್ಯಪ್ರಮಾಣದ ಆಹಾರವನ್ನು ಪೂರೈಸಿಕೊಳ್ಳುವದು ಅವಶ್ಯಕತೆವ್ಯವಲ್ಲವೆ?

ಇನ್ನು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಮತ್ತು ಯೋಗ್ಯಪ್ರಮಾಣದ ಆಹಾರಪದಾರ್ಥಗಳು ಯಾವವೆಂಬದನ್ನು ನಾವು ಅವುಗಳಿಂದ ಹೊರಡುವ ಸೆಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣದಿಂದ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುತ್ತೇವೆ. ಯಾವನೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ತಾನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಆಹಾರದಿಂದ ಸೆಕೆಯ ರೂಪವಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಶಕ್ತಿಯು ಸಿಗದಿದ್ದರೆ ಅವನು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ತೀವ್ರ ದಣಿಯಲಾರಂಭಿಸುವನು.

ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದೊಳಗಿನ ಸುಮ್ಮನೆ ಒಂದೆಡೆ ಕುಳಿತು ಕಾಲ ಕಳೆಯುವ ಪ್ರೌಢ ವಯಸ್ಕನಿಗೆ ದಿನಾಲು ಸುಮಾರು ೨೫೦೦ ಕ್ಯಾಲರಿ ಉಷ್ಣತೆಯ ರೂಪದ ಶಕ್ತಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಕ್ಕಲತನ ಮಾಡುವವನಿಗೆ ಸುಮಾರು ೨೫೦೦-೩೬೦೦ ಕ್ಯಾಲರಿ ಶಕ್ತಿ ಬೇಕಾಗುವದು. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಶ್ರಮದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಸುಮಾರು ೨೮೦೦-೩೦೦೦ ಕ್ಯಾಲರಿ ಶಕ್ತಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಕಂಡು ಹಿಡಿದಿರುವರು. ಆದರೆ ಈ ಅಂಕಿಗಳು ಜನರ ಮೈಕಟ್ಟು, ಅವರ ಚಟಗಳು, ಇರುವ ಪ್ರದೇಶದ ಹವಾಮಾನ ಮುಂತಾದ ಸಂಗತಿಗಳ ಮೇಲೆಯೂ ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತವೆ. (ಕ್ಯಾಲರಿ ಎಂದರೆ ಸೆಕೆಯನ್ನು ಅಳೆಯುವ ಒಂದು ಅಳತೆ.) ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮನೆಗಳಲ್ಲಾಗಲಿ ಬೋರ್ಡಿಂಗುಗಳಲ್ಲಾಗಲಿ ಅಡಿಗೆಗೆ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತೊಕ ಮಾಡಿಕೊಡುವಾಗ ಈ ಆಹಾರಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟು ಸೆಕೆ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಬಹುದು? ಮತ್ತು ಬೋರ್ಡಿಂಗಿನಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಶಕ್ತಿ ಎಷ್ಟು? ಎಂಬ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲ ಚಾಲಕರು ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕು. ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳ ವಸತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು, ಸದಾವರ್ತಗಳು ಇಂತಹ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಮಹತ್ವವು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇರುತ್ತದೆ.

ಸಸಾರಜನಕ ದ್ರವ್ಯಗಳು— ಎಲ್ಲ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಸಮತೋಲವಾದ ಆಹಾರವನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮಾಡುವಾಗ ಆಹಾರದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಶಕ್ತಿಯ ಕಡೆಗೆಷ್ಟೇ ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ವ್ಯಾಪ್ತಿಸಿದರೆ ಸಾಲದು. ನಿರ್ಮಾಣ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವಂಥ ಮತ್ತು ತುಸುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸವಕಳಿಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುವಂಥ ಸಸಾರಜನಕ ದ್ರವ್ಯಗಳುಳ್ಳ ಆಹಾರದ ಕಡೆಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನೋಡತಕ್ಕದ್ದು. ಬೆಳಿಗೆಯ ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಗರ್ಭಿಣಿಯರಿಗೂ ಇವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೇಕಾಗುವವು. ೧೮-೬೦ ವರುಷ ವಯಸ್ಸಿನ ಪ್ರೌಢ ವಯಸ್ಕರಿಗೆ ದಿನಾಲು ಸುಮಾರು ೬೫ ಗ್ರಾಮುಗಳಷ್ಟು ಸಸಾರಜನಕ ದ್ರವ್ಯಗಳು ಬೇಕಾದರೆ ೧೦-೧೨ ವರುಷ ವಯಸ್ಸಿನ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಸುಮಾರು ೮೦ ಗ್ರಾಂ. ಬೇಕಾಗುವವೆಂದು ಆಹಾರ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಕಂಡುಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ದಿನಾಲು

ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಽಿ ದಷ್ಟು ಈ ದ್ರವ್ಯವು ಇರುವದು ವಿಹಿತವೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಣಿಜ ಪದಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರುವ ಪ್ರೋಟೀನುಗಳು ವನಸ್ಪತಿಜನ್ಯವಾದವುಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಯೋಗ್ಯವಾದಂಥವು. ಯಾಕಂದರೆ ಅವು ಶರೀರದಲ್ಲಿಯ ನಿರ್ಮಾಣಸಾಮಗ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ತೀವ್ರವಾಗಿಯೂ ಸುಲಭವಾಗಿಯೂ ರೂಪಾಂತರವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತವೆ. ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಘದವರ ಪರವಾಗಿ ಸಂಶೋಧಿಸಲಿಕ್ಕೆಂದು ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕಮಿಷನ್ನಿನ ಸದಸ್ಯರೂ ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿರುವರು.

ಪ್ರೋಟೀನಯುಕ್ತ ಆಹಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸೇವಿಸಿದರೆ ರೂಪಾಂತರ ಹೊಂದದೆ ಎಷ್ಟೋ ಆಹಾರವು ಕರುಳಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿದು ಕೊಳೆಯಹತ್ತುವದು. ಹೀಗಾಗುವದರಿಂದ ಅನೇಕ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ವಾಯುಗಳು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಿ ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಕೊಳ್ಳುವವು. ಇದರಿಂದ ತಲೆಶೂಲಿ, ದಣಿವು, ಬಾವು ಮುಂತಾದ ರೋಗಗಳು ಉದ್ಭವಿಸುವವು. ಅದೇ ಪ್ರೋಟೀನಯುಕ್ತ ಆಹಾರದ ಪ್ರಮಾಣವು ಕಡಿಮೆಯಾದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಹದ ಬೆಳೆವಣಿಗೆಯು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಸಾಗಲಾರದು. ಸವಕಳಿಯು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತುಂಬಿ ಬರಲಾರದು. ಹೀಗಾಗುವದರಿಂದ ಬೆಳೆವಣಿಗೆಯು ಕುಗ್ಗುವದು. ಸ್ನಾಯುಗಳು ಬಲಹೀನವಾಗುವವು. ಸಹನಶೀಲತೆಯು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವದು. ಮಾನಸಿಕ ಮತ್ತು ಶಾರೀರಿಕ ಶ್ರಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಯಾವಾಗಲೂ ನಿರುತ್ಸಾಹವು ತಲೆದೋರುವದು. ಮುಪ್ಪು ತೀವ್ರಗತಿಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚುವದು. ಇದಲ್ಲದೆ ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿಯ ರೋಗ ಪ್ರತೀಕಾರಕ ಶಕ್ತಿಯು ಕೂಡ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವದು.

ಪ್ರೋಟೀನ ದ್ರವ್ಯವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಳೆ ಕಾಳುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಂಸದ ಆಹಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ೨೩.೯೬,* ಕಡಲೆ ೨೨.೦೧, ಉದ್ದು ೨೩.೯೫, ಸೋಯಾಬೀನ ೪೩.೨೨, ಇವುಗಳು ಮುಖ್ಯವಾದ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಬೇಳೆಕಾಳುಗಳು.

ಗೋಮಾಂಸದಲ್ಲಿ ೨೨.೬೧, ಮೀನ ೨೨.೬, ತತ್ತಿ ೧೩.೩೩, ಮುಖ್ಯವಾದವುಗಳು. ಎಮ್ಮೆಯ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರೋಟೀನ ದ್ರವ್ಯವು ೪.೭೫, ಗಿಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ೨೪.೦, ಇರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಮಸಾಲೆ ಸಾಮಾನುಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ತುಸು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿದ್ದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಸಾಸಿವೆಯಲ್ಲಿ ೨೨.೦೪ ಅಜಿವಾನ ೧೫.೪೧, ಮೆಣಸು ೧೧.೫೩, ಅರಿಷಣ ೬.೩೩, ಇವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವಂಥ ಸಾಮಾನುಗಳು.

ಇವೆಲ್ಲ ಮುಂದಿನ ಅಂಕಿಗಳು ಪರ್ಸೆಂಟೆ ಅಂದರೆ ೧೦೦ ಕ್ಕೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು.

ಎಣ್ಣೆಯ ಕಾಳುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬದಾಮ ೨೦-೩೫, ಹುರಿದ ನೆಲಗಡಲೆ ೩೫-೫೫, ಗೋಡಂಬಿ ೨೫-೫೫, ಎಳ್ಳು ೧೮-೩೩,

ತೃಣಧಾನ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣವೆಂದರೆ ಗೋದಿಯಲ್ಲಿ ೧೫-೩೩ ಜೋಳ ೧೦-೪೨, ಸೆಜ್ಜೆ, ೧೫-೫೫, ಅಕ್ಕಿ ೬-೮೫, ಇವು ಮುಖ್ಯವಾದವುಗಳು. ಕಾಯಿಪಲ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹಣ್ಣುಹಂಪಲಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರೋಟೀನ ದ್ರವ್ಯವು ತುಸು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿರುವುದು.

ಒಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರೋಟೀನದ ಪ್ರಮಾಣವು ಕಡಿಮೆಯಿದ್ದರೂ ಈ ಆಹಾರವು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಬೆಳಿಗೆಯ ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳಿಗಂತೂ ತೀರ ಯೋಗ್ಯ ಆಹಾರವೆಂದು ಎಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

ನೆಣ— ನೆಣಯುಕ್ತ ಆಹಾರಗಳು ನಮ್ಮ ಶರೀರದ ಸವಕಳಿಯನ್ನು ಪೂರೈಸುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಡುತ್ತವೆ. ಇವು ಪ್ರೋಟೀನ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಬೋಹಾಯಡ್ರೇಟುಗಳಿಗಿಂತ ಇಮ್ಮಡಿ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ. ದೇಹದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ನೆಣವು ಉಳಿದು ಅಲ್ಲಿ ದೇಹಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಕಾದಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ನೆಣಗಳು ನಿರ್ಮಾಣ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸುತ್ತವೆ. ದೇಹದಲ್ಲಿಯ ಕ್ಷಾರಗಳನ್ನು ರೂಪಾಂತರಿಸಲು ಸಹಾಯಮಾಡುತ್ತವೆ. ನೆಣಗಳು ಯೋಗ್ಯಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳ ಕೂಡ ಇದ್ದ ವಿಟಾಮಿನ್ (ಅ) ಎಂಬ ಜೀವಸತ್ವದ ಮೂಲಕವಾಗಿ ರೋಗಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯುಂಟಾಗುವುದು. ಇವುಗಳು ದೊಡ್ಡವರಿಗಿಂತ ಬೆಳಿಗೆಯ ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅವಶ್ಯವಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳ ಪ್ರಮಾಣವು ವಿಂತಿವಿರಿದರೆ ಅಪಚನವೂ ಮಲಬದ್ಧತೆಯೂ ಉಂಟಾಗುವವು. ಅವು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ರೂಪಾಂತರ ಹೊಂದದೆ ಉಳಿದರೆ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಉಳಿದು ನಿಷ್ಕಾರಣವಾಗಿ ಮನುಷ್ಯರು ಗಡುತರವಾಗಿ ಜಡದೇಹಿಗಳಾಗುವರು.

ನಾವು ದಿನಾಲು ಸುಮಾರು ೪೫-೬೦ ಗ್ರಾಮುಗಳಷ್ಟು ಎಂದರೆ ಸುಮಾರು ೧೫-೨ ಔಂಸ ನೆಣವನ್ನು ಸೇವಿಸಬೇಕು.

ಹಾಲು, ತತ್ತಿ, ಗಿಣ್ಣು, ಬೆಣ್ಣೆ ಅಥವಾ ತುಪ್ಪ ಇವುಗಳಂಥ ಪ್ರಾಣಿಜ ಪದಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ನೆಣವು ತೀರ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿರದಿದ್ದರೂ ವಿಟಾಮಿನ್ 'ಅ' ಎಂಬ ಜೀವಸತ್ವವನ್ನೊಳಗೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ, ಅವು ದೇಹದಲ್ಲಿ ರೂಪಾಂತರಕೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಮಹತ್ವದ್ದಿರುತ್ತವೆ.

ತತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನೆಣದ ಪ್ರಮಾಣವು ೧೩.೩೨, ಮಾಂಸ ೧೩.೩, ಕುರಿಯು ಯಕ್ಕತ್ ೭.೪೯, ಇದರಲ್ಲಿ ವಿಟಾಮಿನ್ (ಅ) ದ ಪ್ರಮಾಣವು ಮಿತಿಮೀರಿ ಇರುವದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯುಕ್ತ. ಎಮ್ಮೆಯಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ನೆಣವು ೭.೭, ಗಿಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ೨೫.೧ ವಿಟಾಮಿನ್ (ಅ) ದ ಪ್ರಮಾಣವಾದರೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಇರುವದು.

ಇನ್ನು ಮಸಾಲೆ ಸಾಮಾನುಗಳಲ್ಲಿ ನೆಣವು ತುಸು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ದ್ದಾಗ್ಯೂ ವಿಟಾಮಿನ್ (ಅ) ದ ಅಂಶವು ತೀರ ಕಡಿಮೆ ಇರುವದರಿಂದ ಅವುಗಳ ಉಪಯೋಗವು ಸಾಕಷ್ಟಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕೋತಂಬ್ರಿಯ ಕಾಳುಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಪ್ರಮಾಣವು ೧.೪ ಇದ್ದರೂ ಅದರ ಗೂಡ ವಿಟಾಮಿನ್ (ಅ) ದ ಅಂಶವು ಹೆಚ್ಚಿರುವದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಸಮ್ಮ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಸೇವಿಸುವದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಒಣ ಮೆಣಸಿನ ಕಾಯಿಯನ್ನು ಇದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ತುಸು ಸೇವಿಸಲು ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲ.

ತೆಂಗು ನೆಲಗಡಲೆ ಸಾಸಿವೆ ಗೋಡಂಬಿ ಎಳ್ಳು ಮುಂತಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ನೆಣದ ಪ್ರಮಾಣವು ಸುಮಾರು ೪೦.೬೦ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಟಾಮಿನ್ ಅ ದ ಪ್ರಮಾಣವು ತೀರ ಕನಿಷ್ಠವಿರುವದರಿಂದ ಸಮ್ಮ ದೇಹಕ್ಕೆ ಅವುಗಳ ಉಪಯೋಗವು ಸಾಕಷ್ಟು ಆಗುವದಿಲ್ಲ.

ಬೇಳೆಕಾಳುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಸೋಯಾಬೀನದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನೆಣವೂ ವಿಟಾಮಿನ್ ಅ ದ ಅಂಶವೂ ಸಾಕಷ್ಟು ತೃಪ್ತಿಕರ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ. ಉಳಿದವುಗಳಲ್ಲಿ ನೆಣವು ತೀರ ಕಡಿಮೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಶಾಕಾಹಾರಿಗಳಿಗೆ ಅನೇಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸೋಯಾಬೀನುಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯುಕ್ತವೆಂದು ಈಗೀಗ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವದು. ಸೋಯಾಬೀನ ೧೯.೫ ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸೇವಿಸಬೇಕು.

ಉಳಿದ ಎಲ್ಲ ತರದ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ನೆಣವು ತೀರ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿರುವದರಿಂದ ನೆಣದ ಪೂರೈಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಾಲು ಸೇವಿಸುವದರಿಂದ ತುಂಬಿ ತರಬೇಕು. ಎಳ್ಳೆಣ್ಣೆ ಕೊಬ್ಬರಿಎಣ್ಣೆ ಕುಶಿಬಿಯ ಎಣ್ಣೆಯಂಥ ಶುದ್ಧವಾದ ಮತ್ತು ತಾಜಾ ಇರುವ ತೈಲಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸುವಾಗ ಅವುಗಳಲ್ಲಿಯ ವಿಟಾಮಿನ್ ಅ ದ ಕೊರತೆಯನ್ನು ತುಂಬಿ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಯಾವಾಗಲೂ ತಾಜಾ ಹಸಿಪಲ್ಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸೇವಿಸಬೇಕು.

ಕಾರ್ಬೊ ಹಾಯಡ್ರೇಟುಗಳು— ಇವು ಸಮ್ಮ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪೂರೈಸುವಂಥ ದ್ರವ್ಯಗಳು. ಇವು ಉಳಿದವುಗಳ ಕೂಡ ಯೋಗ್ಯ

ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಪಚನಕ್ರಿಯೆಯು ಜೆನ್ನಾಗಿ ಸಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವು ಉಳ್ಳ ಆಹಾರಗಳ ಸಮಾವೇಶವು ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿದಿನದ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆಗಬೇಕು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನೋಡಲಾಗಿ ಈಗ ನಾವು ದಿನಾಲು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಇವು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿದ್ದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗುವದರಿಂದ ಪಚನವಾಗದೆ ಉಳಿದ ಕಾರ್ಬೋಹಾಯಡ್ರೇಟ್ ಯುಕ್ತವಾದ ಆಹಾರವು ಕರುಳಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿದು ಹುಳಿಯಹತ್ತುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಅಪಾಯಕಾರಕ ವಾಯುಗಳನ್ನೂ ಆಮ್ಲಗಳನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ಬೇರೆ ದ್ರವ್ಯಗಳಿಂದಾಗುವ ಯೋಗ್ಯ ಪೋಷಣವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸುತ್ತದೆ. ಕಾರ್ಬೋಹಾಯಡ್ರೇಟಗಳುಳ್ಳ ಆಹಾರವನ್ನು ಮಿತಿಮೀರಿ ಸೇವಿಸುವದರಿಂದ ಹಲ್ಲುಗಳು ಬೇಗ ಕೆಡುತ್ತವೆಂದು ತಜ್ಞರ ಮತ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕರ ಆಹಾರವನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಲಾಗಿ ಅದು ಸಮತೋಲಾಗ ಪರಿಣಮಿಸಿರುವದಿಲ್ಲೆಂಬುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಈ ದೋಷನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ನಾವು ನಮ್ಮ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಸಸಾರಜನಕ ದ್ರವ್ಯ, ನೆಣ ಮತ್ತು ಕ್ಷಾರಗಳ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಮೊದಲು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆ ಮೇಲೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ನಮಗೆ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ಶಕ್ತಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಬೋಹಾಯಡ್ರೇಟಗಳುಳ್ಳ ಆಹಾರವನ್ನು ಮಿಶ್ರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದು ಯಾವಾಗಲೂ ವಿಹಿತವು.

ಕಾರ್ಬೋಹಾಯಡ್ರೇಟುಗಳು ಶಕ್ತಿಯ ಮುಖ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕಗಳೆಂದು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಮತೋಲವಾದ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಈ ದ್ರವ್ಯವುಳ್ಳ ಆಹಾರವನ್ನು ಯೋಗ್ಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹೀಗೆ ನೋಡಲಾಗಿ ಅವರ ಪ್ರಮಾಣವು ನಮ್ಮ ಸಮತೋಲವಾದ ಆಹಾರದ ೫ ಪಾಲಿನಷ್ಟು ಇರುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ನಾವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಆಹಾರದಲ್ಲಿಯ ಕಾರ್ಬೋಹಾಯಡ್ರೇಟಿನ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ನೋಡುವಾ.

ಇದರ ಪ್ರಮಾಣವು ಬೆಲ್ಲ ಸಕ್ಕರೆಗಳಲ್ಲಿ ೧೦೦ಕ್ಕೆ ೯೫.೯೮ ಪಾಲು ಇರುತ್ತದೆ. ತೃಣಧಾನ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಅಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ೭೯.೧೪, ಸಾಬುಅಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ೮೭.೦೯, ಜೋಳದಲ್ಲಿ ೭೩.೯೯, ಗೋದಿಯಲ್ಲಿ ೭೧.೩, ಇರುವದು. ಇವು ಮುಖ್ಯವಾದವುಗಳು.

ಬೇಳೆಕಾಳುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ದ್ರವ್ಯದ ಪ್ರಮಾಣವು ಸುಮಾರು ೫೦.೬೦ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸೋಯಾಬೀನದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅದು ಕಡಿಮೆ ಎಂದರೆ ೨೦.೮೫

ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಾವು ನೇಮಿಸುವ ಹಸಿ ಕಾಯಿಪಲ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಪ್ರಮಾಣವು ೨೦ ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕಂಡುಬರುವದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬಟಾಟೆ ಮತ್ತು ಗೆಣಸುಗಳಂಥ ಗಡ್ಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ೨೦ರಿಂದ ೩೦ ರ ವರೆಗೆ ಕಾಣಬಹುದು. ಮಾಂಸಾಹಾರದಲ್ಲಿಯಂತೂ ಇದರ ಪ್ರಮಾಣವು ೫ ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಎಮ್ಮೆಯ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ೪.೪೫, ತಾಯಿಯ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ೭.೨, ಮೊಸರಿನಲ್ಲಿ ೫.೩ ಕಾಣಬಹುದು. ಹಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೫-೨೦ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಆದರೆ ಕೆಲವುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಇರುತ್ತದೆ. ಉದಾ:- ಉತ್ತತ್ತಿ ೬೭.೩೧, ಬಾಳೆಯಹಣ್ಣು ೩೬.೪೧, ಹುಣಸೆ ೬೭.೫೧, ಮಸಾಲೆಯ ಸಾಮಾನುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಬೋ ಹಾಯಡ್ರೇಟದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ೩೦.೬೦ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಉದಾ— ಅರಿಷಣ ೬೯.೩೮, ಇಂಗು ೬೭.೩೮, ಲವಂಗ ೪೭.೮೩, ಬಳ್ಳಿಳ್ಳಿ ೨೮.೯೫, ಸಾಸಿವೆ ೨೩.೮೭, ಉಳ್ಳೆಗಡ್ಡೆ ೧೩.೨೪, ಮೆಣಸು ೪೯.೫, ಕೋತಂಬರಿ ಬೀಜ ೩೬.೭೬,

(ಮುಂದೆಸಾಗುವದು)

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಇನಸ್ಪೆಕ್ಟಿಂಗ ಆಫೀಸರರ ಬಗ್ಗೆ ಪುಣೆಯಲ್ಲಿ ನೆರೆದ ರಿಫ್ರೆಶರ ಕೋರ್ಸ್.

ಲೇ-೨೩. ಕೆ. ಬಿ. ತೇರಗಾಂವಕರ ಬಿ. ಎಸ್. ಸಿ. ಬಿ. ಟಿ. ಅಸಿ. ಮಾ. ಟ್ರೇ. ಕಾ. ಧಾರವಾಡ

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂಥವರಿಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯ ವಿದ್ಯಾಖಾತೆಯ ಡಾಯರೆಕ್ಟರರಾದ ಮೆ. ಗ್ರೀನ್ವುಡ್‌ಸಾಹೇಬರು ತಮ್ಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯ ಕೆಳಗೆ ಹೋದ ಅಕ್ಟೋಬರ ೨೫ರಿಂದ ೩೦ರ ವರೆಗೆ ಪುಣೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶಿಕ್ಷಣವರ್ಗವನ್ನು ಸಾಗಿಸಿದರು. ಈ ವರ್ಗಕ್ಕೆಂದು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿಯ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳಿಂದ ಡಿ. ಸ್ಕೂ. ಬೋರ್ಡುಗಳ ಎ. ಓ. ರವರೂ ಸುಪರವಾಯಿಜರರೂ ಡೆಪ್ಯುಟಿಗಳೂ ಟ್ರೇನಿಂಗ್‌ಶಾಲೆಗಳ ಶಿಕ್ಷಕರೂ ಕೂಡಿ ಸುಮಾರು ೨೦೦ ಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕುವಷ್ಟು ಜನರು ನೆರೆದಿದ್ದರು. ವಿದ್ಯಾಖಾತೆಯಲ್ಲಿಯ ವರಿಸ್ತ ಅನುಲದಾರರೂ ಮುಂಬಯಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿಯ ಸೆಕಂಡರಿ ಟ್ರೇನಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜದ ಶಿಕ್ಷಣಜ್ಞರೂ ಶಿಕ್ಷಣಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ನುರಿತ ಅನುಭವಿಕರೂ ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಯುಕ್ತ ಅಸ್ಪೃಶಿತವಾಣಿಯಿಂದ ನೆರೆದ ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಯುವಂತೆಯೂ ಬೋಧಪ್ರದವಾಗುವಂತೆಯೂ ಅವರಲ್ಲಿ

ನವಜೈತನ್ಯವನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುವಂತೆಯೂ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಅದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದ ಜನರಿಗೆ ತಾವು ಹೊತ್ತು ಮಹತ್ವವಾದ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೊಸ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವುಗಳ ಸದುಪಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರವು ಅವರಲ್ಲಿ ಹೊಳೆದಿರಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಕು.

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಅದರ ಆರ್ಥಿಕಸಮಸ್ಯೆ, ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ, ಚಿತ್ರಕಲೆ, ಗಣಿತ, ಭಾಷೆ, ಇತಿಹಾಸ, ಭೂಗೋಲ, ಭೂಮಿತಿ, ಪ್ರಕೃತಿವಿಮರ್ಶೆ, ಕೈಕೆಲಸ, ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಿಜ್ಞಾನ ಇವೆಲ್ಲವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳಾದವು, ಇದಲ್ಲದೆ ಒಂದೆರಡುಸಾರೆ ವಾದವಿನಾದಗಳೂ ಆದವು. ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗೂ ಪರೀಕ್ಷೆಗೂ ಇರುವ ಸಂಬಂಧ, ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಕಾಲ, ಮತ್ತು ಆ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯ ಹೆಡ್‌ಮಾಸ್ಟರರ ಸಹಕಾರ, ಇತರ ಆಡಳಿತ ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಗಳಾದವು. ಆಗ ಪುಣೆಯಲ್ಲಿಯ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನೂ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಒಂದೆರಡು ದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲ ಮ್ಯಾಜಿಕ್‌ಲಾಂಟರ್ನ್ ಮತ್ತು ಸಿನೇಮಾಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳೂ ಆದವು. ಈ ಮೇರೆಗೆ ಈ ಶಿಕ್ಷಣವರ್ಗವು ೬ನೆಯ ದಿನ ಕೊನೆ ಗಂಡಿತು. ಕಡೆಯ ದಿವಸ ಗ್ರೀವ್ಡಸಾಹೇಬರು ಅಲ್ಲಿ ಒಂದ ಜನರಿಗಿಲ್ಲ ಉಪಹಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ತಾವಾದರೂ ಎಲ್ಲರ ಕೂಡ ಕೂಡಿ ಭಾಗಿಗಳಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟರು. ಶಿಕ್ಷಣ ವರ್ಗವು ಅತಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿಯೂ ಮಾದರಿಯ ದಾಗಿಯೂ ಸಂಭವಿಸಿತೆಂದು ಬೇರೆ ಹೇಳಬೇಕಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡ ಮಹನೀಯರ ಕರ್ತವ್ಯದಕ್ಷತೆ, ಅವರು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ತೋರಿಸಿದ ಕಳವಳ ಇವುಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸದಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಉಂಟಾಗಿರುವವು. ಇಂಥ ಶಿಕ್ಷಣ ವರ್ಗಗಳೂ ಶಿಕ್ಷಣ ಸವಾಹಗಳೂ ಆಗಾಗ ಆಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಶಿಕ್ಷಣದ ಹೊಸ ಹೊಸ ವಿಚಾರಗಳೂ ಮತ್ತು ಹೊಸ ಹೊಸ ಪದ್ಧತಿಗಳೂ ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಖರವಾದ ಬೆಳಕುಬಿದ್ದು ಈಗ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಅನೇಕರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯದಾರಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುವವೆಂಬ ದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಸಬಹುದಾದ ಪದ್ಯಗಳ ಸಂಗ್ರಹ

ಭಾರತ ರಾಮಾಯಣಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮೊದಲಿನ ಪ್ರಾಸಾದಿಕ ಕನ್ನಡ ಕವಿಗಳು ಬರೆದ, ಪದ್ಯಗಳು ಹೇರಳವಾಗಿ ದೊರೆಯುವವು. ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲಿಸುವಾಗ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹುಡುಗರಲ್ಲಿ ಭಾವನೆಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿಯೇ ಮುಖ್ಯೋದ್ದೇಶವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವದರಿಂದ ಈ ಉದ್ದೇಶವು ಇಂಥ ಪದ್ಯಗಳ ಗುಂಪುಗಳಿಂದ ಈಡೇರುವದು, ಕೆಳಗೆ ೭ನೆಯ ಇಯತ್ತಿಗೆ ಅಥವಾ ೬ನೆಯ ಇಯತ್ತಿಗೆ ಕಲಿಸಬಹುದಾದ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಿದ ಪದ್ಯಗಳ ಮೂರು ಗುಂಪು ಅವೆ.

ಈ ಕವಿತೆಗಳ ಪೂರ್ವಾಪರ ಸಂಬಂಧ

ಪಾಂಡವರು ತಮ್ಮ ವನವಾಸವನ್ನು ಮುಗಿಸಿದ ಬಳಿಕ ವಿರಾಟರಾಜನ ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷ ಅಜ್ಞಾತವಾಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಪ್ರಚ್ಛನ್ನ ವೇಷದಿಂದ ದ್ರೌಪದಿಯೊಂದಿಗೆ ಬಂದು ನಿಂತರು. ಪಾಂಡವರನ್ನು ಈ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೌರವರು ಕಂಡುಹಿಡಿದದ್ದಾದರೆ. ಪಾಂಡವರು ಮತ್ತೆ ೧೨ ವರ್ಷ ವನವಾಸಕ್ಕೆ ತೆರಳಬೇಕೆಂದು ಮೊದಲೇ ಗೊತ್ತಾಗಿತ್ತು. ಕೌರವರು ಮೊದಲೇ ದುರುಳರು, ಪಾಂಡವರನ್ನು ಪರಿಪರಿಯಿಂದ ಹಿಂಸಿಸುವದೇ ಅವರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು; ಆದುದರಿಂದ ಭೀಮನ ಪರಾಕ್ರಮದ ಪರಿಚಯಕ್ಕಾಗಿ ದೇಶನಿದೇಶಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಜಟಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿದ್ದರು. ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಕೀಚಕನ ವಿಚಿತ್ರ ಮರಣದ ಸುದ್ದಿಯೂ ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಹರವಿತು. ಈ ಎಲ್ಲ ಸಂಗತಿಗಳಿಂದ ವಿರಾಟ ನಗರದಲ್ಲಿ ಪಾಂಡವರಿರಬಹುದೆಂಬ ಸಂಶಯದಿಂದ ಸೈನ್ಯದೊಡನೆ ೨,೩ ಕಡೆಗಳಿಂದ ವಿರಾಟನಗರಕ್ಕೆ ಕೌರವರು ಮುತ್ತಿಗೆ ಹಾಕಿದರು. ತ್ರಿಗರ್ತ ದೇಶಾಧಿಪತಿಯು ದುರ್ಯೋಧನನ ಪರವಾಗಿ ಯುದ್ಧಮಾಡಿ ವಿರಾಟರಾಜನನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿದನು. ಇನ್ನೊಂದೆಡೆಗೆ ವಿರಾಟನ ಸೇನಾಪತಿಗಳು ಹೋಗಿ ಹೆಣಗಾಡಿ ಸೋತುಬಂದರು. ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲೆಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೌರವವೀರರ ರಣದುಂಧುಭಿಯು ಮೊಳಗಲು ವಿರಾಟ ರಾಜನ ಮಗನಾದ ಉತ್ತರನೆಂಬ ಸುಖಿಕುಮಾರನು ತಾನೇ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೊರಡಬೇಕೆಂದು ಅರಮನೆಯ ಹೆಂಗಳೆಯರ ಮುಂದೆ ತನ್ನ ಪರಾಕ್ರಮವನ್ನೂ ವಿಜಯವನ್ನೂ ಕುರಿತು ಮೊದಲೇ ಆಡಿಕೊಳ್ಳಲಾರಂಭಿಸಿದನು. ಉತ್ತರನು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ

ಹೊರಡಲನುವಾದಾಗ ಸಾರಥಿಗಳೆಲ್ಲ ತೀರಿದ್ದರಿಂದ ಯಾರು ಸಾರಥಿಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಗಡಬಡಿಯು ಎದ್ದಾಗ ಬೃಹನ್ನಳಿಯು ತನ್ನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯಾದ ಉತ್ತರಗೆ ಸೈರಂಧ್ರಿಯಿಂದ ಸೂಚಿಸಿ ತಾನು ಸಾರಥಿಯಾಗುವೆನೆಂದು ಉತ್ತರನಿಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆ ಬಳಿಕ ಉತ್ತರನು ಬೃಹನ್ನಳಿಯನ್ನು ಅನೇಕಬಗೆಯಾಗಿ ಪರಿಹಾಸಮಾಡಿ ನಿರ್ವಾಹವಿಲ್ಲದೆ ಒಪ್ಪಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸಜ್ಜಾಗಿ ಹೊರಡುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಅರಮನೆಯ ಹೆಂಗುಸರ ಮುಂದೆ ಮೊದಲು ಹೇಳಿದಂತೆ ತನ್ನ ಪೌರುಷವನ್ನು ಕೊಚ್ಚಿ ಕೊಂಡ ಸಂಗತಿಯು ಒಳ್ಳೆಯ ಮನೋಹರವಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಬಾಯ್ಬಡಕರ ಮಾತುಗಾರಿಕೆಯೂ ಇಂಥವರ ಪರಾಕ್ರಮದ ಕೊನೆಯ ಹುರುಳು ನಿರ್ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ಆವೆ.

ಕೌರವರ ಸೇನೆಯ ಅಬ್ಬರವನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಸೈನಿಕರ ಪರಾಜಯವನ್ನೂ ಕುರಿತು ಉತ್ತರನ ಮುಂದೆ ಸೇವಕನು ಬಿನ್ನಯಿಸುವಾಗ ಹೆಂಗಳೆಯರ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರನ ವಚನಗಳು- ಕೌರವ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಅನುಲಕ್ಷಿಸಿ-

ನೂಕು ಕುನ್ನಿಯ ನಾಹವದ ಭೀ |

ತಾಕುಲನ ತಾನೀಗ ಹೆಂಡಿರ |

ಸಾಕಿ ಬದುಕುವ ಲವಲವಿಕೆಯಲಿ ಜಾರಿಬಂದೀಗ |

ಕಾಕ ಬಳಸುವನಿವನು ನಾನು |

ದ್ರೇಕಿಸಲು ಸಮರದಲಿ ನಿಲುವರೆ |

ನಾಕದವರಿಗೆ ನೂಕದೆಂದನು ಸತಿಯರಿದಿನಲಿ ||

ಕೌರವರ ಸೈನ್ಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನೊಡನೆ ಯುದ್ಧಮಾಡತಕ್ಕವರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ?

ಅರೊಡನೆ ಕಾದುವೆನು ಕೆಲಬರು |

ಹಾರುವರು ಕೆಲರಂತಕನ ನೆರೆ |

ಯೂರವರು ಕೆಲರಥಮಕುಲದಲಿ ಜನಿಸಿ ಬಂದವರು ||

ನೀರರೆಂಬವರಿವರು ಮೇಲಿ |

ನ್ನಾರ ಹೆಸರುಂಟವರೊಳಂದು ಕು- |

ಮಾರ ನೆಣಗೊಬ್ಬನಲಿ ನುಡಿದನು ಹೆಂಗಳೆದುರಿನಲಿ || ೨ ||

ಅರಿಯೆನೇ ಗಾಂಗೇಯನನು ತಾ- |

ನರಿಯದವನೇ ದ್ರೋಣ ಕುಲದಲಿ |

ಕೊರತೆಯಾಗಿಹ ಕರ್ಣನೆಂಬುವನೆನಗೆ ಸರಿಯಹನೆ ||

ಬರಿಯ ಬಯಲಾಡಂಬರದಿ ತುರು |

ಸೆರೆಯ ಹಿಡಿದರೆ ತಮ್ಮ ಹೆಂಡಿರ |

ಸೆರೆಯ ತಾರದೆ ಮಾಣೆನೆಂದುತ್ತರನು ಗರ್ಜಿಸಿದ || ೩ ||

೨ನೆಯ ಗುಂಪು

(ಉತ್ತರನ ಪೌರುಷ)

ಬಲವ ಮುರಿನೆನು ಹಸ್ತಿನಾಪುರ |
 ದೊಳಗೆ ಶಾಣಾಂತರವ ನಿಕ್ಕುವೆ |
 ತೊಲಗಿಸುವೆ ಕೌರವನ ಸೇನೆಯ ಧೂಳಿಪಟಮಾಡಿ ||
 ಗೆಲವ ತಹೆನೆಂದುತ್ತರನು ಕೋ- |
 ಮಲೆಯರಿದಿರಿನಲಿ ಬಾಯ್ಗೆ ಬಂದುದ |
 ಗಳಹುತಿರ್ದನು ಬೇಕುಬೇಡೆಂಬರನು ನಾಕಾಣೆ || ೧ ||

ಪರರು ನಿಜಸಾಹಸವ ಹೊಗಳಿದೊ |
 ದಿರದೆ ಲಜ್ಜೆ ಸಬೇಕು ತನ್ನಯ |
 ಹಿರಿದು ಪೂರುಷತನವ ತಾನಾಡಿದರೆ ಫಲನೇನು ||
 ಇರವಿದನೆ ಗಹಿಗಹಿಸಿ ಮನದಲಿ |
 ತರಳಿಯರು ನಗಲಾ ವಿರಾಟನ |
 ವರ ಕುಮಾರಕ ನಿರದೆ ನುಡಿದನು ಹೆಂಗಳಿದಿರಿನಲಿ || ೨ ||

ಯಾವ ಲಕ್ಷ್ಮವೂ ಇಲ್ಲದ ಉತ್ತರನು, ಸಾರಥಿಯಾಗಲು ಅಂಜಿದಂತೆ ನಟಿಸಿ
 ಕುಳಿತ ಬೃಹಸ್ಪತಿಯೆಗೆ ಧೈರ್ಯಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಅಂಜದಿರು ಸಾರಥಿಯೆ ತನ್ನಯ |
 ರಂಜಕನ ನುಡಿಯಲ್ಲ ಕಾವಳ |
 ವಂಜಿಸುವದೇ ಇನನ ತನ್ನ ಪರಾಕ್ರಮವನರಿಯೆ ||
 ಭಂಜಿಸುವೆನಹಿತರನು ನಾಕದ |
 ಕಂಜವದನೆಯರಪ್ಪುವೊಲು ನಿನ |
 ಗಂಜಿಕೆಯದೇಕೆನಲು ನಗುಂತೆಂದನಾಪಾರ್ಥ || ೩ ||

೩ನೆಯ ಗುಂಪು

ಬೃಹಸ್ಪತಿಯು ರಥವನ್ನು ಬೇಗನೆ ಕೌರವರ ಸೇನೆಯ ಎದುರಿಗೆ ತಂದನು.
 ಆಗ ಉತ್ತರನ ಭಯ—

ಎಕೆ ಸಾರಥಿ ರಥವ ಮುಂದಕೆ |
 ನೂಕಿ ಗಂಟಲಕೊಯ್ದು ಸುಡುಸುಡು |

ಕಾಕಲಾ ಕಣ್ಣೊಡೆಯುತಿದೆ ಕಾಣಾ ಮಹಾಬಲವ |

ನಾಕ-ನಿಳಯರಿಗರಿದು ನಿನಗೆ ವಿ- |

ವೇಕನೆಳ್ಳಿ ನಿತಿಲ್ಲಲಾ ತೆಗೆ |

ಸಾಕು ವಾಘೆಯ ಮರಳಿ ಸೆಳೆ ತೇಜಿಗಳ ತಿರುಹೆಂದ || ೧ ||

ನುಡಿಯ ಕೇಳದೆ ಮುಂದೆ ನಾಲ್ಕೆಂ |

ಟಿಡಿಯನರ್ಜುನ ರಥವ ನಡಿಸಲು |

ಹಿಡಿದ ಬಿಲ್ಲಂಬುಗಳು ಬಿದ್ದುವು ಕೈಯನರ ತೆಗೆದು ||

ಹಿಡಿಹಯವ ನಿರಿಗಾರ ಸಾರಥಿ |

ನುಡಿವವರು ನಾವು ಹಗೆಗಳೆ ನಿ |

ನ್ನೊಡೆಯರಲ್ಲಾ ಸ್ವಾಮಿಬ್ರೋಹಿತೆ ಲೇಸುಲೇಸೆಂದ || ೨ ||

[ಬೃಹನ್ನಳೆಯು (ಅರ್ಜುನನು)ನಗುತ್ತ ರಥವನ್ನು ನುತ್ತಿಷ್ಟು ವೇಗದಿಂದ ನಡೆಯಿಸುತ್ತಾನೆ].

ಎಂದೊಡರ್ಜುನ ನಗುತೆ ರಥವನು |

ಮುಂದೆ ನಾಲ್ಕೆಂಟಿಡಿಯ ನೂಕಲು |

ಕೊಂದನ್ನೆ ಸಾರಥಿಯೆನುತೆ ಸಂವರಿಸಿ ಮುಂಜೆರಗ |

ನಿಂದು ಮೆಲ್ಲನೆ ರಥದ ಮೊದಲಿಗೆ |

ಬಂದು ಧುಮ್ಮಿಕ್ಕಿದನು ಬದುಕಿದೆ |

ನೆಂದು ನಿಟ್ಟೋಟಿದಲಿ ಹಾಯ್ದನು ಬಿಟ್ಟು ಮಂಜೆಯಲಿ || ೩ ||

ಸರ ಜಗದೀಶಚಂದ್ರ ಬೋಸರ ನಿಧನವಾರ್ತೆ

ಮಿ. ಜಿ. ಎಮ್. ಸಾತೇನಹಳ್ಳಿ

ವಿಜ್ಞಾನಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಪಾರಂಗತರಾಗಿ ಅನೇಕಾಂಶಕ ನೂತನ ಶೋಧನೆಗಳನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ ವಿಜ್ಞಾನಶಾಸ್ತ್ರದ ಬೆಳಕನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಜಗತ್ತಿನ ವೈಜ್ಞಾನಿಕರಿಗೆ ಸಹಕಾರಿಗಳೆನಿಸಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಅಲಂಕಾರಪ್ರಾಯವಾಗಿದ್ದ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯೆಂದರೆ ಸರ ಜಗದೀಶಚಂದ್ರ ಬೋಸರೇ ಸರಿ, ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗದು. ಈ ಮಹನೀಯರು ನವಂಬರ ತಿಂಗಳ ೨೪ನೆಯ ತಾರೀಖಿನ ದಿವಸ ಹೃದಯವಿಕಾರದಿಂದ ಒಮ್ಮೆಲೆ ದಿವಂಗತರಾದರೆಂದು ತಿಳಿಸಲು ವಿಷಾದಪೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ದುಃಖದ ವಾರ್ತೆಯು ಹೊರಬಿದ್ದ ಕೂಡಲೆ ದೇಶದ ವಿದ್ವಾಂಸರೆಲ್ಲರು ತಮ್ಮ ದುಃಖೋದ್ಗಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ. ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಶ್ರೇಷ್ಠರಾದ ಸರ ಸಿ. ಪಿ. ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಬೋಸರಿಗಾಗಿ ದುಃಖಾಶ್ರುಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಭಾರತ ಭೂಮಿಯ ಒಂದು ಅಲೌಲಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಮಾಯವಾಯಿತೆಂದು ಹಳಹಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಕವಿರತ್ನ ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಟಾಗೋರರವರೂ ತಮಗಾದ ದುಃಖವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಜಗತ್ತಿಗೆಲ್ಲ ಕೇವಲ ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯೆಯಿಂದ ಪರಿಚಯಿಸಿಕೊಂಡ ಇಂಥ ಅಮೂಲ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪರಿಚಯವು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕುಟುಂಬದ ಮಾತಾ ಪಿತೃಗಳಿಗೂ ಸಹ ಆಗಲಿಕ್ಕೆಬೇಕು.

ಬಾಬು ಭಗವಾನ ಬೋಸರೆಂಬವರು ಇವರ ತಂದೆಗಳು. ಈ ಮನೆತನವು ಸಾಧಾರಣ ಶ್ರೀಮಂತವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದುದು. ಬಾಬು ಭಗವಾನ ಬೋಸರು ಸರಕಾರೀ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಇವರಿಗೆ ೧೮೫೮ನೇ ಇಸವಿಯ ನವಂಬರ ತಿಂಗಳ ೩೦ನೆಯ ತಾರೀಖಿನ ದಿವಸ ದೈವವಶದಿಂದ ಡಾಕಾ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸೇರಿದ ಏಕ್ರಮ ಪುರದಲ್ಲಿ ಬಾಬು ಜಗದೀಶಚಂದ್ರ ಬೋಸರು ಪುತ್ರರತ್ನವಾಗಿ ಲಭಿಸಿದರು.

ಇವರು ತಮ್ಮ ೪ನೆಯ ವರ್ಷದಿಂದಲೇ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರಿದರು. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇವರ ತೀವ್ರತರ ಬುದ್ಧಿಯು ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ತಮ್ಮ ಮನೆಯ ಹಾಗೂ ಶಾಲೆಯ ಆವಾರದಲ್ಲಿಯ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಹರಿದು ಹರಿದು ಪರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ! ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಮುಗಿದ ಬಳಿಕ

ಕಲಕತ್ತೆಯ ಸೆಂಟರ್‌ನಿಂದ ಕಾಲೇಜಕ್ಕೆ ಸೇರಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಗುರುವರ್ಗಕ್ಕೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಮೂಹಕ್ಕೂ ಬೇಕಾದವರಾಗಿದ್ದರು. ಕಾಲೇಜದಲ್ಲಿದ್ದ ಭೌತಿಕಶಾಸ್ತ್ರದ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಂದಿನಿಂದಂತೂ ಅತ್ತ ಅವರ ಒಲವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗಮನಿಸತೊಡಗಿತು. ಕಾಲೇಜದ ರೆ. ಫಾದರ ಇಲೆಫ್ರಾಂಟ ಎಂಬ ಗುರುಗಳು ವಿಜ್ಞಾನಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನೀವು ಕಲಿಯಬೇಕೆಂದು ಜಗದೀಶಚಂದ್ರ ಬೋಸರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ !

ಇವರು ಮೇಧಾವಿಗಳಾದುದರಿಂದ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ ಬರಲೆಂದು ಇವರ ಮಿತ್ರರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಆಯ್. ಸಿ. ಎಸ್. ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಕ್ಕೆ ತೆರಳಬೇಕೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು ಇವರ ತಂದೆಗಳಿಗೆ ಈ ಆಲೋಚನೆಯು ಸರಿಬೀಳದೆ ಮಗನ ಒಲವೇ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿದ್ದ ವಿಜ್ಞಾನಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನೇ ಅಭ್ಯಾಸಿಸಲು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಕ್ಕೆ ಜಗದೀಶಚಂದ್ರ ಬೋಸರನ್ನು ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಚನ್ನಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸಿಸಿ ಪಂಡಿತರಾದರು.

ಮುಂದೆ ಇವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದನಂತರ ತಮ್ಮ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ನೋಡಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಸಿದರು. ಮುಂದೆ ಆರೇವೆಯನ್ನಾದ ಬಳಿಕ ವಿಜ್ಞಾನಶಾಸ್ತ್ರದ ಭಾಗವಾದ ಸಸ್ಯಶಾಸ್ತ್ರದ ಕಡೆಗೆ ಅವರ ಇಚ್ಛೆಯಾಯಿತು. ತತ್ಸಂಬಂಧವಾದ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅವುಗಳ ತಕ್ಕ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದರು. ಸಸ್ಯಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮಂತೆ ಜೀವವಿರುವದೆಂದೂ ಅವಕ್ಕೆ ಸಹ ನಮ್ಮಂತೆ ಉತ್ತೇಜಕಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿರುವದೆಂದೂ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸೂಕ್ಷ್ಮವಸ್ತುವು ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಪಟ್ಟು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವಂಥ ಸೂಕ್ಷ್ಮದರ್ಶಕ ಯಂತ್ರವನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಉಪಕರಣಗಳೊಂದಿಗೆ ದೇಶವಿದೇಶಗಳಿಗೆ ಗಮಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಯ ವಿಜ್ಞಾನಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರ ಎದುರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಶೋಧನೆಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಿ ಅವರು ತಲೆದೂಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು. ಆಗಾಗ ಹೋದ ಹೋದ ದೇಶವಿದೇಶಗಳ ಜನರು ಇವರನ್ನು ಭಕ್ತಿ, ಆದರಗಳಿಂದ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮನ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಸಿರಿವಂತಿಕೆಯು ಅವರ ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬರನ್ನು ಬಾಯ್‌ರೆಯದಂತೆ ಸಹಾಯಮಾಡಿತು. ಬೋಸರಿಗೆ ಸಿರಿವಂತ ಮನೆತನವು ಮಾತೃಸ್ಥಾನವಾದದ್ದು ಅವರ ಸುದೈವವೆಂದೇ ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಇವರ ಆಯುಷ್ಯದಲ್ಲಿ ತಕ್ಕ ವಿಷಯವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಅದನ್ನೇ ಅಭ್ಯಾಸಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಅನುಕೂಲತೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಇವರ ತಂದೆಯವರ ಸ್ತುತ್ಯಕ್ಕನು.

ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ. ತಂದೆಯವರು ಮಗನ ಭಾಗ್ಯೋದಯದ ಬೀಜವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದದ್ದರ ಪರಿಣಾಮವು ಘನವೃಕ್ಷವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಮನೆತನಕ್ಕೆಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ದೇಶಕ್ಕೂ, ಕಲಿತ ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೂ ಸಹ ನೆರಳನ್ನೂ ಘನತೆಯನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿತೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಹಣಗಳಿಸಿ ಸಿರಿವಂತರಾಗಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛಿಸದೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ತತ್ಸಂಬಂಧವಾದ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯವಧಿ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚಮಾಡಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಬಂಗಾಲಕ್ಕೂ ಬಿಹಾರಕ್ಕೂ ಸೌಹಾರ್ದಭಾವವು ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂದು ದಿವಂ ಗತ ಸರ್ ಜಿ. ಸಿ. ಬೋಸರು ತಮ್ಮ ಮೃತ್ಯುಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಯ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಯಾವದೊಂದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ವೆಚ್ಚಮಾಡಬೇಕೆಂದು ದಯಪಾಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಬೋಸರು ಬರಿ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಲ್ಲದೆ ಉದಾರಧೀಗಳೂ ಆಗಿದ್ದರೆಂದು ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹಣವು ಬಾಬು ರಾಜೇಂದ್ರಪ್ರಸಾದರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಅದೆ. ಇಂಥ ಉದಾರ ಮಹನೀಯರ, ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ದೇವರು ಶಾಂತಿಯನ್ನೀಯಲಿ.

✕ ಬ್ರಹ್ಮದೇಶ

(ಕಳೆದ ತಂಗಳಿನಿಂದ ಮುದುಂಪರಿಷದ್.)

ಬರ್ಮೀಯರ ವರ್ಣಮಾಲೆಯ ಬರಹವು ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ಎಡ ದಿಂದ ಬಲಕ್ಕೆ ಬರೆಯುವಂಥದು ಇರುತ್ತದೆ. ಶಬ್ದಗಳು ಬಹುತರ ಏಕಾಕ್ಷರವುಳ್ಳವು ಇರುತ್ತವೆ. ಎಲ್ಲ ಅಕ್ಷರಗಳು ದುಂಡಗೆ ಇದ್ದು ವಿಂಗಡಿಸದೆ ಉದ್ದಕ್ಕೆ ಬರೆಯುವಂಥವು. ಬೌದ್ಧಮತದ ಗ್ರಂಥಗಳೆಲ್ಲ ಪಾಲಿ, ಮಾಗಧಿಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತವೆ. ಬರ್ಮೀಯರು ಬಿದಿರಿನಿಂದ ಕಾಗದ ಮಾಡಿ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯ ಪೂರ್ವಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ಓಲೆಗರಿಯ ಮೇಲೆಯೂ ಬರೆಯುವರು.

ಬರ್ಮೀಯರು ಬೌದ್ಧಮತಾವಲಂಬಿಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಆ ಮತದ ತತ್ವಗಳಿಗೆ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಭೂತಗಳ ಆರಾಧನೆಮಾಡುವರು. ಇವುಗಳಿಂದಲೇ ರೋಗವು ಹರಡುವದೆಂದು ತಿಳಿದು ಅವುಗಳ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಮಧ್ಯಮಾಂಸಯುಕ್ತ ಬಲಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವರು. ಆರೋಗ್ಯದ ನಿಯಮಗಳನ್ನರಿಯದೆ ಬೌದ್ಧಮತದ

ತತ್ವಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಭೂತಾರಾಧನೆ, ಭೂತಬಲಿ, ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಕಾದಾಟ, ಹಚ್ಚೇಚುಚ್ಚೆ ಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ ಕೆಲಸಗಳು ಮೂಢಭಾವಕ್ಕೆ ಇಂಬು ಕೊಟ್ಟ ಪದ್ಧತಿಗಳಾಗಿವೆ. ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ತೆಗೆದುಹಾಕಿದರೆ ಬೌದ್ಧರು ಸುಧಾರಿಸಿದಂತಾಗುವರು.

ಸಿಲೋನ, ಬ್ರಹ್ಮದೇಶ, ಜಪಾನ, ಮುಂತಾದ ಪೂರ್ವದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೌದ್ಧ ಮತವಿದೆ. ಅಲ್ಲೆಲ್ಲ ಬುದ್ಧನ ಮೂರ್ತಿಗಳಿವೆ. ಜಪಾನದೇಶದ ಬುದ್ಧನ ಮೂರ್ತಿಯು ೩೨ ಮೊಳ ಎತ್ತರವಾಗಿ ಒಳ್ಳೇ ಭವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇವರು ಅನುಸರಿಸುವುದು ಬೌದ್ಧಮತವಾಗಿದ್ದರೂ ಮತಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಭೂತಾರಾಧನೆಯು ಮತಕ್ಕೆ ಸಮಾನವೆನಿಸಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗಿರುವುದು. ಏಶಿಯದ ಪೂರ್ವದೇಶಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಬಹುತರವಾಗಿ ಭೂತಾರಾಧನೆಯು ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಅದರಂತೆಯೇ ಬರ್ಮಾದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಭೂತಾರಾಧನೆಯು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು ಆಶ್ಚರ್ಯದ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲ. ಬರ್ಮೀಯರು ತಾವು ನಂಬಿರತಕ್ಕ ಪಿಶಾಚಿಗಳನ್ನು ಸಮಾಧಾನವಡಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಅವುಗಳ ಆರಾಧನೆಯನ್ನು ನಿರಂತರ ನಡೆಸುವರು. ಅಪಮೃತ್ಯುಗಳಿಗೆ ಈಡಾದವರೂ ಜೀವಿಸಿದಾಗ ಭಯಂಕರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದವರೂ ಭೂತಗಳ ಇಸ್ಮತಾಳುವರೆಂದು ಇವರು ನಂಬುವರು. ಇಂಥ ಭೂತಗಳೆಲ್ಲ ವೃಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅವಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮನೆಗಳ ಕಂಬಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಟ್ಟಡವಿಯ ಸಂದಿಗೊಂದಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವಾಸಿಸುವವೆಂದು ತಿಳಿಯುವರು. ಭೂತಗಳು ಮನೆಯೊಳಗೆ ಸೇರದೆ ದಾರಿಯುದ್ದಕ್ಕೂ ಅಂಜೊಲೆಯಬೀಕೆಂದು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಪ್ರೀತಿಯ ಪೇಯವಾದ ಸರಾಯಿಯ ಬಂದಿಗೆಗಳನ್ನೂ ಬಲಿಕೊಟ್ಟ ಮೃಗಗಳ ಎಲುವುಗಳನ್ನೂ ಕಟ್ಟುವರು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು 'ಹಳ್ಳಿಯ' ಕೊನೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಭೂತಗಳ ವಾಸಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಒಂದು ಗುಡಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವರು. ಕೆಲವೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಬಂಬುಗಳ ಹೋಳುಗಳಿಂದ ಡೋಲಿಯಾಕಾರದ ಮನೆಯನ್ನು ರಚಿಸಿ ಅವನ್ನು ಊರಹೊರಗಿನ ಅರಳಿಯ ಮರಕ್ಕೆ ಭೂತಗಳ ವಾಸಕ್ಕಾಗಿ ತೂಗಹಾಕುವರು. ಭೂತಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಕಟ್ಟಿದ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಗ್ರಹವು ಇರುವುದು. ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಭೂತಾರಾಧನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಈ ವಿಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಸಂತರ್ಪಣೆಯು ಅರ್ಪಿಸಲ್ಪಡುವುದು. ಸುಂಕುರೋಗವು ಹಬ್ಬಿದಾಗ, ಗ್ರಾಮವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುವರು. ಮುಂದೆ ಗ್ರಾಮ ಪ್ರವೇಶದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭೂತಾರಾಧನೆ ಮಾಡಿ ತದನಂತರ ಬೌದ್ಧ ಸನ್ಯಾಸಿಗಳನ್ನು ಹೇರಳ ದಕ್ಷಿಣೆಕೊಟ್ಟು ಕರೆತರುವರು. ಅವರು ಪೀತಾಂಬರಧಾರಿಗಳಾಗಿ ಮತಗ್ರಂಥವನ್ನು ಓದುತ್ತ ಊರತುಂಬಾ ಓಡಾಡುವರು. ಬಳಿಕ ಜನರು ಗ್ರಾಮ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುವರು.

ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆಯುಂಟಾದರೆ ಅಥವಾ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಸುಂಕುರೋಗವು ಉದ್ಭವಿಸಿದರೆ ಊರಹೊರಗೆ ಅನ್ನವನ್ನು ಕೋಳಿಯ ಮಾಂಸದೊಡನೆ ಬೆರಸಿ ಒತ್ತಟ್ಟಿಗೆ ರಾಶಿಮಾಡುವರು. ಈ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಊರ ಮುಖ್ಯ ಮನೆತನಗಳು ಭಾಗತಕ್ಕೊಳ್ಳದೇಕು. ಕಡೆಗೆ ಎಡಮಾಡಬೇಕು. ಕೆಲವರು ಭಯಂಕರ ಉಡುವು ಧರಿಸಿ ಭೂತಗಳಂತೆ ಕುಣಿಯುವರು. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ನಾಯಿಗಳ ವೇಷಧರಿಸಿ ಓಣಿಗುಂಟ ಕೂಗುತ್ತ ಕೈಕಾಲಾರಿ ಅಂಬೇ ಗಾಲಿಡುತ್ತ ಬೊಗಳುತ್ತ ಓಡಾಡುವರು. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಹಂದಿಗಳ ವೇಷಧರಿಸಿ ಮೂಸುತ್ತ ತಿರುಗುವರು. ಬಳಿಕ ಯಾವನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಮೈದುಂಬಿದಕೂಡಲೆ ತೃಪ್ತಿಯಾದ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಮಂತ್ರಗಾರರು ಊರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಮೈದುಂಬಿದಾಗ ಊರಜನರು ಬಂದು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ರೋಗ, ಕಷ್ಟ, ತಾಪತ್ರಯ ಇವುಗಳ ನಿವಾರಣೋಪಾಯಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಬೌದ್ಧಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಜನ್ಮಾಂತರದ ಕರ್ಮದ ಫಲಗಳೇ ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಸುಖ, ಕಷ್ಟಗಳಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುವವೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದುಂಟು. ಹೀಗಿರಲು ಬ್ರಹ್ಮೀಯರು ತದ್ವಿಪರೀತವಾಗಿ ದೆವ್ವ, ಭೂತ, ಪಿಶಾಚಿಗಳು ಕಷ್ಟಗಳನ್ನೂ ಅವುಗಳ ನಿವಾರಣೆಗಳನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವವೆಂದು ತಿಳಿಯುವದು ತಪ್ಪಾಗಿದೆ.

ಬರ್ಮಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೌದ್ಧಮತವು ಆಚರಿಸಲ್ಪಡುವದೆಂದು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಸನ್ಯಾಸಿಗಳಿಗೆ ಮನ್ನಣೆ ಹೆಚ್ಚು. ಅರಸನು ಸಹ ಅವರಿಗೆ ಶಿರವಾಗಿ ನಮಿಸಬೇಕು. ಅವರು ಊರಲ್ಲಿ ಅಲೆದಾಡಿ ಭಿಕ್ಷು ನ್ನವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಮಠಕ್ಕೆ ತಂದು ಕೆಲಭಾಗವನ್ನು ತೆಗೆದಿಟ್ಟು ಮಿಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಉಣ್ಣಬೇಕು. ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸನ್ಯಾಸಿಗಳು ತೋರಿದರೆ ಅವರ ಅಂತ್ಯವಿಧಿಯು ಬಹು ಚಮತ್ಕಾರವಾಗಿ ಜರುಗುವದು ಹೇಗಂದರೆ—ಅವನ ಶವವನ್ನು ಶೀಳ ಕರುಳುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಒಳಗೆ ಕೊಳೆಯಗೊಡದಂಥ ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನಿರಿಸಿ ಮೇಲೆ ಅರಿವೆಗಳನ್ನು ಸುತ್ತಿ ಮೇಲೆ ಸಂದುಬಿಡದಂತೆ ವಾರ್ನಿಶ್‌ವನ್ನು ಸವರಿ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನಿಟ್ಟು ಭದ್ರಪಡಿಸಿ ಮಠದ ಒಂದು ಕಟ್ಟೆಯಮೇಲೆ ಅದನ್ನಿಡುವರು. ಆ ಮಠವು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿದ್ದಾದರೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕುಟುಂಬಗಳ ೧೬ ರಿಂದ ೨೦ ರ ವರೆಗೆ ಯುವತಿಯರು ತಮ್ಮ ಮೇಳದೊಂದಿಗೆ ಬಂದು ರಾಗದೊಂದಿಗೆ ನಾಟ್ಯಮಾಡಿ ಶವಸಂಸ್ಕಾರ ವಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗತಕ್ಕೊಳ್ಳುವರು. ಈ ವಿಧಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಹಣವನ್ನು ಮಂತ್ರಿಯಿಂದ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಸಂಚಯಿಸುವರು.

ಸನ್ಯಾಸಿಗಳು ವಾಸಮಾಡುವ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೆ ಕೌಂಗಶಾಲೆಗಳನ್ನು ವರು. ಅಲ್ಲಿ ಸನ್ಯಾಸಿಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಮಾಡಿಸುವರು. ಮಂಡಲೆ

ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದ ಈ ಶಾಲೆಯು ಒಳ್ಳೆ ರಮಣೀಯವಾಗಿರುವದು. ಅದಕ್ಕೆ ರಾಜಸನ್ಮಾಸಾಶ್ರಮವೆನ್ನುವರು. ಇದು ಸ್ವರ್ಣಮಯವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ವಿಧವಾದ ರಾಳದಲ್ಲಿ ಕುಂದಣಮಾಡಿರುವ ಕನ್ನಡಿಗಳಿಂದ ಗೋಡೆಯ ಭಾಗಗಳು ಮುಚ್ಚಿಹೋಗಿವೆ. ಮಾಳಿಗೆಗೆ ಬಿಳಿಯ ತಗಡು ಹೊದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಳಸವಂತೂ ಬಂಗಾರದ್ದು. ಸೂರುಗಳಿಗೆ ಗಂಟೆಗಳು ಸಹ ಅರಿತಿನದ ವರ್ಣದಿಂದ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಮಠದ ಮೇಲೆ ಸೂರ್ಯಪ್ರಕಾಶವು ಬಿದ್ದೊಡನೆಯೇ ಜಗ್ಗನೆ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾತಃಕಾಲದ ಮಂದಮಾರುತದಲ್ಲಿ ಈ ಗಂಟೆಗಳ ನಿನಾದವು ಎತ್ತರವಾದ ಭಾಗದಿಂದ ಸುತ್ತಲೂ ಹಬ್ಬಲು ಬಹುದೂರದವರೆಗೂ ಇಂಪಾದ ಸ್ವರವಾಗಿ ಕೇಳಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಮಠದ ಒಳಭಾಗದ ಅಪರಿಮಿತವಾದ ಕಂಬಗಳಿಗೆ ಚಿನ್ನದ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಬಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಂತೆಯೇ ಬುದ್ಧನ, ಇಲ್ಲವೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸಾಧುಸಂತರ ಅವಶಿಷ್ಟಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಇಟ್ಟಂಥ ಪಗೋಡಾಗಳೂ ಅವುಗಳ ಶಿಖರಗಳೂ ದೂರದಿಂದ ಝಗಝಗನೆ ಝಗಿಸುತ್ತ ಚಿತ್ರವಿಚಿತ್ರವಾದ ಗೋಪುರಗಳ ಪಂಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ. ರಂಗೂನಿನಲ್ಲಿರುವ ಇಂಥ ಮಹಾಗೋಪುರವು ಒಳ್ಳೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಅದು ೩೭೦ ಅಡಿ ಎತ್ತರವಾಗಿದೆ.

ಬುದ್ಧನ ಅವಶೇಷಗಳನ್ನಲ್ಲದೆ ಬೌದ್ಧಮತದ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಕಾದಿಟ್ಟ ಹಾಗೂ ಬುದ್ಧನ ವಿಗ್ರಹಗಳಿಂದ ಕಂಗೊಳಿಸುವ ಮಂದಿರಗಳೂ ಕೆಲವೆಡೆ ಇರುವವು. ಇವಕ್ಕೆ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳೆನ್ನುವರು. ಆರಾಕಾನ ಗೋಪುರವೆಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧಪಡೆದ ಇಂಥ ದೇವಸ್ಥಾನವು ಮಂಡಲೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹಿತ್ತಾಳೆಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ಬುದ್ಧನ ಮೂರುತಿಯು ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಮೂರ್ತಿಯು ಕುಳಿತ ಗರ್ಭಗುಡಿಯ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಎಷ್ಟು ಬಣ್ಣಿಸಿದರೂ ತೀರದು. ಈ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಅಕ್ಯಾಬ ಊರಿನಿಂದ ೧೭೮೪ ರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ತಂದರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಗರ್ಭಗುಡಿಗೆ ಹೋಗುವ ಮಾರ್ಗದುದ್ದಕ್ಕೂ ಕಂಬಗಳ ಸಾಲುಗಳಿವೆ. ಹಾಗೂ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುವ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಹ ಕಟ್ಟಡವಿದ್ದು ಕಂಬಗಳಿವೆ. ಒಟ್ಟಿಗೆ ೨೫೨ ದೊಡ್ಡ ಕಂಬಗಳಿವೆ. ಅವೆಲ್ಲ ಕೆತ್ತಿದವುಗಳಾಗಿ ಒಪ್ಪಕೊಟ್ಟಂಥವಿರುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಿರುವ ಬುದ್ಧನವಿಗ್ರಹಗಳಿಗೆ ನೆಲೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಸಕಲ ವಸ್ತುಗಳಿಂದಲೂ (ಲೋಹ, ಸ್ಫಟಿಕ, ಕಲ್ಲು ಇತ್ಯಾದಿ.) ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಬುದ್ಧನ ಆರಾಧನೆಯನ್ನು ತಾವು ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿದೆವೆಂದು ಸೂಚಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಬೌದ್ಧರು ಗಂಟೆಯನ್ನು ಬಾರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಕ್ರೈಸ್ತಾದಿಗಳು ಈಶ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗೆ ಸಮಾಜವನ್ನು ಕರೆಯುವದಕ್ಕಾಗಿ ಘಂಟಾನಿನಾದವನ್ನು ಗೈಯುತ್ತಾರೆ.

ಗೌತಮನು ಕಡೆಯ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಬಿಳಿ ಆನೆಯಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದನೆಂದು ತಿಳಿದು ಅವರು ಬಿಳೀ ಆನೆಯನ್ನು ವೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಂದ್ರನ ಆನೆಯಾದ ಐರಾವತನ ಹೆಸರಿನಿಂದಲೇ ಅಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ನದಿಗೆ ಇರಾವತಿ ಎಂಬ ಹೆಸರುಂಟಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮೊದಲಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮದೇಶದಲ್ಲಿ ಜೌದ್ಧಮತವೇ ಪ್ರಬಲವಾಗಿದ್ದರೂ ಮುಂದೆ ಅಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಕ್ರೈಸ್ತಮತವು ಹಬ್ಬಿದೆ.

ಅಲ್ಲಿ ಕ್ರೈಸ್ತಮತವನ್ನು ಪಸರಿಸಿದ ಜಡ್ಸನ್‌ಪಾದ್ರಿಯ ಚರಿತ್ರೆಯಾದರೂ ಭಗವಾನ್ ಬುದ್ಧನ ಚರಿತ್ರೆಯಂತೆಯೇ ಆದೆ. ಆತನು ೧೮೦೮ ನೆ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಬೇಸತ್ತು ಕ್ರಿಸ್ತಸ್ವಾಮಿಯು ಪಾಪವಿಮೋಚಕನೂ ರಕ್ಷಕನೂ ಆಗಿರುವನೆಂದರಿತು ದೇವರ ಸೇವೆಯ ವ್ರತವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡನು. ಮುಂದೆ ಮತ ಪ್ರಸಾರದ ಪವಿತ್ರಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು ಕಲಕತ್ತಾ, ಮಾರಿಶಸ್ ದ್ವೀಪಗಳ ಕಡೆಗೆ ಸಂಚರಿಸಿ ರಂಗೂನ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಅಲ್ಲಿ ಅವನು ನಾನಾವಿಧವಾದ ಯಾತನೆಗಳನ್ನು ಸೆರೆಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಭವಿಸುವ ಪ್ರಸಂಗವು ಬಂದಿತು. ಆತನು ಸೆರೆಮನೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರವಾದ ಬೇಡಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಬಳಲುತ್ತಿರುವಾಗ ಪ್ರಿಯ ಪತ್ನಿಯು ತೀರಿ ಅನಾಥವಾದ ಕೂಸೊಂದು ಉಳಿಯಿತು. ಅಷ್ಟೊತ್ತಿಗೆ ಬರ್ಮಾದೇಶವು ಇಂಗ್ಲಿಷರ ವಶವಾದುದರಿಂದ ಆತನ ಕಷ್ಟವೆಲ್ಲ ಹಿಂಗಿತು. ಮುಂದೆ ಆತನ ಹೀನಾ ವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಕರುಣಿಸಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ ಅಧಿಕಾರಿಯು “ ನೀನು ದುಃಖಿಯಾಗು, ತಿಂಗಳೊಂದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಡುವೆನು ” ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಸಮ್ಮತಿಸದೆ ಕ್ರೈಸ್ತಮತ ಪ್ರಚಾರಕಾರ್ಯಕ್ಕೇ ಉದ್ಯುಕ್ತನಾಗಿ ಬೈಬಲನ್ನು ಬರ್ಫೀಯ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಪ್ರಕಟಿಸಿದನು. ಈ ಬಗೆಯ ಸ್ಥಿರವಾದ ಮನಸ್ಸಿನವರಿಂದಲೇ ಘನವಾದ ಕಾರ್ಯಗಳು ಕೈಗೊಡುವವೆಂಬದಕ್ಕೆ ಜಡ್ಸನ್ ಪಾದ್ರಿಯೇ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದ್ದಾನೆ. ತನ್ನ ಕಾರ್ಯವನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತ ೧೮೫೦ ರಲ್ಲಿ ಜ್ವರದ ಉಪದ್ರವದಿಂದ ಈ ಆತ್ಮಸಂಯಮಿಯು ಇಹಲೋಕಯಾತ್ರಿ ಯನ್ನು ಮುಗಿಸಿದನು! ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾರೆನ್ ಎಂಬ ಜನರನ್ನು ಎಂದಿನಿಂದಲೂ ಬರ್ಫೀಯರು ಬಹುವಾಗಿ ಹಿಂಸಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಮುದ್ರದಾಚೆ ಬಹುದೂರದಿಂದ ಬಂದವರಿಂದ ಈ ಹಿಂಸೆಯು ತಪ್ಪುವದೆಂದು ಅವರಲ್ಲಿ ವಾಡಿಕೆಯಾದ ಪರಂಪರೆಯು ಮಾತಾಗಿತ್ತಂತೆ! ಅದೇ ಮುಂದೆ ನಿಜವಾಯಿತು. ಅವರೇ ಮೊದಲು ಕ್ರೈಸ್ತ ಮತಾವಲಂಬಿಗಳಾದರು. ಆ ಬಳಿಕ ಅವರು ಜೆನ್ನಾಗಿ ಸುಧಾರಿಸಿದರು. ಬಹುದಿವಸದಿಂದ ದಂತಕಥೆಯಂತೆ ಬಂದಿದ್ದ ಪರಂಪರೆಯು ಮಾತು ನಿಜವಾಯಿತು.

ಕಾರೆನ್ ಜಾತಿಯ ಜನಾಂಗವೆಂದರೆ ಕೇವಲ ಕಾಡು ಎಂಬದಾಗಿ ಬರ್ಮಾ ಜನಗಳು ತಿಳಿದಿದ್ದರು. ಶಿಕ್ಷಣವು ಎಲ್ಲರನ್ನು ಪವಿತ್ರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವದು ಎಂಬ

ಸಂಗತಿಯು ಕೆಳಗೆ ಉದಾಹರಿಸಿದ ಒಬ್ಬ ಕಾರೆನ್ ಮನುಷ್ಯನ ಇತಿಹಾಸದಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುವಂತೆ ಅದೆ. ಕೊಠಾಬ್ಬೂ ಎಂಬ ಕಾರೆನ್ ಜಾತಿಯವನು ಒಬ್ಬ ಬರ್ವಿಯನಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಾಲದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಒಬ್ಬನಲ್ಲಿ ಗುಲಾಮನಾಗಿರ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಜಡ್ಸನ್ ಪಾದ್ರಿಯು ತನ್ನ ಕೈಯಿಂದ ಹಣಕೊಟ್ಟು ಆ ಕಾರೆನ್ನ ನನ್ನು ದಾಸ್ಯವಿನೋಚನನನ್ನಾಗಿಸುವುದಿ ತನ್ನ ಹತ್ತರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡನು. ಪಾದ್ರಿಯು ಬರೆದ ಕ್ರೈಸ್ತಮತದ ಬರ್ವಿಯ ಭಾಷೆಯ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಅಕ್ಷರ ಕೂಡಿಸುತ್ತ ಅವನು ಓದತೊಡಗಲು ಜಡ್ಸನ್ ಪಾದ್ರಿಯು ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು ಅವನಿಗೆ ಓದುಬರಹದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮತ್ತಿಷ್ಟು ಸಹಾಯಮಾಡಿದನು. ಕೆಲದಿನ ಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರೈಸ್ತನಾಗಿ ತಾನೇ ಬೋಧಕನಾದನು. ಮಾದರಿಗಾಗಿ ಅವನ ಬೋಧನದ ತೀರ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ಇದರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

“ಅಪಾರ ಸಂಸಾರದ ಆಶೆಯು ಎಂದೆಂದೂ ತೃಪ್ತಿಯಾಗದಂಥಾದ್ದು. ಸಾಂಸಾರಿಕನಿಗೆ ಭೂಮಿ, ದ್ರವ್ಯ ಹೆಂಡಿರು ಮಕ್ಕಳು, ಧಾನ್ಯಾದಿಗಳು, ಹಿಂಡತಕ್ಕ ಎಮ್ಮೆ ಆಕಳುಗಳು, ಇವೆಲ್ಲವೂ ಬೇಕೇಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ನಿಗೂ ಬೇಕೇಬೇಕು. ಸಕಲೈಶ್ವರ್ಯವೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತಲೇ ಇರಬೇಕು; ಆದರೆ ದೇವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅಷ್ಟಕ್ಕಷ್ಟೇ! ಅಂದರೆ ಅನಾದರವೆಂದು ಹೇಳಿ ದರೂ ಹೇಳಬಹುದು. ಇಂಥ ಮನುಷ್ಯನ ವಿಷಯವಾಗಿ ನೋಡುತ್ತ ಇರ್ಪಿ. ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಅವನ ಪ್ರಾಣವು ಹೋಗಿಬಿಡುವಾಗ ಮೇಲೆ ವಿವರಿಸಿದ ವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲಿ? ನಾನು ಒಂಟಿಗನಾಗಿ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೇಗುವೆನಲ್ಲವೇ? ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೊರಟೆನು? ನನ್ನ ದೇಹವು ಕಿಚ್ಚಿನ, ಮಣ್ಣಿನ ಪಾಲಾಗುವದಲ್ಲವೇ? ನಾನೆಂಥ ಹುಚ್ಚನು! ನಿತ್ಯ ಶಾಂತತೆಯನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸುವ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಸುಮ್ಮನೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟೆನಲ್ಲ! ಎಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ರೋಗ, ತಾಪತ್ರಯ, ಸಂಕಟ, ಯುದ್ಧ, ಕೊಲೆ, ಭಯ. ಇವನ್ನೇ ಕಂಡೆನಲ್ಲವೇ? ಆದದರಿಂದ ನನ್ನ ಮನದಾಶೆ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತಲ್ಲವೇ? ಇದಕ್ಕೆ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿದಾನಿಸಿ ದೇವರು ಹೇಳುವದನ್ನು ಕೇಳಿರಿ.

ಮಕ್ಕಳಿರಾ ಮರ್ತ್ಯಲೋಕದಲ್ಲಿಯೇ ಸುಖ ಸಂತೋಷಗಳು ದೊರಕುವ ವೆಂದು ಯಾಕೆ ಭಾವಿಸುತ್ತೀದ್ದೀರಿ, ಮರ್ತ್ಯಲೋಕದ ತುಂಬ ಮುಳ್ಳುಗಳೇ ಇವೆ. ನನ್ನ ಕಡೆಗೆ ನೋಡಿರಿ. ನಾನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆಮಾಡಿ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯನ್ನೀಯುವೆನು. ನೀವು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಸುಖಶಾಂತಿಯಿಂದ ಬದುಕುವಿರಿ ಇತ್ಯಾದಿ.

ಗಲಿಲರ ಸುಮಾರಕ್ಕೆ ಕಾರೆನ್ ಜನಗಳೆಲ್ಲ ಬಹುತರ ಕ್ರೈಸ್ತರಾದರು. ಅಂದಿನಿಂದ ಅವರಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಅವರ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳು ಬೆಳೆದು ಉದ್ಯೋಗಾವಲಂಬಿಗಳಾದರು.

ಬ್ರಹ್ಮೀಯರಲ್ಲಿ 'ಮಹಾರಾಜನಿಂಗ್' ಎಂಬದೊಂದು ಚರಿತ್ರ ಪುಸ್ತಕವಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಭೂಲೋಕದ ಆದಿ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಸೂಚಿಸುವದಕ್ಕೆ 'ಬ್ರಹ್ಮ' ಎಂಬ ಶಬ್ದವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ಪದವನ್ನೇ ಬರ್ಮಾ ಜನರು ತಮ್ಮ ಹೆಸರನ್ನಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪುಸ್ತಕವಾದರೂ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಬಳಿಕ ಪ್ರಕಟವಾದದ್ದೇ. ಅದಕ್ಕೂ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಆರ್ಯಸಂತತಿಯು ಇರಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕೆಂದು ಅಲ್ಲಿಯ ನದಿಗಳ ಹೆಸರುಗಳಿಂದಲೂ ಊರುಗಳ ಹೆಸರುಗಳಿಂದಲೂ ಅನುಮಾನಿಸಬಹುದು.

ಫಿಟ್‌ಚ್ ಎಂಬೊಬ್ಬ ವಾಶ್ವಾತ್ಯ ಪಂಡಿತನು ಬ್ರಹ್ಮದೇಶದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೇಳುವವೇನೆಂದರೆ- ಮುಸಲ್ಮಾನರು ದಂಡೆತ್ತಿಬಂದ ಭಾಗವೊಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮಿಕ್ಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಬರ್ಮಾದೇಶಕ್ಕೂ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೂ ಹೊಂದಿಕೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಂತೆ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಚಿಕ್ಕಚಿಕ್ಕ ಅನೇಕ ರಾಜ್ಯಗಳಿದ್ದವು. ಅವೆಲ್ಲಾ ತಮ್ಮತಮ್ಮೊಳಗಿನ ಬಡದಾಟಗಳಿಂದ ಶಿಥಿಲವಾಗುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದವು. ಬರ್ಮೀಯರ ಚರಿತ್ರಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಚರಿತ್ರಾಂಶವೂ ಕಲ್ಪನಾಂಶವೂ ಮಿಶ್ರವಾಗಿ ಹೋಗಿರುವದರಿಂದ ನಿಜವನ್ನು ತಿಳಿಯುವದು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಪೌರ್ವಾತ್ಯದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇತಿಹಾಸ ಬರೆದಿರುವ ಪರಿವಾತವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದಲೂ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಂತೆ ಅಲ್ಲಿ ತಾಮ್ರಪಟ, ಶಿಲಾಶಾಸನ, ಉಚ್ಚ ಗ್ರಂಥಗಳು ಇಲ್ಲದಿರುವದರಿಂದಲೂ ನಿಜವಾದ ಇತಿಹಾಸ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವದು ಬಲುಕಠಿಣವೇ ಸರಿ. ಆದರೂ ಆರಾಕಾನರು ಅಥವಾ ಟಲಾಯಂಗರು, ಬರ್ಮೀಯರು, ಶಾನರು ಮುಂತಾದ ಜನಾಂಗಗಳು ಪರಸ್ಪರರಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧಾಸಕ್ತರಾಗಿದ್ದರು. ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಖ್ಯಾತವಾಗಿದ್ದ ಪಗನ್‌ನಗರವು ಈಗ ಹಾಳುಬಿದ್ದಿದೆ. ೧೨ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಜೀನದ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಕುಬ್ಲಾಯಿಖಾನನು (ಮೊಂಗೋಲ ವಂಶದವನು) ಬ್ರಹ್ಮದೇಶದಿಂದ ಕಪ್ಪಬಯಸಿ ಕೇಳಲು, ಕಳುಹಿದನು. ಅವರು ಕೊಡಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಮೊಂಗೋಲಿಗಳು ಬರ್ಮಾ ದೇಶವನ್ನು ಹೊಕ್ಕು ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಸುಲಿದೊಯ್ದರು. ಬಹುತರವಾಗಿ ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮವು ಅಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾದ ಬಳಿಕ ಅಲ್ಲಿಯ ಇತಿಹಾಸವು ಉಂಟಾದಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಪಗನ್ ನಗರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಚೀನಕಟ್ಟಡಗಳು ಈಗಲೂ ನೂರಾರು ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂಥವು ಉಳಿದಿವೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಾಚೀನ ಇತಿಹಾಸವು ಮಾತ್ರ ಉಪಲಬ್ಧವಿಲ್ಲ.

ಕ್ರೀಡಾ-ಪ್ರವೃತ್ತಿ

ಶ್ರೀ. ಕೊಪ್ಪಳ ಗುಂಡೇಶಾಯರು ಬಿ. ಎ., ಅ. ಮಾ. ಟ್ರೇ. ಕಾ. ಧಾರವಾಡ

ಬಾಲಕರ ಶಿಕ್ಷಣವೆಲ್ಲ ಸಹಜಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿರಬೇಕು. ಈ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಲಾಗದು; ಅವು ನಾಶಗೊಳ್ಳಲಾರವು. ಈ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳೇ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಗಳ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗೆ ಬಲವಾದ ಸಾಧನ ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸಿರುವುದು. ಇದೇ ಮೇರೆಗೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲಿಯೂ ಸಹಾನುಭೂತಿ, ಸೂಚನೆ, ಅನುಕರಣ, ಕ್ರೀಡಾ ಮೊದಲಾದ ಸಾಮಾನ್ಯಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳು ಇರುವವು. ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಪ್ರವೃತ್ತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಇವು ಕೂಡ ಒಳ್ಳೆಯ ಬಲವಾದ ಸಾಧನ. ಸಾಮಾನ್ಯಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹಜಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೇ ಒಂದು ಸಂಗತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದು. ಸಹಜಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಪ್ರವೃತ್ತಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ವಿಶಿಷ್ಟಪ್ರೇರಣೆಯು ಇರುವುದು; ಅಂಥ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಲ್ಲದೆ ಅಷ್ಟೇ ಬಲವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೃತ್ತರಾಗುವ ಕಾರಣ ಇವುಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳೆಂದು ಹೇಳುವುದುಂಟು.

ಕೆಲವು ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಹುಟ್ಟಿದಕೂಡಲೆ ತಮ್ಮ ಆಹಾರ ಸಂಪಾದನ ಮೊದಲಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಮರ್ಥವಿರುವವು. ಉದಾ:— ಇರುವೆ, ಜೇನೊಣ. ಆದಕಾರಣ ಇಂಥ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರೀಡಾಪ್ರವೃತ್ತಿಯು ತೀರ ಕಡಿಮೆ. ಬೆಕ್ಕು-ನಾಯಿ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮರಿಗಳು ಹುಟ್ಟಿದಾಗ ತೀರ ಬಲಹೀನವುಳ್ಳವು ಇರುವವು. ಅದೇ ಮೇರೆಗೆ ಮನುಷ್ಯನು ಕೂಡ ತೀರ ಬಲಗುಂದಿದ ಪ್ರಾಣಿಯು. ಇವುಗಳ ಆಹಾರ ಸಂಪಾದನ, ಸ್ವಸಂರಕ್ಷಣಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಇವುಗಳ ತಾಯ್ತಂದೆಗಳು ಮಾಡುವುದುಂಟು. ಆದಕಾರಣ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರೀಡಾ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯು ವಿಶೇಷವಾಗಿರುವುದು. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮಾನಸಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಈ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ಮೂಲಕಾರಣಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಿಂದ ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ.

ಶಕ್ತ್ಯಾಧಿಕ್ಯ ತತ್ವ:— ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಮೇರೆಗೆ ಬಾಲಕರು ಆಹಾರ ಸಂಪಾದನ ಮೊದಲಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟೋವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳ

ಬೇಕಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಅವರಲ್ಲಿ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲವೆ ಉತ್ಸಾಹವು ಅತಿಶಯವಾಗಿ ಇರುವದು. ಒಂದು ಎಂಜಿನಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾದ ಉಗಿಯನ್ನು ಅದರ ಚಾಲಕನು ಹೊರಗೆ ಸಾಕುವಂತೆ ತಮ್ಮ ಹೆಚ್ಚಾದ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ಬಾಲಕರು ಸ್ವಚ್ಛಂದ ರೀತಿಯ ಕ್ರೀಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರಗೆ ಹಾಕುವರೆಂಬ ತತ್ವವನ್ನು ಮಟ್ಟಮೊದಲು ಜರ್ಮನ ದೇಶದ ಶಿಲ್ಲರನೆಂಬ ಮಾನಸಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞನು ಸಾರಿದನು. ಅದೇ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಇಂಗ್ಲಂಡದೇಶದ ಹರ್ಬಾರ್ಟ್ ಸ್ಟೆನ್ಸರನೆಂಬವನು ತಿಳಿಸಿಕೊಟ್ಟನು.

ಆದರೆ, ಉತ್ಸಾಹಾತಿಶಯವಿದ್ದರೆ ಈ ತತ್ವವು ಸರಿಯಾಗಬಹುದು; ಎಷ್ಟೋ ವೇಳೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಕ್ತಿಯಿರುವದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ದಿನವೆಲ್ಲ ದುಡಿದು ದಣಿದಿರುವಾಗ ಕೂಡ ಆಟಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ಯುಕ್ತರಾಗಿರುವ ಆಬಾಲವೃದ್ಧರಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈ ತತ್ವವು ಆ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಹೇಳಲಾರದೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಶಾರೀರಿಕ-ಮಾನಸಿಕಶ್ರಮವಾಗಿ ಆಸರಿಕೆ-ಬೇಸರಿಕೆಗಳು ಉಂಟಾದಾಗ್ಯೂ ಎಲ್ಲರೂ ಕ್ರೀಡೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೃತ್ತರಾಗುವದುಂಟು. ಕ್ರೀಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಗುಣವಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚಾದ ಉಗಿಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಗೊಡದೆ ಯಂತ್ರಗಾರನು ಯಾವ ದಾದರೊಂದು ಹೊಸ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಬಿಡುವಂತೆ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ಕ್ರೀಡೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವದುಂಟೆಂದು ಹೇಳುವರು. ಅದು ಶಾರೀರಿಕ-ಮಾನಸಿಕ ಬೇಸರಿಕೆಗಳನ್ನೂ ದಣಿವನ್ನೂ ಕಳೆಯುವದಲ್ಲದೆ ಅದೇ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಹುರುಪನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಲು ಬಲವಾದ ಸಾಧನವೆಂದು ಹೇಳುವರು. ದಣಿದುಬಂದ ಮನುಷ್ಯನು ಅಲ್ಪಶ್ರಮದ ಯಾವದಾದರೊಂದು ಕರ್ತವ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಲು ಒಪ್ಪದಿದ್ದರೂ ಬಹುಶ್ರಮವುಳ್ಳ ಆಟಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಲು ಪ್ರೀತಿಯುಳ್ಳವನಿರುವನು. ಇದೇ ಕ್ರೀಡೆಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೆಂದು ಹೇಳುವರು.

೨. ಮುಂದೆ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಕರ್ತವ್ಯಗಳ ಪೂರ್ವಸಿದ್ಧತೆ ಇಲ್ಲವೆ ರಂಗತಾಲೀಮು ತತ್ವ:— ಬೆಕ್ಕು ಚಿಕ್ಕದಿದ್ದಾಗ ಯಾವದಾದರೊಂದು ವರ್ತುಲಾ ಕಾರವುಳ್ಳ ಒಡವೆ ದೊರಕಿದ ಕೂಡಲೆ ಅದರ ಕೂಡ ಚೆನ್ನಾಟವಾಡುವದು. ಒಂದು ನಾಯಿಯ ಕುನ್ನಿಯು ಒಂದು ಎಲುವಿನ ತುಣುಕು ಸಿಕ್ಕಾಗ ಮತ್ತೊಂದು ಕುನ್ನಿಯ ಕೂಡ ಗುರುಗುಟ್ಟುವದು; ಅದರ ಕೂಡ ಕದನಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲುವದು. ಈ ಕಾರ್ಯಗಳೆಲ್ಲ ಅವುಗಳ ಮುಂದಿನ ಆಯುಷ್ಯದ ಕಾರ್ಯಗಳ ರಂಗತಾಲೀಮು ಎಂದು ಕಾರ್ಲ ಗ್ರೊಸನೆಂಬ ಮಾನಸಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞನು ಸಾರಿರುವನು. ಅದೇಮೇರೆಗೆ

ಬಾಲಕರು ತಾವು ಮುಂದೆ ಆಯುಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಕಾರ್ಯಗಳ ರಂಗ ತಾಲೀಮು ಮಾಡುವರೆಂದು ಹೇಳುವರು. ಚಿಕ್ಕಬಾಲೆಯರು ಗೊಂಬೆಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಬಾಲಕರ ಮೋಷಣೆಮಾಡುವಂತೆ ನಟನೆಮಾಡುವುದೂ ಎಳೆಯ ಬಾಲಕರು ಕುದುರೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಸವಾರಿಮಾಡುವುದೂ ಅದೇತತ್ವದ ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳು.

ಇರುವೆ-ಜೇನೊಣಗಳು ಹುಟ್ಟಿದ ಕೂಡಲೆ ಸಹಜಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳ ಸೇವೆಗಾಗಿ ಆಹಾರ ಸಂಪಾದನ-ಆತ್ಮರಕ್ಷಣ ಮೊದಲಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಲ್ಲವಾದ ಕಾರಣ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರೀಡಾಪ್ರವೃತ್ತಿ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಮೇಲುಬುದ್ಧಿಯ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಎಳೆಯತನದಲ್ಲಿ ಆತ್ಮರಕ್ಷಣ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾರವು. ಇಂಥ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಕ್ರೀಡಾಪ್ರವೃತ್ತಿಯು ಕಂಡುಬರುವದು. ಜೀವಶಾಸ್ತ್ರದ (Bi-ology) ತತ್ವವನ್ನೂ ಈ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯು ಒಳಗೊಂಡಿರುವದೆಂದು ಕಾರ್ಲ ಗ್ರೂಸನು ಹೇಳಿರುವನು. ಮುಂದಿನ ಆಯುಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಕಾರ್ಯ ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಎಳೆಯತನವು ಉತ್ಕೃಷ್ಟಸಮಯವೆಂದು ಆ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞನು ಕಂಠೋಕ್ತವಾಗಿ ಹೇಳಿರುವನು. ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮುಂದಿನ ಆಯುಷ್ಯದ ಅಗತ್ಯಗಳ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಸಾಧನವೆಂದರೆ ಕ್ರೀಡೆಗಳಲ್ಲಿಯ ಕಾರ್ಯಗಳು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಕ್ರೀಡೆಗಳಲ್ಲಿ ವೈವಿಧ್ಯವಿದ್ದು ಎಲ್ಲಕಾರ್ಯಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಅಷ್ಟೇ ಬಲವಾಗಿ ಈ ತತ್ವವು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳಲಾರದು.

೩. ಅವರ್ತನ ತತ್ವ:— ಈ ತತ್ವವು ಹೇಳುವದೇನೆಂದರೆ— ಮನುಷ್ಯನು ಮೊದಲು ವನಚರಸ್ಥಿದನು; ಮುಂದೆ ಅವನು ನಾಡಾಡಿಯಾದನು; ಬಳಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯ ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳನ್ನು ಎರುತ್ತೇರುತ್ತ ಅವನು ಇಂದಿನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದನು. ಅವನ ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತಿಯೆಲ್ಲ ಸಹಜಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳ ಸೇವೆಗಾಗಿಯೇ ಇದ್ದಿತು. ಅವನಲ್ಲಿ ಜಾತಿಗತವಾಗಿ ಎಷ್ಟೋ ಬಲಗಳು ಆನುವಂಶಿಕವಾಗಿ ಬಂದಿರುವವು. ಇಂಥ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರಗಳನ್ನು ಬಾಲಕರು ಕ್ರೀಡಾರೂಪದಿಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡುಬಂದರೆ ಈ ತತ್ವವು ಹೇಳುವದು. ಬಾಲಕರು ಬೇಟೆಯನ್ನು ಆಡುವರು; ಕದನಗಳನ್ನು ಹೂಡುವರು; ನಾಡಾಡಿಗಳಾಗುವರು. ಇವೆಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಗಳು ಮಾನವನು ಎಂದಿನಿಂದ ಮಾಡಿದ ಕಾರ್ಯಗಳ ಅವರ್ತನರೂಪವೆಂದು ಸ್ವಾಸ್ಥಿ ಹಾಲನೆಂಬ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞನು ಡಂಗುರಹೊಯ್ದಿರುವನು.

೪. ರೇಚಕ ತತ್ವ:— ಮನುಷ್ಯಮಾತ್ರರಲ್ಲಿ ಪಲಾಯನ-ಯುಯುತ್ಸಾ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳಿರುವವು. ಸುಸಂಘಟಿತಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಈ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳು

ನಿರುದ್ಧವಾಗಿರುವವು. ಇಂಥ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಲಾಗದು; ನಾಶಪಡಿಸಲಾಗದು ಅವುಗಳನ್ನು ಕ್ರೀಡೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಆ ಹೀನಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳು ಹೋಗಿ ಉಚ್ಚತರ ಭಾವನೆಗಳು ಬಾಲಕರಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಳ್ಳುವವು. ಕ್ರೀಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೋಪ-ಕಲಹ ಪ್ರೀತಿಗಳು ಹೋಗಿ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷ, ತಮ್ಮ ಶಾಲೆ, ತಮ್ಮ ಸಮಾಜ ಈ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ, ಹಿರಿಯ ಹುದ್ದರಿಗೆ ವಿಧೇಯರಾಗಿರಬೇಕೆಂಬ ಮೇಲ್ಮರದ ಭಾವನೆಗಳು ಉಂಟಾಗುವವು. ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಬೇಡಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಉಂಟಾಗಲು ರೇಚಕ ಔಷಧವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮೈದ್ಯನು ಆ ಶರೀರವನ್ನು ಶುದ್ಧೀಕರಿಸುವಂತೆ, ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯ ಅಸೂಯೆ-ಕೋಪ ಮೊದಲಾದ ಹೀನತರ ಪ್ರೇರಣೆಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಕ್ರೀಡೆಗಳೇ ಬಲವಾದ ಸಾಧನ.

ಇದುವರೆಗೆ ಕ್ರೀಡೆಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ವಿವರಣೆ ಮಾಡಿದಾಗ್ಯೂ ಕ್ರೀಡೆಗಳೆಂದರೆ ಏನು? ಯಾವುಗಳಿಗೆ ಕ್ರೀಡೆಗಳೆನ್ನಬೇಕು? ಕ್ರೀಡೆಗೂ ಕರ್ತವ್ಯಕ್ಕೂ ಇರುವ ಭೇದವೇನು? ಎಂಬದನ್ನು ನಾವು ವಿಚಾರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಮೊದಲು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ತೀರ ಅವಶ್ಯ. ಯಾವುದನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಲೇಬೇಕು; ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ನಮಗೆ ಅಪಾಯ ತಟ್ಟಬಹುದು; ಹಾನಿಯಾಗಬಹುದು; ಯಾರಾದರೂ ನಮಗೆ ಹೆಸರಿಡಬಹುದು; ಇಂಥದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ: ಯಾವುದನ್ನು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದರೆ ಮಾತ್ರ ನಾವು ಮಾಡಬಹುದು; ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಬಿಡಬಹುದು; ಅದು ಕ್ರೀಡೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಕರ್ತವ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಉದ್ದೇಶವು ಆಡಕವಾಗಿರುವುದು; ಅಂಥದೇನೂ ಇಲ್ಲದ್ದು ಕ್ರೀಡೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದೂ ಉಂಟು. ಈ ವಾಖ್ಯೆಗಳು ಕ್ರೀಡೆ-ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ವೇಳೆಲಾರವು. ಯಾಕೆಂದರೆ, ಒಬ್ಬ ಬಾಲಕನಿಗೆ ಯಾವುದೊಂದು ಆಟದಲ್ಲಿ ಅಭಿರುಚಿಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದು ಅವನಿಗೆ ಕರ್ತವ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಬೇಸರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದು, ಅವನ ಮನಸ್ಸು ಆ ಆಟವನ್ನು ಕುರಿತು ಒಪ್ಪುವದಿಲ್ಲ. ಆ ಆಟದ ವೇಳೆ ಯಾವಾಗ ಆಳಿದುಹೋಗುವದೋ ಎಂದು ಅವನು ಚಿಂತಿಸುವನು. ಅದೇ ಯಾವುದೊಂದು ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಕೇವಲ ಆನಂದದಿಂದ ವೇಳೆಯು ಹೋದರೆ ಅವನಿಗೆ ಆಗ ಬೇಸರಿಕೆ ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಅಂದಬಳಿಕ ವ್ಯವಸಾಯಭೇದದಿಂದ ಕ್ರೀಡೆ-ಕರ್ತವ್ಯಗಳೆಂದು ಭೇದಮಾಡಲಾಗದೆಂದು ಹೇಳಿದ ಹಾಗಾಯಿತು. ಮಾಡುವವನ ಮನೋವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಅದು ಅವಲಂಬಿಸಿರುವುದು. ಇಷ್ಟು ತಿಳಿದ ಬಳಿಕ ಅಧ್ಯಾಪನಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪ್ರತಿ ಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಲಕರು ಆನಂದ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿ ವೇಳೆಕಳೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆನಂದವೆಂದರೆ

ಕೇವಲ ಹಾಸ್ಯ, ಜೇಷ್ಠ, ನಗಚಾಟಿಕೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬಾರದು. ಯಾವುದೊಂದು ಕಾರ್ಯವು ಬೇಸರಿಕೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡದೆ ಜಿಜ್ಞಾಸೆಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವಾಗಲು ಒಂದುತರದ ಆನಂದವನ್ನು ಬಾಲಕರು ಹೊಂದುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದೇ ಕ್ರೀಡೆಯೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಗಣಿತ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ವ್ಯಾಪಾರ ವನ್ನೇ ಮಾಡುವ ಬದಲು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಹಾಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಏಣಿಕೆಗಳ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಬಾಲಕರು ತಮ್ಮೆದುರಿಗೆ ನಡೆಯುವದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸೊಗಸಾಗಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಭಿರುಚಿ ಹುಟ್ಟಿ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಅವಧಾನದಿಂದ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೃತ್ತರಾಗುವರು. ಭಾಷಾ-ಕಥಾ-ಭೂಗೋಲ ಇತಿಹಾಸ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಆಟಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವವು. ಹೀಗಾಗುವಾಗ ಶಿಕ್ಷಕರು ತಮ್ಮ ವೇಳೆಯು ವ್ಯರ್ಥ ಕ್ರೀಡೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಯಿತೆಂದು ಭಾವಿಸುವ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಕ್ರೀಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನಿರ್ಬಂಧ ಇಲ್ಲವೆ ಸ್ವಚ್ಛಂದ ಕ್ರೀಡೆ, ಸುಸಂಘಟಿತ ಕ್ರೀಡೆ, ಉತ್ತಮೋತ್ತಮ ಕ್ರೀಡೆ ಇಲ್ಲವೆ ಶ್ರಮಪರಿಹಾರಕ ಕ್ರೀಡೆ ಎಂದು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭೇದಗಳನ್ನು ಮಾಡುವದುಂಟು. ತೀರ ಚಿಕ್ಕ ಬಾಲಕನು ಒಂಟಿಗನಾಗಿ ಆಡುವ ಶಿಲವುಳ್ಳವನಿರುವನು. ಅವನದು ಸ್ವಚ್ಛಂದವೃತ್ತಿಯು. ಮನಬಂದಂತೆ ಆಡುವನು. ಅವನಿಗೆ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಬಾಲಕರಿದ್ದರೆ ಬೇಡವೆಂತಲ್ಲ. ಅವರಿದ್ದರೂ ಸರಿ; ಇಲ್ಲ ದಿದ್ದರೂ ಸರಿ. ಅವನ ಆಟಗಳಿಗೆ ಮೇರೆ ಇಲ್ಲ; ನಿಯಮಗಳಿಲ್ಲ. ಶೈಶವಾವಸ್ಥೆಯ ಬಾಲಕರಿಗೆ ಕ್ರೀಡಾ-ಕರ್ತವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಭೇದವಿಲ್ಲ. ಬಾಲಕರ ಪೋಷಣ-ಸಂರಕ್ಷಣ ಗಳು ಹಿರಿಯರಿಂದ ಆಗುವದರಿಂದ ಕರ್ತವ್ಯಭಾರವು ಅವರನ್ನೇಲಿಲ್ಲ. ಅದೇ ಮೇರೆಗೆ ಕೆಲವು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಇದೇ ತತ್ವವು ಅನ್ವಯಿಸುವದು. ಚಿಕ್ಕ ಬಾಲಕರು ಸುತ್ತುಮುತ್ತಲಿನ ಪ್ರಪಂಚವೆಲ್ಲ ತಮ್ಮ ಸೇವೆಗಾಗಿಯೇ ಇರುವದೆಂದು ಭಾವಿಸಿರುವರು. ಏಳೆಂಟುವರ್ಷದ ಬಾಲಕನು ಒಂಟಿಗನಾಗಿ ಆಡಲಾರನು. ಅವನಿಗೆ ತನ್ನ ಆಟಗಳಲ್ಲಿ ಗೆಲೆಯೂ ಪಾಲುಗಾರರೂ ಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಬಣಗಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಬಣದಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಆಡಬೇಕೆಂದು ಅವನ ಭಾವನೆ. ಈ ಅವಸ್ಥೆಯ ಬಾಲಕನಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪನಾಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ವಿಶೇಷವಿರುವದರಿಂದ ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಆಟಗಳು ಅವನ ಪ್ರೀತಿಯ ವಿಷಯ. ಚಿಕ್ಕ ಹುಡುಗೆಯು ತನ್ನ ಗೊಂಬೆಯು ತನ್ನ ಮಗುವೆಂದೇ ಭಾವಿಸುವಳು. ಆ ಮಗುವಿನ ಪೋಷಣ-ಸಂರಕ್ಷಣಗಳನ್ನೂ ಮಾಡುವಳು.

ಬೆಳೆದ ಬಾಲಕರಲ್ಲಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಕು, ನಿಯಮಬದ್ಧ ಆಟ ಗಳನ್ನು ಹಿಂಡುಗಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಆಡಬೇಕು, ತನಗಿಂತ ಹಿರಿಯರನ್ನು ತಾನು

ಸರಿಗಟ್ಟಬೇಕು, ಈ ಮೊದಲಾದ ತಿಳುವಳಿಕೆಗಳು ನೆಲೆಗೊಳ್ಳುವವು. ತಮ್ಮ ಬಣದ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನು ಸೂರೆಮಾಡಿ ಬಿಡುವರು. ಬಾಲಕರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮತಮ್ಮ ಸಾಲೆಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಸುಸಂಘಟಿತ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ನೆಲೆಗೊಳ್ಳಿಸಲು ಇದು ತಕ್ಕ ಸಮಯ.

ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಶಿಕ್ಷಣಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞನಾದ ಫ್ರೋಬೆಲ್ಲನು ಕ್ರೀಡೆಗಳ ಮರ್ಮವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತವನಾದಕಾರಣ ಚಿಕ್ಕ ಬಾಲಕರಿಗಾಗಿ ತನ್ನ ಕಿಂಡರಗಾರ್ಟನ್ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ತಂದನು. ಅವನ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಬಾಲಕರ ವ್ಯವಸಾಯ ಗಳೆಲ್ಲ ಕ್ರೀಡಾ ರೂಪವಾಗಿ ಇದ್ದವು. ವಿಷಯಜ್ಞಾನವೆಲ್ಲ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಆಟಗಳ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿಯೇ ದೊರಕುವಂತೆ ಅವನು ಮಾಡಿದ್ದನು. ಕ್ರೀಡೆಗಳಲ್ಲಿಯ ಆನಂದವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಅವನು ಅನುಸರಿಸಿದಾಗ್ಯೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯತೆಯನ್ನು ಬಾಲಕರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಶಿಕ್ಷಕರ ನೇತೃತ್ವ-ನಿರ್ಬಂಧಗಳನ್ನು ಅವನು ಬಾಲಕರಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿರಲಿಲ್ಲ.

ಆದರೆ ಮಾಂಟೀಸೂರಿಯವರು ಕ್ರೀಡೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ-ಆನಂದ ಮೊದಲಾದ ವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣಸ್ವಾಪಿಸಿರುವರು. ಇವೆರಡೂ ಪದ್ಧತಿಗಳು ತೀರ ಚಿಕ್ಕಬಾಲಕ-ಬಾಲಿಕೆಯರಿಗಾಗಿ ಉಂಟಾಗಿರುವವು, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ 'ಕಾಲ್ಡನೆಲ್ಲ ಕುಕ್' ಎಂಬವರು ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬೆಳೆದ ಬಾಲಕರಿಗೂ ಕೂಡ ಕ್ರೀಡನ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿರುವರು. ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಕ್ರೀಡನ ಮಾರ್ಗವು ಅನುಸರಿಸಲು ತಕ್ಕದ್ದಾಗಿರುವದೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

ನಮ್ಮ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇಂಥ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಶಿಕ್ಷಕರು ಅನುಸರಿಸಿದರೆ ಶಿಕ್ಷಣವು ಹೆಚ್ಚು ಬಲಕಾರಿಯಾಗುವದು. ಇಂದಿನ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ರಮದಲ್ಲಿದ್ದ ಒಂದು ಕೊರತೆಯನ್ನು ಅವರು ದೂರ ಮಾಡಿದಂತೆ ಆಗುವದು.

ವ್ವ. ಫಾ. ಪರೀಕ್ಷೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಉತ್ತರ ಪೇಪರುಗಳ ಬರಹದ ಸುಧಾರಣೆ

೧೯೩೭ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಆದ ವ್ವ. ಫಾ. ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಉಮೇದವಾರರ ಉತ್ತರದ ಕಾಗದಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಕರು ತೋರಿಸಿದ ಮೇರೆಗೆ ಈ ಮೊದಲು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅಕ್ಟೋಬರದ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ. ಈ ಸೂಚನೆಗಳು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುವವು. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಭಾಷಾವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮಾಡುವ ತಪ್ಪುಗಳು ಶಿಕ್ಷಕರ ಅನುಭವಕ್ಕೂ ಬಂದಿವೆ, ಹಾಗೂ ಬರುತ್ತಿರುವವು. ಭಾಷಾವಿಷಯದ ಪ್ರಶ್ನೆಪೇಪರಿನಲ್ಲಿರುವ ವಾಕ್ಯವಿಭಜನ ಕ್ರಮವು ವಾಕ್ಯರಚನಾ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾದುದರಿಂದಲೂ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಹುಡುಗರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಬಿಡಿಸಿದ್ದರಿಂದ ತಿಳಿದುದರಿಂದಲೂ ಈ ವಿಷಯದ ಸುಧಾರಣೆಗಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಯತ್ನಿಸಿದೆ. ವಾಕ್ಯವಿಭಜನಾಕ್ರಮವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಕ್ಯ, ಸಂಯೋಜಿತವಾಕ್ಯಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ತೋರುವದು; ಆದರೆ ಮಿಶ್ರವಾಕ್ಯಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಯತ್ನಿಸಿದರೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ವಾಕ್ಯಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ತಾನೇ ಯತ್ನಿಸಿದಂತಾಗುವದು ಎಂದು ವಿಚಾರಿಸಿ ಮಿಶ್ರವಾಕ್ಯಗಳ ವಿಭಜನಾಕ್ರಮವನ್ನು ಕೆಳಗೆ ತೋರಿಸಿದೆ.

ಒಂದು ಉದಾಹರಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಿಡಿಸಿತ್ತೋರಿಸಿ ಆ ಮೇಲೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಿ ೧೯೩೭ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಶ್ನೆಪೇಪರಿನಲ್ಲಿಯೂ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ವಿಭಜಿಸಿ ತೋರಿಸಿದೆ.

ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಆರಿಸಿದ ವಾಕ್ಯವು

ಅನಾವೃಷ್ಟಿಯೇ ಬರದ ಮೂಲಕಾರಣವೆಂದು ಹೇಳುವದು ಅವಶ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬದು ಕ್ರಿಯಾಪದವಾಗಿದೆ. ಯಾವದು ಅವಶ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಮಾಡಿದರೆ ಹೇಳುವದು ಅವಶ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಉತ್ತರವು ಬರುತ್ತದೆ. ಏನೆಂದು ಹೇಳುವದು ಎಂಬ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯು ಮತ್ತೆ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಏನೆಂದು ಹೇಳುವದು ? ಎಂಬದಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನೆಮಾಡಿದರೆ ಅನಾವೃಷ್ಟಿಯೇ ಬರದ ಮೂಲಕಾರಣವು ಎಂದು ಹೇಳುವದು ಎಂಬದಾಗಿ ಉತ್ತರವು

ಹೊರಡುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅನಾವೃಷ್ಟಿಯೇ... ಹೇಳುವದು ಎಂಬ ಸಣ್ಣ ವಾಕ್ಯವೇ ಅವಶ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಕ್ರಿಯೆಗೆ ಕರ್ತೃವಾಯಿತು, ಹೀಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯವು ಮತ್ತೊಂದು ವಾಕ್ಯದ ಕಾರಕದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬಂದಾಗ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಾಕ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಧಾನವಾಕ್ಯವೆಂದೂ ಕಾರಕದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬಂದ ವಾಕ್ಯಕ್ಕೆ ಅಂಗವಾಕ್ಯವೆಂದೂ ಅನ್ನುವದು ಸಹಜ. ಪ್ರಧಾನವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಕರ್ತೃ, ಕ್ರಿಯಾಪದ, ಹೀಗೆ ಎರಡೇ ಹೊರಟವು. ಇನ್ನು ಉಪವಾಕ್ಯದ ವಿಷಯವಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸುವದು ಉಳಿಯಿತು. ಆದುದರಿಂದ ಆ ವಾಕ್ಯದ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಆಶೋಚಿಸೋಣ-ಎನೆಂಬದಾಗಿ ಹೇಳುವದು ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಮಾಡಿದರೆ ಅನಾವೃಷ್ಟಿಯೇ ಬರದ ಮೂಲಕಾರಣವೆಂಬದಾಗಿ ಉತ್ತರವು ಹೊರಡುವದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂಗವಾಕ್ಯದ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಕ್ರಿಯಾಪದದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬರೆದಾಗ ..ಅನಾವೃಷ್ಟಿಯು ಬರದ ಮೂಲಕಾರಣವಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬದಾಗಿ " ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಪದಸಮೂಹವು ಹೇಳುವದು ಈ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಬಣ್ಣಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಈ ಕ್ರಿಯೆಗೆ ಅದು ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬಂದಿತು. ಹೇಳುವದು ಈ ಕ್ರಿಯೆಗೆ ನಾವು ಅಥವಾ ಅನ್ಯರು ಎಂಬದಾಗಿ ಅಧ್ಯಾಹಾರ ಕರ್ತವ್ಯಗಳಿರುವವು. ಬಳಿಕ ಅನಾವೃಷ್ಟಿಯೇ ಬರದ ಮೂಲಕಾರಣವು ಇರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ವಾಕ್ಯದ ವಿಷಯವಾಗಿ ವಿಚಾರಮಾಡುವದು ಉಳಿಯಿತ್ತು. ಇರುತ್ತದೆ ಎಂಬದು ಅಧ್ಯಾಹಾರ ಕ್ರಿಯಾಪದವು. ಇದಕ್ಕೆ ಅನಾವೃಷ್ಟಿಯು ಎಂಬದು ಕರ್ತೃವೂ ಆಗಿರುವದು. ಇದರ ಮುಂದೆ ಸೇರಿದ 'ಎ' ಎಂಬದಕ್ಕೆ ನಿರ್ಧಾರಣಾರ್ಥಕ ನಿರಾತಾವ್ಯಯ ಎನ್ನಬೇಕು. ಬರದ ಮೂಲಕಾರಣವು ಎಂಬ ಪದವು ಅನಾವೃಷ್ಟಿಯು ಈ ಪದದ ಉತ್ತರ ವಿಶೇಷಣವು. ಆದುದರಿಂದ ಇದು ಕರ್ತೃವಿನ ವಿಶೇಷಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಥವಾ ಅನಾವೃಷ್ಟಿಯು ಏನಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ವಿಚಾರಿಸಿದರೆ ಬರದ ಮೂಲಕಾರಣವಾಗಿ ಎಂಬದಾಗಿ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಇದು ಕ್ರಿ.ವಿ. ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಕ್ರಿಯೆಯ ಹಿಂದೆ ಕ್ರಿಯೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪದ ಎಂಬವರಲ್ಲಿ ಕ್ರಿ. ವಿ. ಎಂದು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಹೀಗೆ ಮೊದಲು ಪ್ರಧಾನ ವಾಕ್ಯದ ವಿಚಾರ, ಬಳಿಕ ಅದರೊಳಗಿನ ಮುಖ್ಯ ಉಪವಾಕ್ಯದ ವಿಚಾರ ಮತ್ತೆ ಅದರ ಉಪವಾಕ್ಯದ ವಿಚಾರ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕಾದ್ದರಿಂದ ಪರೀಕ್ಷೆಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ವಾಕ್ಯದ ಕೆಳಗೆ ಪ್ರಧಾನ ವಾಕ್ಯ, ಅಂಗವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಬರೆಯಬೇಕು. ಅಂಗವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅ, ಬ, ಎಂಬದಾಗಿ ಬರೆದು ಅವನ್ನು ಸಹ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಬರೆಯಬೇಕು. (ಮುಂದೆ ಬರೆದು ತೋರಿಸಿದೆ.)

ವಾಕ್ಯವಿಭಜನೆಮಾಡುವಾಗ ಕರ್ತೃ, ಕ್ರಿಯಾಪದ, ಕರ್ಮವಿದ್ದರೆ ಕರ್ಮ ಬಳಿಕ ಅವುಗಳ ವಿಶೇಷಣ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ ಆ ವಾಕ್ಯದ ಅರ್ಥದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಏನೂ ಆಕಾಂಕ್ಷೆ ಉಳಿಯುವದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮುಂದೆ ತೋರಿಸಿದಂತೆ ಕೋಷ್ಟಕವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬಿಡಿಸಿತೋರಿಸಬೇಕು.

೧೯೩೩ ನೆಯ ಇಸವಿಯ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ವಿಭಜನೆಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ವಾಕ್ಯವು- ಕೃಷ್ಣಾನದಿಯು ಸಹ್ಯಗಿರಿಯ ಉನ್ನತಶಿಖರದಲ್ಲಿ ಉಗಮಹೊಂದಿ ಅನೇಕ ಶಾಖೆಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡು ಪೂರ್ವಜಲನಿಧಿಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಧಾನವಾಕ್ಯ:— ಕೃಷ್ಣಾನದಿಯು.....ಪೂರ್ವಜಲನಿಧಿಯನ್ನು ಸೇರುತ್ತದೆ

ಅಂಗವಾಕ್ಯ:—(ಅ) ಕೃಷ್ಣಾನದಿಯು.....ಅನೇಕ ಶಾಖೆಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡು

(ಬ) ಕೃಷ್ಣಾನದಿಯು.....ಉಗಮಹೊಂದಿ

ವಿಂತಹ ವಾಕ್ಯ	ಕರ್ತೃವಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪದ	ಕರ್ತೃ	ಕರ್ಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪದ	ಕರ್ಮ	ಕ್ರಿಯೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪದ	ಕ್ರಿಯಾಪದ
ಪ್ರಧಾನ ವಾಕ್ಯ	...	ಕೃಷ್ಣಾನದಿಯು	..	ಪೂರ್ವ ಜಲ ನಿಧಿಯನ್ನು	(ಅ) ಅಂಗ ವಾಕ್ಯ ಕ್ರಿ. ವಿ.	ಸೇರುತ್ತದೆ
(ಅ) ಅಂಗ ವಾಕ್ಯ	...	..	ಅನೇಕ	ಶಾಖೆಗಳನ್ನು	ಸಹ್ಯಗಿರಿಯ ಉನ್ನತ ಶಿಖರದಲ್ಲಿ ಉಗಮ ಹೊಂದಿ ಕ್ರಿ. ವಿ.	ಒಡಗೊಂಡು
(ಬ) ಅಂಗ ವಾಕ್ಯ	..				ಸಹ್ಯಗಿರಿಯ ಉನ್ನತ ಶಿಖರದಲ್ಲಿ (ಅಧಿಕರಣ)	ಉಗಮ ಹೊಂದಿ

ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ವಿಭಜಿಸುವಾಗ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದ ಸಂಗತಿಗಳು.



ಕೊಟ್ಟ ವಾಕ್ಯವು ಎಂತಹ ವಾಕ್ಯವೆಂಬದನ್ನು ಮೊದಲು ವಿಚಾರಿಸಬೇಕು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಕ್ಯ. ಸಂಯುಕ್ತವಾಕ್ಯಗಳಿದ್ದರೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಕರ್ತೃ ಕರ್ಮ ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳನ್ನು ಗೊತ್ತುಹಿಡಿದು ಅವುಗಳ ವಿಶೇಷಣಗಳು ಸಿಕ್ಕದಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳಿಗಾಗಿ ಕಾದಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿದರೆ ತೀರಿತು.

ಮಿಶ್ರವಾಕ್ಯ ಸಮಿಶ್ರವಾಕ್ಯಗಳಿದ್ದರೆ ಮುಖ್ಯ ಕ್ರಿಯಾಪದವನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಅದರ ಕರ್ತೃ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಗೊತ್ತುಹಚ್ಚಬೇಕು. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಅಂಗವಾಕ್ಯಗಳೇ ಕರ್ತೃ ಕರ್ಮಕಾರಕಗಳಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಆ ಕಾರಕಗಳ ವಿಶೇಷಣಗಳಾಗಲಿ ಇರಬಹುದು. ಅಂಗವಾಕ್ಯಗಳ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯಾಪದವಿರಬಹುದು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕೃದಂತಗಳಿರಬಹುದು. ಕೃದಂತಗಳು ಕ್ರಿಯಾವಾಚಕಗಳಾದದರಿಂದ ಅವಕ್ಕೂ ಕರ್ತೃ ಮೊದಲಾದ ಕಾರಕಗಳು ಇರುವವು. ಕೃದಂತಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಆ ಎಲ್ಲ ಪದಗಳು ಸೇರಿ ವಾಕ್ಯದಂತೆ ಇರುವದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಖಂಡವಾಕ್ಯವೆಂದು ಅನ್ನಬಹುದು. ಇಂಥ ಖಂಡವಾಕ್ಯಗಳ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಕೃನ್ನಾಮಗಳಾಗಲಿ ಕೃದ್ಭಾವನಾಮಗಳಾಗಲಿ ಕೃದಂತಾವ್ಯಯಗಳಾಗಲಿ ಇರಬಹುದು. ಅಂಗವಾಕ್ಯವು ಪೂರ್ಣ ವಾಕ್ಯವಿದ್ದರೆ ಅದು ತನ್ನ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟ ಎಂತಹ, ಎಂಬುದನ್ನು, ಎಂಬ ಮಾತು, ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ಪ್ರಧಾನವಾಕ್ಯಕ್ಕೆ ಕೂಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಅಂಗವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಗೊತ್ತುಹಿಡಿದು ಅದಕ್ಕೂ ಮುಖ್ಯ ವಾಕ್ಯಕ್ಕೂ ಇರತಕ್ಕ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಉಪವಾಕ್ಯವು ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣದ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಅದು ಮುಖ್ಯ ವಾಕ್ಯದ ಕಾರಣವನ್ನಾಗಲಿ, ರೀತಿಯನ್ನಾಗಲಿ, ಉದ್ದೇಶವನ್ನಾಗಲಿ ಕಾಲವನ್ನಾಗಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿರಬಹುದು.

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಉಪವಾಕ್ಯಗಳನ್ನೂ ಅವುಗಳಿಗೂ ಮುಖ್ಯ ವಾಕ್ಯಗಳಿಗೂ ಇರತಕ್ಕ ಸಂಬಂಧವನ್ನೂ ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಅಂಗವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಕ್ರಿಯೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಂಬ ಸದರಿನ ಕೆಳಗೆ ಬರೆದು ಉದ್ದೇಶಾರ್ಥ, ಕಾರಣ, ರೀತಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಇದ್ದದ್ದನ್ನು ಅದರ ಮುಂದೆ ಬರೆಯಬೇಕು.

ಉದಾಹರಣಾರ್ಥವಾಗಿ— “ ನೀನು ಮೊದಲು ಆಲೋಚಿಸಿದಂತೆ ನಿನ್ನ ಸ್ಥಿತಿಯು ಆಯಿತು ”. ಇಲ್ಲಿ ಅಂಗವಾಕ್ಯವನ್ನು ಮುಖ್ಯ ವಾಕ್ಯದ ಕ್ರಿಯೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪದ ಎಂಬ ಸದರಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಅದರ ಮುಂದೆ ಇದು ಕ್ರಿಯೆಯ ರೀತಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವದು ಎಂದು ಬರೆಯಬೇಕು. ನೀನು ಇಲ್ಲಿರಬಹುದೆಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದೆನು. ಇಲ್ಲಿ ಅಂಗವಾಕ್ಯವು ಪ್ರಧಾನವಾಕ್ಯಕ್ಕೆ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಉಪವಾಕ್ಯದ ಮುಂದೆ ‘ ಉದ್ದೇಶ ’ ವೆಂದು ಬರೆಯಬಹುದು. ಅಥವಾ ನಿನಗಿಂತ ಮೊದಲು ನಾನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಶಾಲೆಯ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಈ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಪವಾಕ್ಯವು ಮುಖ್ಯ ಕ್ರಿಯೆಯ ಕಾಲವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವದು. ಅದುದರಿಂದ ಉಪವಾಕ್ಯದ ಮುಂದೆ ‘ ಕಾಲಸೂಚನೆ ’ ಎಂದು ಬರೆಯಬಹುದು.

ಬಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಎರಡು ಸಂಯೋಜಿತ ವಾಕ್ಯಗಳು ಯಾವದೊಂದು ಮುಖ್ಯ ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಗವಾಗಿರಬಹುದು.

ನಮ್ಮ ಹುಡುಗನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಪಾಸಾಗಿರುವನು; ಹಾಗೂ ಬೇಗ ಊರಿಗೆ ಬರುವನು ಎಂಬದನ್ನು ಈ ಮೊದಲೇ ಊಹಿಸಿದ್ದೆನು.

ಇಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಕ್ರಿಯೆಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆ ಪಾಸಾಗಿರುವನು, ಊರಿಗೆ ಬರುವನು ಎಂಬ ಉಪವಾಕ್ಯಗಳು ಕರ್ಮಕಾರಕಗಳಾಗಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿವೆ. ಅವನ್ನು ಆಯಾ ಸದರಿನಲ್ಲಿ ಬರೆಯಬೇಕು. ಕಡೆಗೆ ಆ ಎರಡೂ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಯೋಜಿತ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸುವ ರೀತಿಯಿಂದ ಬರೆಯಬೇಕು. ಇನ್ನೂ ತರತರದ ರೀತಿಯಿಂದ ಸಮ್ಮಿಶ್ರ ವಾಕ್ಯಗಳಿರುವವು.

ಉದಾ — ಯಾವನು ನಿನ್ನ ರಾತ್ರಿ ನಿಮ್ಮ ಸಂಬಂಧಿಕನಿರುವನೆಂದು ಹೇಳಿದನೋ ಅವನೇ ಈ ಮನುಷ್ಯನಾಗಿದ್ದಾನೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಈ ಮನುಷ್ಯನಾಗಿದ್ದಾನೆ ಎಂಬ ಮುಖ್ಯ ಕ್ರಿಯೆಗೆ ಯಾವನು ಹೇಳಿದನು ಎಂಬ ಉಪವಾಕ್ಯವು ಕರ್ತೃವಿನ ವಿಶೇಷಣವಾಗಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು ಅದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಸಂಬಂಧಿಕನಿರುವನೆಂಬ ವಾಕ್ಯವು ಕರ್ಮವಾಚಕವಾಗಿ ಕ್ರಿಯೆಗೆ ಜೋಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಹೀಗೆ ವಿಂಗಡಿಸಬಹುದು.

ಪ್ರಧಾನವಾಕ್ಯ—ಅವನೇ ಈ ಮನುಷ್ಯನಾಗಿದ್ದಾನೆ

(ಅ) ಮುಖ್ಯ ಅಂಗವಾಕ್ಯ—ಯಾವನು ಹೇಳಿದನು

ಈ ಅಂಗವಾಕ್ಯಕ್ಕೆ

ಮತ್ತೆ ಅಂಗವಾಕ್ಯ ಅಂದರೆ

(ಬ) ಉಪವಾಕ್ಯ— ನಿಮ್ಮ ಸಂಬಂಧಿಕನಿರುವೆನು, ಇದು ಯಾವನು ಹೇಳಿದನು ಎಂಬ ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ಮವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣವಾಗಲಿ ಇರುತ್ತದೆ. 'ಹೇಳು' ಎಂಬದು ಸಕರ್ಮಕಥಾತುವಾದ್ದರಿಂದ ಕರ್ಮಕಾರಕವೆಂದು ತಿಳಿಯುವದು ಹೆಚ್ಚು ನೆಟ್ಟಗೆ.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಿಕೊಂಡು ಮೊದಲು ತೋರಿಸಿದಂತೆ ವಿಭಜನಾಕ್ರಮ ಕೋಷ್ಟಕವನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ವಾಕ್ಯರಚನೆ

ಲೇಖಕರು:— ಚಿದಂಬರ ಶ್ರೀಪಾದರಾವ ಕುಲಕರ್ಣಿ
(ಶಿಕ್ಷಕ, ಕೆ. ಇ. ಬೋರ್ಡ್ ಎ. ವಿ. ಸ್ಕೂಲ ಮಾಳಮಡ್ಡಿ, ಧಾರವಾಡ.)

೧. ಲೇಖನ ಚಿಹ್ನೆಗಳು.

ಚಿಹ್ನೆಗಳಿಲ್ಲದ ಲೇಖನವು ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದ ಶಬ್ದಗಳಂತೆಯೇ ಸರಿ. ಚಿಹ್ನೆಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದಲೇ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಓದಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವದು. ಆದರೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಯಾಕಂದರೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಮನಸ್ಸುಗೊಟ್ಟು ಕಲಿಸುವದು ಕಡಿಮೆ. ಇಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದ (ಎರಾಮು) ಲೇಖನ ಚಿಹ್ನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

, ಅಲ್ಪವಿರಾಮ:— ಇದು ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಲ್ಲುವದನ್ನು ತೋರಿಸುವದು. ಉದಾ—(೧) ದಾನದಲ್ಲಿ ಕರ್ಣನೂ, ಸತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರನೂ, ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮರಾಜನೂ ಹೆಸರಾದರು. (೨) ರಾಮಾ, ಬೇಗ ಬಾ. (೩) ರಾಮ, ಲಕ್ಷ್ಮಣ, ಬರತ, ಶತ್ರುಘ್ನ ಇವರು ದಶರಥನ ಮಕ್ಕಳು. (೪) ಯೋಗ್ಯತೆಮೀರಿ ವೆಚ್ಚಮಾಡಿದರೆ, ಕೈಯಲ್ಲಿ ಪರಟೆ ಬರುವದು ನಿಜವು. (೫) ರಾಮನೂ, ಗೋವಿಂದನೂ, ಕೃಷ್ಣನೂ ಜಾತ್ರೆಗೆ ಹೋದರು. (೬) ರಾಮನು ಲಕ್ಷ್ಮಣನಿಗೆ

ತಮ್ಮಾ ನೀನು ನೀತೆಯ ಸಂರಕ್ಷಣಮಾಡು, ನಾನು ಜಿಂಕೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕೊಂಡು ಬರುವೆನು.

ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡಬೇಕಾದ ಮಾತುಗಳು:—ವಾಕ್ಯದ ಆರಂಭದಲ್ಲಾಗಲಿ, ನಡುವೆಯಾಗಲಿ ಸಂಬೋಧನವಿದ್ದರೆ ಅದರಮುಂದೆ ಅಲ್ಪವಿರಾಮ ಕೊಡಬೇಕು. ಯಾವದೊಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಎರಡನೆಯ ವಾಕ್ಯಗಳು ಇಲ್ಲವೆ ವಾಕ್ಯಾಂಗಗಳು ಬಂದರೆ ಆ ವಾಕ್ಯಗಳ ಇಲ್ಲವೆ ವಾಕ್ಯಾಂಗಗಳ ಮುಂದೆ ಅಲ್ಪವಿರಾಮವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಎರಡಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕರ್ತೃಗಳು, ಕರ್ಮಗಳು, ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳು ಇದ್ದು ಅವು ಒಂದರಮುಂದೊಂದು ಬಂದರೆ ಕಡೆಯ ಪದವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ಎಲ್ಲ ಪದಗಳ ಮುಂದೆ ಅಲ್ಪವಿರಾಮ ಕೊಡಬೇಕು.

ಅಸನಾದ:—ಶಬ್ದಗಳ ಮುಂದೆ ಆದರೆ, ಮತ್ತು ಮೊದಲಾದ ಸಮುಚ್ಚಾಯಕ (ಪದಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸುವ) ಅವ್ಯಯಗಳಿದ್ದರೆ ಆಗ ಆ ಶಬ್ದಗಳ ಮುಂದೆ ಅಲ್ಪ ವಿರಾಮವನ್ನು ಕೊಡಬಾರದು.

ಅರ್ಥವಿರಾಮ:—ಅಲ್ಪವಿರಾಮಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನಿಲ್ಲುವುದನ್ನು ತೋರಿಸುವುದು.

ಉದಾ—(೧) ಮಾತಾಡುವುದು ಸುಲಭ ; ಆದರೆ ಮಾಡುವುದು ಕಠಿಣ. (೨) ಮಿತವ್ಯಯದಿಂದ ಇರಬೇಕು ; ಯಾಕಂದರೆ ಅದರಿಂದ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಗಳು ಕಡಿವೆ.

ನೆನಪಿಡತಕ್ಕ ಮಾತು:—ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಭಾಗವು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ವಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎರಡನೆಯ ಭಾಗವು ಒಂದನೆಯ ಭಾಗದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಪೂರ್ಣಮಾಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಪೂರ್ಣವಿರಾಮ:—ಪೂರ್ಣ ನಿಲ್ಲುವುದನ್ನು ತೋರಿಸುವುದು. ಉದಾ—(೧) ಕಲ್ಲನು ಬಂದನು. (೨) ನೀನು ಬೇಗನೆ ಬಾ.

ನೆನಪಿಡತಕ್ಕ ಮಾತು:—ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಹಿಂದಿನ ವಾಕ್ಯಗಳ ಸಂಬಂಧವೇನೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

? ಪ್ರಶ್ನೆ ಚಿಹ್ನೆ:—ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುವಾಗ ಪ್ರಶ್ನೆವುಳ್ಳ ವಾಕ್ಯದಕೊನೆಗೆ ಈ ಚಿಹ್ನೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವರು. (೧) ರಂಗನು ಯಾಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ? (೨) ನೀನು ಬರುತ್ತೀಯಾ?

! ಭಾವಚಿಹ್ನೆ ಅಥವಾ ಉದ್ಗಾರವಾಚಕ ಚಿಹ್ನೆ:— ಮಾತಾಡುವವನ ಮನಸ್ಸಿನೊಳಗಿನ ಹರ್ಷ, ಶೋಕ, ಆಶ್ಚರ್ಯಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವಾಗ ಉಪಯೋಗಿಸುವರು. (೧) ಅಯ್ಯೋ! ದೈವವೇ, ಏನುಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟಿ!! (೨) ಅಹಹ! ಎಂತಹ ಚಂದವಾದ ಬೆಳದಿಂಗಳು!

∴ } ವಿವರಣೆ ಚಿಹ್ನೆಗಳು:— ಇವನ್ನು ವಿವರಿಸುವಾಗ ಉಪಯೋಗಿಸುವರು.

ಉದಾ:— ಈ ದಿನ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಂಡ ವಸ್ತುಗಳು:— ೨ ರೂ. ಟೊಪ್ಪಿಗೆ ೩ ರೂ. ರುಮಾಲ, ೪ ರೂ. ಶಲ್ಫೆ ಇ.

“ ” } ಅವತರಣೆ ಚಿಹ್ನೆಗಳು:— ಪರರ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಬರಹದಲ್ಲಿ

ಕೂಡಿಸಿ ಬರೆಯಬೇಕಾದರೆ, ಅದನ್ನು ಅವತರಣೆಚಿಹ್ನೆಗಳ ಸಡುವೆ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಉದಾಹರಣೆ:— ಭೀಮನು ದುಃಖಾಸನನ್ನು ನೋಡಿ “ ದುರುಳಾ, ನಿಲ್ಲು ನಿಲ್ಲು ” ಎಂದು ಒದರಿದನು.

- ಸಂಯೋಜಕ ಚಿಹ್ನೆ:— ಎರಡು ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಬರೆಯುವದಿದ್ದಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಒಂದೇಶಬ್ದದ ಕೆಲವೊಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆಗೆ ಉಳಿದ ಭಾಗವನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಬರೆಯುವದಿದ್ದಾಗಲಿ ಈ ಚಿಹ್ನೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವರು.

ಉದಾ:— ರಾಮನೂ ಕೃಷ್ಣನೂ ಬಂದರು.

ರಾಮ-ಕೃಷ್ಣರು ಬಂದರು.

ಯಾವದೊಂದು ಶಬ್ದವನ್ನು ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ಬರೆಯುವದಿದ್ದಾಗ ಆ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತರೂಪದ ಮುಂದೆ ಪೂರ್ಣವಿರಾಮವನ್ನು ಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿಯುಂಟು.

ಉದಾ:— ಇಸವಿ ಸನ್ = ಇ. ಸ. ; ರೂಪಾಯಿ = ರೂ. ರಾಜಮಾನ್ಯ ರಾಜಪ್ರೀ = ರಾ. ರಾ.

ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿರಾಮ ಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ತುಂಬಿರಿ.

ಗೋವಿಂದ ರಂಗಾ ಈ ಹೊತ್ತು ಯಾಕೆ ಬಹಳ ಸಿಂಗಾರಾಗಿದ್ದೀ ರಂಗ ನನ್ನ ಹುಟ್ಟಿದದಿವಸ ನೀನು ಈ ಹೊತ್ತು ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಊಟಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು ನಿನ್ನನ್ನು ಕರಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ ಗೋವಿಂದ ನಮ್ಮ ಅವನನ್ನು ಕೇಳು ಆಕೆ ಅಪ್ಪಣೆಕೊಟ್ಟರೆ ಬರುತ್ತೇನೆ ರಂಗ ನಿಮ್ಮ ಅವ್ವ ಎಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಳೋ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ ಗೋವಿಂದ ಇದೇ ಈಗ ನೆರಮನೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಳೆ ಈಗ ಬಂದಾಳು

ಉತ್ತರ

ಗೋವಿಂದ:— ರಂಗಾ, ಈ ಹೊತ್ತು ಯಾಕೆ ಬಹಳ ಸಿಂಗಾರಾಗಿದ್ದೀ ?

ರಂಗ:— ನನ್ನ ಹುಟ್ಟಿದದಿವಸ. ನೀನು ಈ ಹೊತ್ತು ನಮ್ಮಮನೆಗೆ ಊಟಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು. ನಿನ್ನನ್ನು ಕರಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ.

ಗೋವಿಂದ:—ನಮ್ಮ ಅವ್ವನನ್ನು ಕೇಳು. ಆಕೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬರುತ್ತೇನೆ.

ರಂಗ:— ನಿಮ್ಮ ಅವ್ವ ಎಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಳೋ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ ?

ಗೋವಿಂದ:— ಇದೇ ಈಗ ನೆರಮನೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಳೆ, ಈಗ ಬಂದಾಳು.

ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ

ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಿ, ವಿರಾಮ ಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ತುಂಬಿರಿ.

(೧) ವಿರೂಪಾಕ್ಷ ಅಣ್ಣಾ ಇಂದು ಚಾವಡಿಯ ಮುಂದೆ ಇಷ್ಟು ಜನರು ಯಾಕೆ ನೆರದಿರುವರು ಬಸವಂತ ತಮ್ಮಾ ಗೌಡರು ಹೊಲದ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಎತ್ತು ತ್ತಾರೆ ನೋಡು ರೈತರು ಹಣವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಕುಳಿತಿರುವರು ವಿರೂಪಾಕ್ಷ ತೆರಿಗೆ ಅಂದರೇನು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ನಾವು ಹೊಲಾಮಾಡುತ್ತೇವಲ್ಲ ಅವು ಸರಕಾರದವು ಆದರಿಂದ ಅವುಗಳಿಗಾಗಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಹಣಕೊಡಬೇಕಾಗು ತ್ತದೆ ಅದಕ್ಕೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನುವರು ಗೌಡರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಣಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟಿಸುವರು.

(೨) ಗೋವಿಂದ ಹಿಡಿ ಉಪ್ಪು ತಿನ್ನುವದಾದೀತೇ ಅದು ನನಗೆ ಸೇರುವುದಿಲ್ಲ ತಂದೆ ಹೌದು ನೀನು ಅದನ್ನು ಬರಿ ಬಾಯಿಲೆ ತಿನ್ನಲಾರೆ ಆದರೆ ಊಟದ ಒಡವೆ ಗಳ ಕೂಡ ದಿನಾ ಹಿಡಿ ಉಪ್ಪು ತಿಂದೇ ತಿನ್ನುತ್ತೀ ಗೋವಿಂದ ಛೇ ಛೇ ಹಿಡಿ ಉಪ್ಪು ಎಲ್ಲಿ ತಿನ್ನುತ್ತೇನೆ.

(೩) ಕರ್ಣ ದ್ರೋಣವೃತ್ತಾ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಮಾತು ಆಡಲಿಕ್ಕೆ ಸುಲಭ ವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಿಸ್ತರಿಸುವದು ಕಷ್ಟವದೆ ಕೌರವರ ಸೇನೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಹುಮಂದಿ ಸಮರ್ಥರಿದ್ದಾರೆ ಅಶ್ವತ್ಥಾಮ ಹೌದು ಅಂಗರಾಜಾ ಹೌದು ಕೌರವರ ಬಲದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಸಮರ್ಥರು ಬಹು ಮಂದಿ ಇದ್ದಿದ್ದಾರೆ ಹೌದು ಆದರೆ ದುಃಖ ಶೋಕದ ಆವೇಶದಿಂದ ನಾನು ಮಾತಾಡಿದೆನು ವೀರಜನರಿಗೆ ಅವಮಾನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಲ್ಲ ಕರ್ಣ ಮೂಢಾ ದುಃಖಿತನಾದವನು ಬೇಕಾದರೆ ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಬಡಬಡಿಸಿದರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ. ಅಶ್ವತ್ಥಾಮ ಕುಪಿತನಾಗಿ ಎಲಾ ನೀಚಾ ರಾಧೆಯ ಬಸುರಿಗೆ ಹೊರೆಯಾದವನೇ ಸೂತಕುಲಾ ಧವಾ ಹೀಗೆ ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ನಂದಿಸುತ್ತಿಯಾ.

(೨) ದುರ್ಗುಣವು ಇಲ್ಲದಿರುವುದೊಂದು ಸದ್ಗುಣವೇ ಆಗಿರುವುದು ಸತ್ಯಹ ವಾಸದಿಂದ ಆನಂದಪಡಬೇಕು ಯಾಕೆಂದರೆ ಕೇವಲ ಅವರ ಅನುಕರಣ-ಮಾಡುವುದರಿಂದಲೇ ನಮ್ಮ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗುತ್ತದೆ

(೩) ಬಸಂತ ಎಲ್ಲಿಯವಾತೇ ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಬರುವೆನು ಸ್ವಯಂಭೂ ಸಂತೋಷ ಪ್ರಸಾದರೆ ಏನಾಗಿದೆ ನಿಮಗೆ ಗುರುತುಕೂಡ ಸಿಕ್ಕದಂತಾಗಿದೆ ಅಪರೂಪ ಜೀವಕ್ಕೆ ಕುತ್ತು ಬಹಳ ಒಬಂತೆ ನಾಲ್ಕು ಜನರಿಗೆ ನೀವು ಬೇಕಾದವ ರಾಗಿದ್ದರೆ ಈ ಫಲವೋ

(೬) ಸಂತೋಷ ಪ್ರಸಾದ ಸರಿಸರಿ ನಾನಿನ್ನೂ ನಾಳೆಯಿಂದ ವಕ್ರೈತ್ತೋ ತ್ರೇಜಕ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿ ವಾಕ್ಯಟುತ್ವವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಯಿತು. ಸ್ವಯಂಭೂ ನಗೆಯಲ್ಲ ಶ್ರೇಷ್ಠಿಗಳೇ ನೀವು ಹಾಗೆ ಮಾಡಲೇಬೇಕು ಬಾಲ ನ್ಯಾಸಿನಿಯೊಬ್ಬಳೇ ಮೌನವನ್ನು ಆಚರಿಸಬೇಕು.

೨. ಶುದ್ಧ ಬರಹ

ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ತಿದ್ದಿ ಕಾರಣ ಬರೆಯಿರಿ.

- (೧) ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪ್ರಜಗಳನ್ನೂ ಧಾರ್ಮಿಕನಾದ ಅರಸನು ಕಾಪಾಡುತ್ತಾನೆ.
 - (೨) ದಶರಥನು ರಾಮನ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕವನ್ನು ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ಜರುಗಿಸಿದನು.
 - (೩) ನಾನೀ ವರ್ತಮಾನ ಮೊದಲೇ ಹೇಳಲಿಲ್ಲೇ?
 - (೪) ರಂಗನು ತೋಟದಲ್ಲಿ ಆಡುತ್ತಾನೆ.
 - (೫) ರಾಮನು ಬರುತ್ತಾಳೆ.
 - (೬) ರಾಮನೂ, ಸೀತೆಯೂ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ.
- ಮೇಲಿನ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಓದಿನೋಡಿರಿ.

ಮೊದಲನೇ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಶಬ್ದಗಳು ಸರಿಯಾಗಿವೆ. ಕರ್ತೃವಿನ ಮುಂದೆ ಕ್ರಿಯಾಪದವಿದೆ. ಹಾಗೂ ಕ್ರಿಯಾಪದವು ಕೊನೆಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಅರ್ಥವು ಸರಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕರ್ಮವು ಕರ್ತೃವಿನ ಮುಂದೆ ಬೇಕಿತ್ತು ಹಾಗೂ ಅವ್ಯಯವು ಕ್ರಿಯಾಪದದ ಹಿಂದೆ ಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ಆ ವಾಕ್ಯವು ಹೀಗೆ ಬೇಕು. ಧಾರ್ಮಿಕನಾದ ಅರಸನು ಪ್ರಜಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಪಾಡುತ್ತಾನೆ.

ಎರಡನೆಯ ವಾಕ್ಯವು ವ್ಯಾಕರಣ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ದಶರಥನು ರಾಮನ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಜರುಗಿಸಿದನೆಂದು ಅದೆ. ರಾಮನ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ದಶರಥನು ಮರಣಹೊಂದಿ ೧೪ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದವು. ಕಾರಣ ಇದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವು ತಪ್ಪಿದೆ. ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಹೀಗೆ ಬರೆಯಬಹುದು. ವಸಿಷ್ಠನು ರಾಮನ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕವನ್ನು ವಿಚ್ಛಿಂಭಣೆಯಿಂದ ಜರುಗಿಸಿದನು.

ಇನ್ನು ೩ನೆಯ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಲವು ತಪ್ಪಿರುತ್ತದೆ. ಮೊದಲೇ ಈ ಶಬ್ದದ ಮೇಲಿಂದ ಕ್ರಿಯೆಯು ಭೂತಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜರುಗಿರಬೇಕೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುವದು. ಇಲ್ಲಿ ಭವಿಷ್ಯತ್ಕಾಲದ ಕ್ರಿಯಾಪದವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಲಸಾಮಿಪ್ಯವನ್ನು ತೋರಿಸುವಾಗ ಮಾತ್ರ ಭೂತಕಾಲದ ಕ್ರಿಯಾಪದವು ಭವಿಷ್ಯತ್ಕಾಲದ ಹಾಗೂ ವರ್ತಮಾನಕಾಲದ ಕ್ರಿಯಾಪದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಮೇಲಿನ ವಾಕ್ಯವ ಶುದ್ಧ ರೂಪವು-ನಾನು ಈ ವರ್ತಮಾನ ಮೊದಲೇ ಹೇಳಲಿಲ್ಲೇ ?

ಮುಂದಿನ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಕರ್ತೃವಿನ ಪುರುಷ ಪ್ರಥಮಪುರುಷ, ಆದರೆ ಕ್ರಿಯಾಪದದ ಪುರುಷ-‘ಉತ್ತಮ ಪುರುಷ’ ಕರ್ತೃ ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳಿಗೆ ಒಂದೇ ಪುರುಷ ವಿರಚಿಕು. ಆದುದರಿಂದ ಮೇಲಿನ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಹೀಗೆ ಬರೆಯಬಹುದು. ರಂಗನು ತೋಟದಲ್ಲಿ ಆಡುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಉತ್ತಮ ಪುರುಷದ ಕರ್ತೃವೂ, ಬೇರೆ ಪುರುಷಗಳ ಕರ್ತೃಗಳೂ ಒಂದೇ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಕ್ರಿಯಾಪದವು ಉತ್ತಮಪುರುಷದ್ದಾಗುವದು. ಉದಾ-ರಾಮನೂ, ಗೋವಿಂದನೂ, ನೀನೂ ನಾನೂ ಹೋಗಿದ್ದೆವು. ಇದರಂತೆ ಮಧ್ಯಮಪುರುಷದ ಕರ್ತೃವೂ ಪ್ರಥಮ ಪುರುಷದ ಕರ್ತೃಗಳೂ ಒಂದೇ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಕ್ರಿಯಾಪದವು ಮಧ್ಯಮಪುರುಷದ್ದಾಗುವದು. ನೀನೂ, ರಂಗನೂ ಬಂದಿರಿ.

ಮೇಲಿನಂತೆ ಕರ್ತೃವಿಗೆ ಇದ್ದ ಲಿಂಗವೇ ಕ್ರಿಯಾಪದಕ್ಕೆ ಇರಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ರಾಮನು ಬರುತ್ತಾನೆ. ಇದು ಶುದ್ಧ ವಾಕ್ಯ. ಆದರೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಲಿಂಗಗಳುಳ್ಳ ಕರ್ತೃಗಳು ಹಲವು ಇದ್ದರೆ ಕ್ರಿಯಾಪದಕ್ಕೆ ಕೊನೆಯ ಕರ್ತೃಪದದ ಲಿಂಗವು ಬರುತ್ತದೆ. ಉದಾ-ರಾಮನೂ, ಸೀತೆಯೂ, ಮಂಗಳೂ ಒಂದವು; ಮಂಗಳೂ ರಾಮನೂ, ಸೀತೆಯೂ ಬಂದರು.

ಕಡೆಯದು ವಚನದ ದೋಷ. ಕರ್ತೃವಿಗೆ ಇದ್ದ ವಚನವೇ ಕ್ರಿಯಾಪದಕ್ಕೆ ಇರಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ಆ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ‘ರಾಮನೂ, ಸೀತೆಯೂ ಹೋಗು ತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ತಿದ್ದಿ ಬರೆಯಬಹುದು. ಅಪನಾದ-ಜಾತಿನಾಚಕ ಕರ್ತೃ

ಪದವನ್ನು ಏಕವಚನದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೂ ಕ್ರಿಯಾಪದವನ್ನು ಬಹುವಚನದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವರು. ಉದಾ—ಆನೆ ಬಂದವು, ಮುಳ್ಳು ಚುಚ್ಚಿದವು; ಚಿಗರೆ ಓಡಿದವು.

ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಕರ್ತೃ, ಆ ಮೇಲೆ ಕರ್ಮ, ಕಡೆಗೆ ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ವಿಶೇಷಣಗಳು ಅವುಗಳ ಹಿಂದೆ ಬರುವವು. ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ವಿಶೇಷಣಗಳುಳ್ಳ ಪದಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ಪ್ರಯೋಗಿಸುವ ವಾಡಿಕೆಯುಂಟು.

ಉದಾ—ಕ್ರೂರನೂ, ನೀಚನೂ, ಮದಾಂಧನೂ, ತಾಮಸಿಯೂ, ಅಹಂಕಾರಿಯೂ, ಸ್ತ್ರೀಲೋಲುಪನೂ ಆದ ರಾವಣನನ್ನು ಶೂರನೂ, ವೀರನೂ ಆದ ರಾಮನು ಕೊಂದನು.

ಪ್ರ ಕ ಟಿ ನೆ

ಉದ್ಭವ ಬುಕ್ ಕಮೀಟಿಯವರು ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ೨-೧೦-೧೯೩೭ ನೆಯ ದಿವಸ ನೆರೆದ ಕಮೀಟಿಯಲ್ಲಿ
ಮಂಜೂರ ಮಾಡಿದ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಯಾದಿಯು.

ಟಿಕ್ಲೆ = T ಲಾಯಬ್ರರಿ L ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆ = ಪ್ರಾ. ಶಾ. ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆ = ಮಾ. ಶಾ. ಶಿಕ್ಷಕರು = ಶಿ; ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವಿ.
ಅ. ನಂ. ಪುಸ್ತಕಗಳ ಹೆಸರು ಗ್ರಂಥಕರ್ತರ ಹೆಸರು ಪ್ರಕಾಶಕರ ಹೆಸರು ಬೆಲೆ ಯಾತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮಂ. ಮಾಡಿದ

೧	ಜದೀದ ಜೊಗ್ರಾಫಿಯಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಕುಲಾಬಾ	ಶೇಖ ಅಬ್ದುಲ್‌ಕರೀಮ ಡಿ ಅಜ್ಮಲ್ ಪೈಸ್ ಮುಂಬಯಿ ಉದ್ಭವ ಸು. ಪ. ಸೂಕ್ತ. ಬೋರ್ಡ್ ಕುಲಾಬಾ	೦-೪-೦	ಪ್ರಾ. ಶಾ. ಗಳ ಶಿ. ರ L ಬುಕ್ಕು
೨	ಜದೀದ ಜಮಾಖರ್ಜು ಭಾ. ೧	ಮುನಸಿ ಅಬ್ದುರ್‌ರಹಮಾನ ಅಹ್ಮದಸಾಬ ಪೂನಾ	೦-೪-೦	ಪ್ರಾ. ಶಾ. ಗಳ T ಬುಕ್ಕು
೩	ತಾರೀಖ್-ಹಿಂದ	ಸೈಯದ ಅಹ್ಮದಸಾಬ	೧-೦-೦	ಪ್ರಾ. ಶಾ. ಗಳ ವಿ. ಗಳ L ಬುಕ್ಕು
೪	ಜೊಗ್ರಾಫಿಯಾ ಜಿಲ್ಲಾ ನಾಶಿಕ	ಮಹಮ್ಮದ ಸಿದ್ದೀಕ್ ಮುಸ್ಲಿಮ ಮಾಲೇಗಾಂವ	೦-೩-೬	ಪ್ರಾ. ಶಾ. ಗಳ ಶಿ. ರ L ಬುಕ್ಕು
೫	ದೀನ ಇಸ್ಲಾಮ	ಮುನಸಿ ಮಹಮ್ಮದ ಅಬ್ದುಲ್‌ರಹಮಾನ ನಾಶಿಕ	೧-೧-೦	ಪ್ರಾ. ಶಾ. ವಿ. ಗಳ L ಬುಕ್ಕು

- ೬ ಗುಲ್ ಬುಟಾ ಶೇಖ ಬನ್ನೇಮಿಯ್ಯಾ ಜವ್ವರ ಚಾಂಡೇರೇ ಹಾಕೇಕಿ ಬರ್ಕಿ ಪ್ರೆಸ್ ಮದ್ರಾಸ್ ೦-೩-೦ ಪ್ರಾ. ಶಾ. ಗಳ ವಿ. ಗಳ L ಬುಕ್ಕು
- ೭ ಮುಕ್ಕಾರ ಲೋಮಡಿ ಹಕೇಮುಲ್ಲಾ ಸಿದ್ದೀಕಿ ಉರ್ದು ಬುಕ್‌ಡೆಪೋ ದಿಲ್ಲಿ ೦-೧-೬ ಪ್ರಾ. ಶಾ. ಗಳ ವಿ. ಗಳ L ಬುಕ್ಕು
- ೮ ಉರ್ದುಕಾ ಜದೀದ ದಿಲ್‌ಚಸ್ಪ ಕಾಯದಾ ಅನ್ವರ ಖಾನಃ ಲಾಲಾಮಿಯ್ಯಾ ಕುತುಬ ೦-೧-೩ ಪ್ರಾ. ಶಾ. ಗಳ T ಬುಕ್ಕು ಖಾನ ಭಂಡಿಬಝಾರ ಬಾಂಬೆ
- ೯ ಜುಲಿಯಸ್ ವಾರ್ ಆಫ್ ದಿ ಹುಮಾನಸ್ ಆಲ್ಫ್ರೆಡ್ ದಿ ಮೊಸ್ಕು ಟೋನ್ಸ್ ಮ್ಯಾಕ್ಮಿಲನ್ ಆಂಡ್ ಕಂಪನಿ ಬಾಂಬೆ ೦-೮-೦ ಪ್ರಾ. ಶಾ. ಗಳ ವಿ. ಗಳ L ಬುಕ್ಕು
- ೧೦ ಮಾಲೂಮಾತೆ ಜದೀದ ಪ್ರಿ. ಫೆರೋಜಹಸನ ಬುಟ್ ಫೆರೋಜಹಸನ ಬುಟ್ ಬುಕ್‌ಡೆಪೋ ಮೋ ೦-೧೦-೫ ಪ್ರಾ. ಶಾ. ಗಳ ವಿ. ಗಳ ಶಿ. ರ I, ಬುಕ್ಕು ಹನಲಾಲ ರೋಡ ಲಾಹೋರ

ಅ. ನಂ.	ಪುಸ್ತಕಗಳ ಹೆಸರು.	ಗ್ರಂಥಕರ್ತರ ಹೆಸರು.	ಪ್ರಕಾಶಕರ ಹೆಸರು.	ಬಿಲೆ	ಯಾತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮಂಜೂರ ಮಾಡಿದೆ.
೧೧	ಉರ್ದುಕಿ ಆಸಾನ ಸರಫ ಸಹೂ ಭಾ. ೩ ೧ನೆ ಆ. ೧೯೩೩	ಶೇಖ ಉಸ್ತಾಕ ಅಹಮ್ಮದ	ಮದೀನಾ ಬರ್ಹಿ ಪ್ರೆಸ್ ಬಿಜನೂರ	೦- ೫-೦	ಮಾ. ಶಾ. ಗಳ ೧ ಬುಕ್ಕು
೧೨	ಹೈಸ್ಕೂಲ ಜೊಗ್ರಾಫಿಯಾ ಉರ್ದು ಆವೃತ್ತಿ ೧೯೩೩	L ಡುಡ್ಲಿ ಸ್ವಾಫಿಂಪ	ಲಾಂಗಮೆನ್ಸ್ ಗ್ರೀನ್ ಮತ್ತು ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಮುಂಬಯಿ	೧-೧೨-೦	ಸದರ
೧೩	ಬುರ್ಖಾನೆ ಮುಬೀನ	ಅಬುಲ್ ಹುದಾ	ಹರ್ಮದ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಪ್ರೆಸ್ ಲಾಹೋರ	೧- ೦-೦	ಪ್ರಾ. ಶಾ. ಗಳ ಹಾಗೂ ಮಾ. ಶಾ. ಗಳ ಮತ್ತು ಟ್ರೇನಿಂಗ ಸಂ. ಗಳ ೩. ರ L ಬುಕ್ಕು

**೧೯೩೭ನೆಯ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಆದ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ
ವ್ವ. ಫಾ. ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಜಾರ್ಡನ್ ಪ್ರಾಯಿರು
ಪಡೆದ ಉಮೇದವಾರರ ಹೆಸರುಗಳು**

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಹೆಸರು	ಜಾತಿ	ಸೆಂಟರ	ಇನಾಮಿನ ರಕಮು
	<u>ಜನರಲ್ ಪ್ರಾಯಿರು</u>			
೧	ಚಂದ್ರಾಬಾಯಿ ಹನಮಂತಪ್ಪ ಕಟ್ಟೀಮನಿ	ವಾಲ್ಮೀಕಿ	ಗದಗ	೫
೨	ಅಣ್ಣಪ್ಪ ಜೀವಪ್ಪ ಉಜೋಜಿ	ಕ್ರಿಸ್ತಿಯನ್	ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ	೫
೩	ಯಶೋದಾ ಅನಂದಪ್ಪ ಕುಂದರಗಿ	ಕ್ರಿಸ್ತಿಯನ್	ಗದಗ	೫
	<u>ಇಂಟರಮಿಜಿಯೆಟ್ ಪ್ರಾಯಿಜ</u>			
೧	ಗಂಗವ್ವ. ವಿರುಪಾಕ್ಷಯ್ಯ ಹಿರೇಮಠ	ಲಿಂಗಾಯಿತ	ಗದಗ	೫
೨	ಗ್ರೇಸಾ ದೇವಪುತ್ರಪ್ಪ ನಿರಂಜನ ಬ್ಯಾಕ್ ವರ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸಿನ ಪ್ರಾಯಿಜ	ಕ್ರಿಸ್ತಿಯನ್	ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ	೫
೧	<u>ಎಲ್ಲವ್ವ ಪೀಠಾಜೆಪ್ಪ ಥೋರ</u>	ಥೋರ	ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ	೫
	<u>ಮುಸ್ಲೀಮ ಪ್ರಾಯಿಜ</u>			
೧	ಅಹ್ಮದಬಿ ಮುಹಮ್ಮದ್ಬೀನ ಸಾ ಮುಲ್ಲಾ	ಮುಸಲ್ಮಾನ	ಸದರ	೫

ಪ್ರಕಟನೆ

ಕನ್ನಡ ಬುಕ್ಕ ಕಮಿಟಿ ಧಾರವಾಡ ಇವರು ೮ ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ ೧೯೩೭ ನೇ ದಿನಸದ ಮೊಟಂಗಿನಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರ ಮಾಡಿದ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಯಾದಿಯು.

ಪ್ರಾ. ಶಾ. = ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆ ಮಾ. ಶಾ. = ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆ 'I' = ಟಿಕ್ಸ್ I = ಲಾಯಬ್ಬರಿ ಬುಕ್ಕ
ವಿ. = ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವ್ಯ. ಟ್ರೈ. ಸ. = ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಟ್ರೈ. ಸಂಸ್ಥೆಗಳು.

ಅ. ನಂ. ಪುಸ್ತಕಗಳ ಹೆಸರು. ಗ್ರಂಥಕರ್ತರ ಹೆಸರು. ಬೆಲೆ. ಯಾತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮಂ. ಇ. ಸಾ. ಮಂ. ನಂಬರು

೧ ಕನ್ನಡ ಮೂಲಾಕ್ಷರ ಮಿ. ಶಿವಯೋಗಪ್ಪ ಗ್ರಂಥಕರ್ತರು ೦- ೦-೯ ಪ್ರಾ. ಶಾ. ಗಳ ವಿ. ಗಳ 47/P 5380
ಸಂಗಪ್ಪ ಗುರಿಕಾರ
ಲಕ್ಷ್ಮೀಪ್ಪರ L ಬುಕ್ಕಾಗಿ

೨ ಮಕ್ಕಳ ಭೂಗೋಲ ಮ್ಯಾನೇಜರ, (ಪ್ರೀಮಿ): ೦- ೦-೦ ಸದರ 5382
೧೯೩೭ ಯರ ಕಂಪನಿ Premier
ಮದ್ರಾಸ

೩ ಮುಲ್ಕೀ ಪರಿಚ್ಛೇದ ಮಿ. ಸಿ. ಎಸ್. ಆರ್. ಆರ್. ಆರ್. ಆರ್. ೦-೦-೦ ಸದರ 5384
ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಗಣಿತ ಕುಲಕರ್ಣಿ ಮಾಸ್ತರ ವಾಡಿ ಬುಕ್ ಸೇಲರ
ಸಂಗ್ರಹ, ಸುಧಾರಿಸಿದ ಮಾಳಗುಡ್ಡ ಕೆ. ಇ. ಧಾರವಾಡ
೨ನೇ ಆ. ೧೯೩೭ ಬೋರ್ಡ್, ಧಾರವಾಡ.

೪	ಕನ್ನಡ ಅರಸಿಯ ಪುಸ್ತಕ ೧೯೩೬	ಮ್ಯಾನೇಜರ ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ಸ್ ಡಿವೀಜನ್ ಮಂಗಳೂರು	ಮೆ ಮ್ಯಾಕ್ಮಿಲ್ಲನ್ ಆಂಡ ಕಂಪನಿ, ಮುಂಬಯಿ.	೦-೭-೦ ವ್ಯ. ಪ್ರೀ. ಸಂ. ಗಳ ಪ್ರಾ. ಶಾ. ಗಳ ವಿ. ಗಳ L ಬುಕ್ಸ್.	5386
೫	ಕನ್ನಡ ಖನಿಯ ಪುಸ್ತಕ ೧೯೩೬	ಸದರ	ಸದರ	೦-೬-೦ ಸದರ	47/P 5388
೬	ಕನ್ನಡ ೭ನೆಯ ಪುಸ್ತಕ ೧೯೩೬	ದಿ. ಮ್ಯಾನೇಜರ ಬಾ. ಮಿ. ಬುಕ್ಸ್ ಡಿವೀಜನ್, ಮಂಗಳೂರು.	ಮೆ ಮ್ಯಾಕ್ಮಿಲ್ಲನ್ ಆಂಡ ಕಂಪನಿ ಬಾಂಬೆ	೦-೮-೦ ಪ್ರಾ. ಶಾ. ವಿ. ಗಳ ಹಾಗೂ ವ್ಯ. ಪ್ರೀ. ಸಂ. ಗಳ L ಬುಕ್ಸ್	47/P 5390
೭	ಕನ್ನಡ ೩ನೆಯ ಪುಸ್ತಕ ೧೯೩೫ ಹಾಗೂ ನೋಟ ೧೯೩೭	"	"	೦-೪-೦ ಪ್ರಾ. ಶಾ. ಗಳ T ಬುಕ್ಸ್	47/P. 5392 586-c-754
				ಮಾ. ಶಾ. ವಿ. ಗಳ L ಬುಕ್ಸ್	5-86-c.784S0 1-9-37
				ಮಾ. ಶಾ. ವಿ. ಗಳ L ಬುಕ್ಸ್	5-86-c.754-C 5-9-1937
				ಮಾ. ಶಾ. ವಿ. ಗಳ L ಬುಕ್ಸ್	5-86-c.754-C 5-9-1937

೮	ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಯ ಪುಸ್ತಕವು ೧೯೩೭	”	”	೦-೨-೦	ಸದರ	5394-ಸದರ
೯	ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಯ ಪುಸ್ತಕವು ೧೯೩೭	”	”	೦-೨-೦	ಸದರ	5396-ಸದರ
೧೦	ಬಾಲಶಿಕ್ಷಣ ೧೯೩೭	ಮೈಸೂರಿನ ಜರಬಾ. ವಿ. ಬುಕ್ ಡಿಪೋ ಮಂಗಳೂರು.	ಮೆ. ಮ್ಯಾಕ್‌ಕ್ವಿಲನ್ ಆಂಡ್ ಕಂ. ಲಿ. ಮುಂಬಯಿ.	೦-೨-೦	ಪ್ರಾ. ಶಾ. ಗಳ T ಬುಕ್ಸ್	5398 S 86 ೦754೦ ೧-೯-೧೯೩೭
೧೧	ಕನ್ನಡ ಮೊದಲನೆಯ ಪುಸ್ತಕ	ಸದರ	ಸದರ	೦-೨-೦	ಸದರ	5400 ಸದರ
೧೨	ಕನ್ನಡ ಗುಣಿತಾಕ್ಷರ ಪುಸ್ತಕ ಲಿಪಿ ೧೯೩೭	ಶಿವಯೋಗಪ್ಪ ಸಂಗಪ್ಪ ಗುರಿಕಾರ	ಗ್ರಂಥಕರ್ತರು	೦-೧-೩	ಪ್ರಾ. ಶಾ. ವಿ. ಗಳ L ಬುಕ್ಸ್.	5402 ”
೧೩	ಕನ್ನಡ ಒತ್ತಕ್ಕರ ಪುಸ್ತಕ ಲಿಪಿ ೧೯೩೭	ಸದರ	ಸದರ	೦-೧-೭	ಸದರ	5404

೧೪	ಹಿಂದುಸ್ತಾನದ ಪ್ರಾಚೀನ ಇತಿ ಹಾಸ : ನೆ ಆ. ೧೯೩೭	ಒ. ಎಸ್. ಪಿ. ಮೋಡಕ ಹೆ. ಮಾ. ಶಾಳಾ, ಹಳ್ಳಿಕೇರಿ.	ಮ. ಆರ್. ಆರ್. ೦- ೬-೦ ಪ್ರಾ. ಶಾ. ಗಳ ಹಾಗೂ ಕಮಲಾಪುರ ಗದಗ	47P6355 22-11-37	S.86c 761-0 28-10-37
೧೫	ಹಿಂದುಸ್ತಾನ ದಲ್ಲಿಯ ಮಸಲ್ಮಾನರ ಆಳಿಕೆ ಏನೆ ಆ. ೧೯೩೭	ಸದರ	೦- ೪-೦ ಪ್ರಾ. ಶಾ. ಗಳ T ಬುಕ್ಕಾಗಿ	ಸದರ 6352 22-11-37	ಸದರ 759 30-10-37
೧೬	ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರರ ಇಂಗ್ಲಿಷರ ಆಳಿಕೆ ಇನೆ ಆ. ೧೯೩೭	ಸದರ	೦-೧೦-೦ ಪ್ರಾ.ಶಾ. ಗಳ ಹಾಗೂ ಮಾ.ಶಾ. ಗಳ ವ್ಹ. ಟ್ರೀ. ಸಂಸ್ಥೆಗಳ T ಬುಕ್ಕಾಗಿ	ಸದರ 6350 22-11-37	ಸದರ 760 30-10-37
೧೭	ಪಾಂಡವರ ಕಥೆ ಭಾಗ ೧ ಇನೆ ಆ. ೧೯೩೭	ಮಿ. ಆರ್. ಕೆ. ಸುಬ್ರಾಯಪ್ಪ ಹೆ. ಮಾ. ಗ. ಮಿಡಲ್ ಸ್ಕೂಲು ಮೈಸೂರು ಲಕ್ಷ್ಮೀಪುರಂ	೦-೧೩-೦ ಮಾ. ಶಾ. ಗಳ ಹಾಗೂ ವ್ಹ. ಟ್ರೀ. ಸಂಸ್ಥೆಗಳ T ಬುಕ್ಕಾಗಿ.	ಸದರ 6348 22-11-37	ಸದರ 757 30-10-37

೧೮ ಅರುಣೋದಯ ೧ನೇ ಆ. ೧೯೩೭	ಮು. ಡಿ. ಗುರು ರಾಜ ೦-೦ ಎಮ್. ಆರ್. ಮಾಳಾಪೂರ ವಕೀಲ	ರಾಧಾಮೋಹನ ೦- ೪-೦ ಮೇಳಾ ಶುಕ್ರವಾರಪೇಶ ಧಾರವಾಡ	ಪ್ರಾ. ಶಾ. ಗಳ ಹಾಗೂ ಮಾ. ಶಾ. ಗಳ ಹಾಗೂ ವೈ. ಪ್ರೀ. ಸಂ. ಗಳ L ಬುಕ್ಕಾಗಿ	ಸದರ 6346 22-11-37	ಸದರ 756 ೦ 30-10-37
೧೯ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಭಾಗ ೧ ೨ನೇ ಆ. ೧೯೩೭	ಮಿ. ಎಚ್. ಬಿ. ಉಮಡಿ ಅಸಿ. ಮಾ. ಪ್ರೀ. ಸಂಯು. ಧಾರವಾಡ	ಮು. ಆರ್. ಆರ್. ೦-೧೦-೦ ಕುಲಕರ್ಣಿ ಕಿಲ್ಲೆ, ಧಾರವಾಡ	ಪ್ರಾ. ಶಾ. ಗಳ ಹಾಗೂ ವೈ. ಪ್ರೀ. ಸಂ. ಗಳ T ಬುಕ್ಕಾಗಿ	ಸಂ. 6344 22-11-37	ಸದರ 758 30-10-37
೨೦ ಅಶೋಕ ಚಕ್ರ ವರ್ತಿ ೨ನೇ ಆ. ೧೯೩೭	ಮಿ. ಡಿ. ಆರ್. ಚನ್ನ ಗೌಡ ಶಾಂತಿನಿವಾಸ ಬೆಂಗಳೂರ ಸಿಟಿ	ಮಿ. ಡಿ. ಆರ್. ೦- ೮-೦ ಬಸವನಗುಡಿ ಬೆಂಗಳೂರ ಸಿಟಿ	ಮಾ. ಶಾ. ಗಳ T ಬುಕ್.	6387 28-11-37	S. 86-೦ 762 28-10-37

ಸೈಯದ ನೂರುಲ್ಲಾ

ಎ. ಇ. ದ. ಭಾ.

ಸರಕರ್ಯಾಲರ

ಮೆ|| ಡಾಯರೆಕ್ಟರ ಸಾ|| ಪಬ್ಲಿಕ್ ಇನಸ್ಪೆಕ್ಟರ ಬಾಂಬೆ ಪ್ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿ
ಬಾ|| ರವರ ಸರಕರ್ಯಾಲರ ನಂ. 5898 ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಕಟಿಸುವದೇನಂದರೆ—

ಗಂಡುಮಕ್ಕಳ ಹಾಗೂ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ವ್ಹ. ಫಾ. ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು ಮತ್ತು
ಗಂಡುಮಕ್ಕಳ ಹಾಗೂ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಟ್ರೇನಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜದ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟಿನ
ಪರೀಕ್ಷೆಗಳ ಉಮೇದವಾರರ ಉತ್ತರದ ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಪರಿಣಾಮ
ವನ್ನು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಸಿದ ನಂತರ ೧ ವರ್ಷದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾದಿಡಲಾಗುವದು. ಆದ್ದರಿಂದ
ಉತ್ತರದ ಕಾಗದಗಳ ಇಲ್ಲವೆ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಪರಿಣಾಮದ ವಿಷಯವಾಗಿ
ಎನಾದರೂ ಕೇಳತಕ್ಕದ್ದಿದ್ದರೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಲಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಉಮೇದ
ವಾರರಾಗಲಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಪರಿಣಾಮವಾದನಂತರ ೬ ತಿಂಗಳ ಒಳಗಾಗಿ
ಮೆ|| ಎಜ್ಯುಕೇಶನಲ್ ಇನಸ್ಪೆಕ್ಟರ ಸಾ|| ದ. ಭಾ. ಧಾರವಾಡರವರ ಕಡೆಗೆ ವಿನಂತಿ
ಅರ್ಜಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು. ಆನಂತರ ಬಂದ ಅರ್ಜಿಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

ಎ. ಇ. ಸಾ|| ರವರ
ಕಚೇರಿ
೫-೧೧-೧೯೩೭

ಸೈಯದ ನೂರುಲ್ಲಾ
ಎ. ಇ. ದ. ಭಾಗ

ಪ್ರಕಟನೆ

ದಕ್ಷಿಣಭಾಗದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಓಪನ್ ಹಾಗೂ ಮಿಡಲ್ ಸ್ಕೂಲು ಸ್ಕಾಲರಸಿಪ್ಪು
ಗಳ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು ಶುಕ್ರವಾರ ತಾ. ೪-೨-೧೯೩೮ ಮತ್ತು ಶನಿವಾರ ೫-೨-೩೮
ಈ ದಿವಸ ನಡೆಯುವವು. ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ವೆಂಕಾಸಾನಿ ಹಾಗೂ
ಮಹಮ್ಮಡನ್ ಬರ್ಸರೀ ಘಂಡ ಸ್ಕಾಲರಶಿಪ್ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು ಸಹ ನಡೆಯುವವು.

೨. ಈ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕೂಡಲಿಚ್ಛಿಸುವ ಉಮೇದವಾರರ ಅರ್ಜಿಗಳು ಒಂದು
ರೂಪಾಯಿ ಫೀ ಸಹಿತವಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಾ ಕಮೀಟಿ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಡರಿಗೆ ತಾ. ೩-೧-೩೮
ನೆಯ ದಿವಸ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಮುಟ್ಟಬೇಕು. ವೆಂಕಾಸಾನಿ ಹಾಗೂ

ಮಹಮ್ಮದನ್ ಬರ್ಸರಿ ಫಂಡ ಸ್ಕಾಲರಶಿಪ್ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಫೀ ತುಂಬಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಉಮೇದವಾರರು ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಆ ತಾರೀಖಿನೊಳಗಾಗಿ ಕಳಿಸಬೇಕು.

೩. ಓಪನ್ ಹಾಗೂ ಸ್ಪೆಶಲ್ ಮಿಡಲ್‌ಸ್ಕೂಲು ಸ್ಕಾಲರಶಿಪ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ನಿಯಮಗಳ ೩ನೆ ಕಲಮಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಕರು ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಎಚ್ಚರಪಡತಕ್ಕದ್ದು.

(೧) ಒಂದು ವರ್ಷದ ವರೆಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಸಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಜರಾದರೆ ನಡುವೆ ಕೆಲವು ಅವಧಿಯ ವರೆಗೆ ಸಾಲೆಯನ್ನೇ ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ;

(೨) ಕಲಿಯುತ್ತಿರುವ ಸಾಲೆಯನ್ನು ಬದಲಿಸಿರುವ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ; ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವದಾದರೂ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮೆ|| ಎಜ್ಯುಕೇಶನಲ್ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಟರ್ ಸಾ|| ರವರ ಅಪ್ಪಣೆಯು ಅವಶ್ಯವಿರುವ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಅದರ ಮೂಲ ಪ್ರತಿಯನ್ನೇ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಅರ್ಜಿಯೊಳಗತ ಇಡತಕ್ಕದ್ದು. ಯಾವದೇ ಅಂಶದಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿಯು ಅಪೂರ್ಣವಾಗಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ವೇಳೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಫೀ ಮುಟ್ಟದಿದ್ದರೆ ಯಾವ ಕಾರಣವನ್ನೂ ಲಕ್ಷಿಸದೆ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಲಾಗುವದು.

೪. ಈ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಕಟನೆಯು ಪದ್ಧತಿಗನುಸರಿಸಿ ಮುಂಬಯಿ ಗವರ್ನಂಟ್ ಗ್ಯಾರ್ಯುಟಿನಲ್ಲಿ ತೀಘ್ರವಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಸೈಯ್ಯದ ನೂರುಲ್ಲಾ

ಎ. ಇ. ದ. ಭಾ.

ತ್ವರಿಮಾಡಿರಿ ! ಬೆಲೆ ತೀರ ಕಡಿಮೆ !! ಹತ್ತೇ ಆಣೆಗಳು !!!

ಮುಲ್ಕೀಪರಿಷ್ತೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯುಪಯುಕ್ತವಾದ

(ಶ್ರೀ. ಜಿ. ಶ್ರೀ. ಕುಲಕರ್ಣಿ ಕೃತ)

ಗಣಿತ ಸಂಗ್ರಹ

—೦೦೦೦—

(ಸುಧಾರಿಸಿದ ೨ನೇ ಆವೃತ್ತಿ)

ಇದು ಮುಲ್ಕೀಪರಿಷ್ತೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕಾಮಧೇನು. ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಲ್ಕೀಪರಿಷ್ತೆಯ ಎಲ್ಲ ಮಾದರಿಯ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ಸುಲಭರೀತಿಗಳಿಂದ ಬಿಡಿಸಿ ತೋರಿಸಿದೆ. ಹಾಗೂ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆಂದು ಹೇರಳವಾಗಿ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಲ. ಸಾ. ಭಾ. ದೃ. ಭಾ ದಿಂದ ಆರಂಭಮಾಡಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳ ಸಮಾವೇಶವಾಗಿದೆ. ಕಡೆಗೆ ಮಾದರಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನೂ, ಜಿ. ವ. ದ ಮುಲ್ಕೀಪರಿಷ್ತೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನೂ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಗ್ರಂಥದ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಗಣಿತಪರಿಷ್ತೆಯಲ್ಲಿ ನಾಪಾಸ ಆಗುವವರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವದೆಂದು ಪರಿಷ್ಕರಣೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ೨ನೇ ಇಯತ್ತಿಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಇಂಥ ಗ್ರಂಥ ಬೇರೊಂದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಇದರ ಉಪಯುಕ್ತತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯುವ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಅನುಭವ ಪಡೆಯಿರಿ.

ಪ್ರಕಾಶಕರು— ಆರ್. ಆರ್. ಆಕಳನಾಡಿ ಎಂಡ ಸನ್,

ರಾಮಾಶ್ರಯ ಬುಕ್‌ಡಿಸ್ಟ್ರೀ, ಧಾರವಾಡ

ಶ್ರೀ|| ಕಟ್ಟಿಮನೆಕೃತ

ಕನ್ನಡ ಬಾಲಬೋಧೆ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಶಿಶುಬೋಧೆ

ಈ ಬಾಲಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳು

ಸರಕಾರದಿಂದ ಮಂಜೂರಾಗಿವೆ. ತಕ್ಷಣ ಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಹಕರು ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆದು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ರೋಖ ವ್ಯವಹಾರ. ಸಾಕಷ್ಟು ಕಮಿಷನ್.

ಕನ್ನಡ ಬಾಲಬೋಧೆ— ತಜ್ಞರು ಇದನ್ನು ಹಾಡಿ ಹೊಗಳಿದ್ದಾರೆ—

ಬೆಲೆ:— ೨ ಬಿಲ್ಲಿ.

ಕನ್ನಡಶಿಶುಬೋಧೆ (೨ನೇ. ಅ.)— ಗುಂಪಿನ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಬರೆದ
ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಪುಸ್ತಕ.

ಬೆಲೆ:— ೫ ಬಿಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ೧ ಆಣೆ.

ಮ್ಯಾನೇಜರ,

ತೋಂಟಿದಾರ್ಯ ಮುದ್ರಣಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ.

ಕನ್ನಡ ವ್ಯಾಕರಣ ಮತ್ತು ಲೇಖನ

ಕ್ರಮ ೦-೪-೦

ಈ ಪುಸ್ತಕವು, ನುರಿತ ಶಿಕ್ಷಕರಾದ ಶ್ರೀ. ಎಸ್. ವಿ. ಕಾಮತ, ಬಿ. ಎ. (ಆನ: ಎಸ್. ಟಿ. ಸಿ. ಡಿ. ಇವರಿಂದ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಇದು ಮೆ|| ಡಾಯರೆಕ್ಟರಸರವರಿಂದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಮಂಜೂರಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದ ಪದ್ಧತಿ ಮತ್ತು ಅಂದವಾದ ಅಚ್ಚು ತನ ಅಡಕವಾಗಿವೆ. ಬೇಕಾದವರು ಕೆಳಗಿನ ಪತ್ರೆಗೆ ಬರೆಯುವುದು.

ರಾಮರಾವ್ ಸುಬ್ರಾವ್ ಕಾಮತ

ಶಿರ್ಡಿ, ಉ. ಕಾಸರಗಾ

ಪ್ರ ಕ ಟ ನೆ

ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೆ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪಂ. ಪೂಜಾರಕೃತ ಕನ್ನಡ
ವ್ಯಾಕರಣ ಪುಸ್ತಕಗಳು.

೧ನೆಯ ಭಾಗ ನುಡಿಗನ್ನಡಿ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ೩-೪ನೆಯ ಇಯತ್ನೆಗಳಿಗೆ ಬೆಲೆ ೦-
೨ನೆಯ ಭಾಗ ನುಡಿಗನ್ನಡಿ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ೫ನೆಯ ಇಯತ್ನೆಗೆ ಬೆಲೆ ೦-
೩ನೆಯ ಭಾಗ ನುಡಿಗನ್ನಡಿ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ೬-೭ನೆಯ ಇ. ಗಳಿಗೆ ಬೆಲೆ ೦-೧

ಕವಿಶನು—೧ನೆಯ ೨ನೆಯ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಚಿಲ್ಲರೆ ೨೦/ರಂತೆ, ಶೋಕು
ರಂತೆ, ೩ನೆಯ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಚಿಲ್ಲರೆ ೧೫/ರಂತೆ ಶೋಕು ೨೦/ರಂತೆ

ಪುಸ್ತಕಗಳು ಎಲ್ಲ ಬುಕ್ ಡಿಪೋಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಗ್ರಂಥಕರ್ತರಲ್ಲಿಯೂ
ದೊರೆಯುವವು.